

వనిత

జులై 1975

వెలుగు ఒక రూపాయి

దినానళి చీరలకు...

రూప్ కళా

అమెరికన్ జార్జెట్
బనార్స్

ఆర్గంజా
ఎంబ్రాయిడరీ

షిఫాన్
కౌచిపురం

బెంగళూర్

కాశ్మీర్

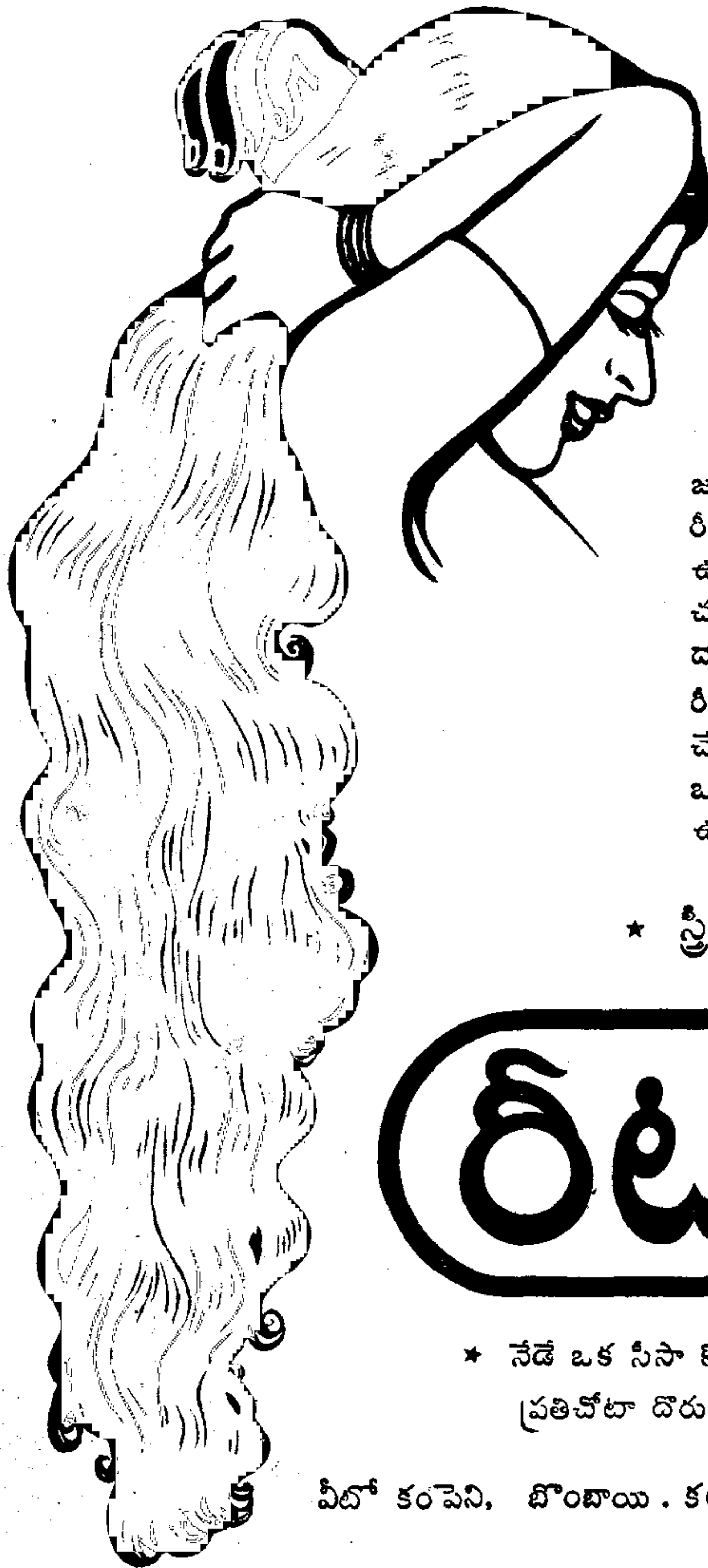
అల్లిక చీరలు

ఇంకా ఎన్నోరకాల చీరలు కనాలంటే.

Rupkala

Telephone : 812821

మీ కేశ సంపదకు

జుట్టు అద్భుతంగా ఉండేటట్టు చేసేది రీటా-దానిలో అటువంటి శక్తి, సువాసనా ఉన్నాయి - శిరోజాలు సహజంగా, చక్కగా పెరగడానికి. చల్లదనానికి. దానికదేసాటి.

రీటా వాడి మీ కురుల సౌభాగ్యాన్ని వృద్ధి చేసుకోండి. మీ శిరోజాలు ఏపుగా, ఒత్తుగా పెరిగి నిగనిగలాడుతూ మెత్తగా ఉంటాయి.

★ స్త్రీలూ పురుషులూ వాడవచ్చును

రీటా

★ నేడే ఒక సిసా కొనండి
ప్రతిచోటా దొరుకును

వీటో కంపెనీ, బొంబాయి. కలకత్తా. మద్రాసు

973

ఉమ్మి డియార్స్
సగర్వంగా
సమర్పించే

సమర్పణ

సేవింగ్స్ ప్రణాళిక

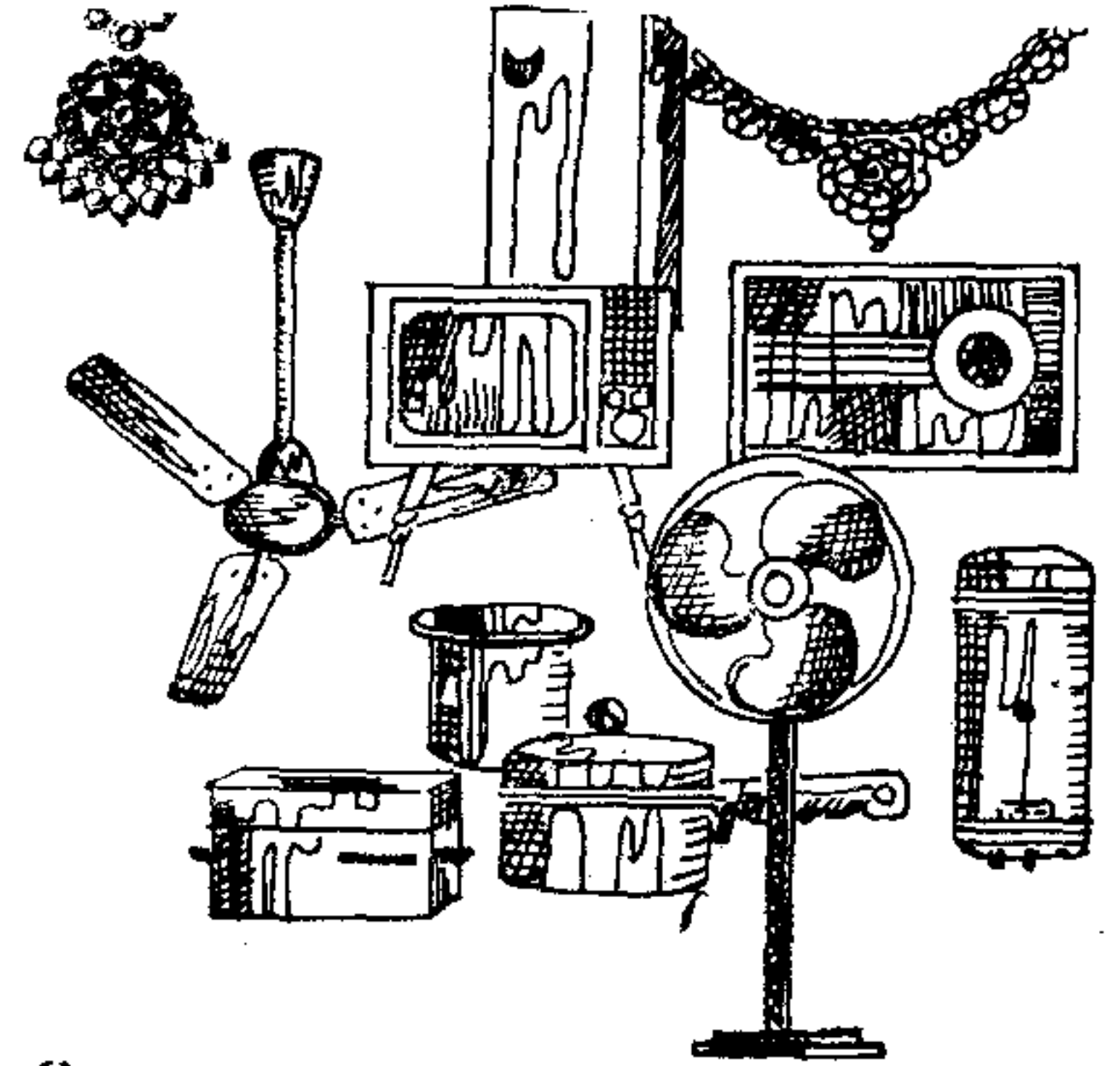
(ఉమ్మి డియార్స్ వారి మరొక విశిష్టమైన ప్రణాళిక)

కూడబెట్టండి - గెలుపొందండి
మీరు కోరుకునే
వస్తువులను ఉమ్మి డియార్స్
షాపింగ్ సెంటర్ లో కొనండి.

ఈ ప్రణాళికా కాలం : 15 నెలలు

చందా మొత్తం : రూ. 50/-, రూ. 100/-, రూ. 150/-,
రూ. 200/-, రూ. 250/-, రూ. 300/-,
రూ. 350/-, రూ. 400/-, & రూ. 500/-.

నెల నెలా జరిగే 'డ్రా'లో
గెలుపొందే చందాదారులు ఆ తర్వాత చందా
కట్టనక్కరలేదు. బహుమతి మొత్తానికి సరిపడా
ప్రసిద్ధి గడించిన ఉమ్మి డియార్స్ వారి వజ్రాల నగలు,
బంగారు నగలు లేదా వెండి పాత్రలు పొందవచ్చు.
లేకుంటే ఉమ్మి డియార్స్ హోమ్ మేకర్స్ లో
ఇళ్ళకు అవసరమైన డెఫిజిరేటర్లు, ఏర్ కండిషనర్లు, టెలివిషన్లు,

అల్ మోనార్డ్ పంకాలు, హిందాలియం
ప్రెషర్ కుక్కర్లు, డయమండ్ బ్రాండ్
స్టైయిన్ లెస్ స్టీల్ పాత్రలు, టోస్టర్లు,
ఎలక్ట్రిక్ ఇస్త్రి పెట్టెలు, పిండి రుబ్బే
యంత్రాలు - ఇటువంటి మరి ఎన్నిటినిో కొనండి.

సవరత్నాల వంటి

రకరకాల వస్తువులు!

ఈ ప్రణాళికలో చేరేవారిని

ప్రోత్సహించే బహుమతి కూపన్లు ఇవ్వబడుతున్నాయి - చేరేటప్పుడే
అడిగి తీసుకోండి.

ఈ ప్రణాళికలో ఇతర ప్రాంతాలవారు కూడా
సభ్యులుగా చేరవచ్చు

వివరాలన్నీ కావలసిన వాళ్ళు

మాకు వ్రాయండి. లేకుంటే

మా ఉమ్మి డియార్స్ షాపింగ్ సెంటర్ లో

ఉన్న 'విచారణా కేంద్రం'లో కనుక్కోండి.

ఉమ్మి డియార్స్ షేనాన్స్ కార్పొరేషన్

(ఉమ్మి డియార్స్ గ్రూప్ సంస్థలలో ఒక అంగం)

163, అణ్ణా రోడ్

మద్రాసు - 600 002

ఫోన్ : 810811 (8 లైన్లు)

తెలుగు సహస్రబలం

నిర్వహణ: డాక్టర్ ఆర్. సత్యభామారెడ్డి యమ్. డి., డి. జి. ఓ

శ్రీమతి పి. యస్., పార్వతీపురం

నా శరీరంపై ఎక్కడ గోకినా అక్కడ వాపు వస్తుంది. మొహం పైన, పాదాల పైన, చేతుల పైన—మొండు దురద, ఆ తర్వాత వాపులు వస్తున్నాయి. ఒక కన్ను వాచి, అది తగ్గక మర్నాడు రెండవ కన్నుకు వాపు వస్తుంది. మా డాక్టరు గారికి చూపిస్తే 'ఫోరిస్టాల్' మాత్రలు వాడమన్నారు. అవి ఉపయోగించినప్పటికీ తగ్గలేదు. దీనికి సరైన నివారణోపాయం చెప్పగలరా?

శరీరానికి వడవి ఆహార పదార్థాలు తీసుకున్నా, క్వాసవాళాలగుండా దుమ్ము ప్రవేశించివా - 'అల్లెర్జీ' వల్ల కొందరికి ఇటువంటి ఇబ్బందులు కలుగుతాయి. ఏదైనా పెద్ద అస్పత్రికి వెళ్లి అక్కడ డాక్టర్లు కొన్ని పరీక్షలు జరిపి - ఏ ఏ ఆహారపదార్థాలు తింటే మీకు ఆ 'అల్లెర్జీ' వస్తుందో తెలుసుకుని తదనుగుణంగా మీకు సలహా ఇస్తారు. 'ఫోరిస్టాల్' మాత్రలు ఉపయోగించడం మంచిదే అయినా, ముందు ఆ వైద్య పరీక్ష చేయించుకోవడం చాలా అవసరం.

శ్రీమతి సి. జె., తెనాలి

పెరుగుదలలో రోపం (Cleft palate) వల్ల, నా మొహం కొంత అంద వికారంగా ఉంటుంది. మా ఇంట్లో ఇంతకు ముందు ఎవరికీ అలా లేదు. నేను పెళ్ళి చేసుకుంటే - నా పిల్లలకు కూడా అలా వస్తుందేమోనని నా భయం. నా భయం అర్థవంతమైనదా కాదా తెలియజేయ ప్రార్థన.

ఇటువంటి కేసులు పాథరణంగా 'ఆపరేషన్' ద్వారా పరిచేయవచ్చును. మీ పిల్లలకు 'క్లెఫ్ట్ పాలేట్' వస్తుందని మీరు భయపడనవసరం లేదు.

యస్. లీలావతి, న్యూఢిల్లీ

నా వయసు 18 సంవత్సరాలు. నాకు తరచుగా

15 రోజులకీ, ఇరవై రోజులకీ - ఒక క్రమం అంటూ లేకుండా ఋతుస్రావం అవుతూ ఉంటుంది. ఒక్కోసారి ఉద్రేకంతో - విచ్చి విచ్చి ఆలోచనలు వస్తుంటాయి. మామూలుగా నెల కొకసారి ఋతుస్రావం జరిగితే మంచి దంటారు. మరి నాకు ఇలా జరగడానికి, నా ఆలోచనలకూ ఏమైనా సంబంధం ఉంటుందంటారా? ఇలా జరగడంవల్ల నా ఆరోగ్యానికి ఏమీ ప్రమాదం రాదు కదా?

ఋతుస్రావం నక్రమంగా జరగకపోవడం మంచిది కాదు. Ovulen మాత్రలు ఋతుస్రావం ప్రారంభమైన ఐదవరోజు మంచి ఇరవై ఒక్క రోజులు - ఒక్కొక్క మాత్ర చొప్పున వేసుకోండి. అలా కొన్నాళ్ళు ఆ మాత్రలు ఉపయోగిస్తే 'ఋతుస్రావం' క్రమంగా అవుతుంది. మీ ఆలోచనలకు - దీనికి ఏమీ సంబంధంలేదు.

కుమారి బి. యస్. ఎల్., కావలి

ఏడు సంవత్సరాల వయసులో నాకు స్పృహకం వచ్చి - ముఖంపై మచ్చలు ఏర్పడ్డాయి. అవి పోవటానికి ఏదైనా మందుంటే తెలియజేయండి?

స్పృహకానికి వైద్య చికిత్స చేసినప్పుడే - మచ్చలు రాకుండా ఉండడానికి ఇంకెక్కువ ఇస్తారు. మచ్చలు వచ్చిన తర్వాత మాత్రం - అవి పోవడానికి అవకాశంలేదు.

యస్. లక్ష్మి, గుంతకల్లు

మా సంతానం ఒకే ఒక కూతురు. వయసు ఏడు సంవత్సరాలు. మాకు ఒక మగబిడ్డ కావాలన్న ఆశ వుంది. అయితే మా ఆయనకు 30 సంవత్సరాల వయసులో ఎడమ కంటికి 'కాటరాక్ట్' పడింది. ఆపరేషన్ జరిగి, కళ్ళద్దాలు వేసుకున్నా - చూపు కాస్త మసక మసకగానే ఉంటుంది. ఇప్పుడు

14 సంవత్సరాల అనంతరం - కుడి కంటికి 'కాటరాక్ట్' పడింది. మాకు మళ్ళా బిడ్డ కలిగితే, ఆ బిడ్డకూ 'కాటరాక్ట్' వస్తుందేమోనని భయపడుతున్నాము. దయచేసి మీ అభిప్రాయం చెప్పండి?

'కాటరాక్ట్' వంశ పారంవర్యంగా వచ్చేది కాదు. మీరు భయపడవలసిన అవసరం ఎంతమాత్రం లేదు.

శుల్పాత్ బీబీ, చిత్తూరు

నాకు వివాహమై మూడేళ్ళయింది. నేనిప్పుడు గర్భవతిని. నా ఆరోగ్యం దృష్ట్యా, పుట్టబోయే బిడ్డ ఆరోగ్యం దృష్ట్యా - నే నెలాంటి ఆహారం తీసుకోవాలి? ఏమేం మందులూ, టానిక్కులూ వాడితే మంచిదో కాస్త చెబుతారా?

కొవ్వు పదార్థాలు తక్కువగా తివాలి. ఉప్పు తగ్గించాలి. పాలు, ఆకుకూరలు, కాయగూరలు, పళ్ళరసాలు (బక్రాయి, టోమాటో, డ్రాక్షవంటివి) ఎక్కువగా తీసుకోవాలి. (రోజుకు ఒకటి చొప్పున) Pre-Natal అనే కాప్సుల్స్ వేసుకుంటే మంచిది. విటమిన్ మాత్రలు కూడా తీసుకోవచ్చును. విరోచనం క్రమంగా జరిగేలా, రోజూ బాగా నిద్ర పట్టేలా చూసుకోవాలి. క్లుప్తంగా చెప్పదగ్గ సూచనలు ఇవి.

యస్. జె. లక్ష్మి, మద్రాసు

నెప్టెంబరు 15 వ తేదీ 'వనిత' లో వక్షజాలు పెరగడానికి మీరొక సోదరికి 'ఈస్ట్రోజెన్' మాత్రలు ఉపయోగించమని సలహా ఇచ్చారు. కానీ ఆ పేరుగల మాత్రలు ఎన్ని చోట్లా విచారించినా - ఎక్కడా దొరకలేదు. వేరే పేరుతో గాని అవి లభ్యమవుతాయా? అవి కొనడానికి డాక్టరు ప్రిస్క్రిప్షన్ కావలసి ఉంటుందా అన్న విషయాలు తెలియజేయగలరు. ఆ సోదరి తనకు

వివాహమైనదని, పిల్లలున్నారనీ రాశారు. అవివాహితులుకూడా అమాత్రంను ఉపయోగించవచ్చునా? ఈ సమస్యకు సంబంధించే - పత్రికల్లో రకరకాల సాధనాలు ప్రచారంచేస్తూ ఉంటారు. వీటివల్ల, ఏమైనా ఉపయోగం ఉంటుందంటారా?

'ఈస్ట్రోజెన్' మాత్రలు దొరక్కపోతే - 'Premarin' కానీ Lynoral కానీ లేదా Eticycline మాత్రలు కానీ ఉపయోగించవచ్చును. అవివాహితులు కూడా ఇవి వాడవచ్చును. ఋతుస్రావం మొదలైన ఇదవ రోజు నుంచి - 21 రోజులపాటు రోజుకోకటి చొప్పున వేసుకోవాలి. ఈ మాత్రలు డాక్టరు ప్రిస్క్రిప్షన్ తోనే లభ్యమవుతాయి. కొన్ని ఎస్పెర్ పైజెన్ వల్ల కూడా మంచి ఫలితాలు ఉంటాయి. పత్రికల్లో ప్రచారం చేసే సాధనాలు - ఎస్పెర్ పైజెన్ కు బోహదం చేసేవి అయితే, వాటిని ఉపయోగించడం వల్ల నష్టమేమిలేదు.

కె. అన్నపూర్ణ, విజయవాడ

నాకు ఒక మగపిల్లవాడు, ఆడపిల్ల సంతానం. పిల్లవాడి వయసు 10 సంవత్సరాలు. ఆడపిల్ల వయసు 8 సంవత్సరాలు. రాత్రిళ్ళు నిద్రలో మా పిల్లలు మూత్ర విసర్జన చేస్తుంటారు. ఈ దురలవాటు మాన్పించడానికి ఒక ఉపాయం చెప్పరా?

ఇందుకు ప్రత్యేకించి మందులేమిలేవు. సాయంకాలం అరుగంటల తర్వాత మంచి - నీళ్ళు తక్కువగా త్రాగించడం, ప్రతి రోజూ మధ్య రాత్రిలో వాళ్ళను లేపి - మూత్ర విసర్జన చేయించడం అలవాటు చేయాలి. నరాల బలహీనతవల్ల కొందరు పిల్లలకు అలా అవుతుంది. అంచేత వాళ్ళకు పుష్టికరమైన ఆహారం పెడుతూ ఉండాలి. విటమిన్ మాత్రలు కూడా ఉపయోగించవచ్చును.

ముగ్గులు

అందమైన పూల కుండీల్ - తీగెల చుట్టూ అల్లుకున్న మొగ్గులు - విరబూసిన పువ్వులూ అమర్చితే చూద్దానికి ఎంత బావుంటుంది!

అదే - అందమైన ముగ్గు రూపంలో మన ఇళ్ళ వాకిళ్ళలోనో పూజ గదిలోనో తీర్చిదిద్దితే (ముఖ్యంగా వండుగ దినాల్లో!) ఎంతో కోబాయ్ మానంగా వుంటుంది!

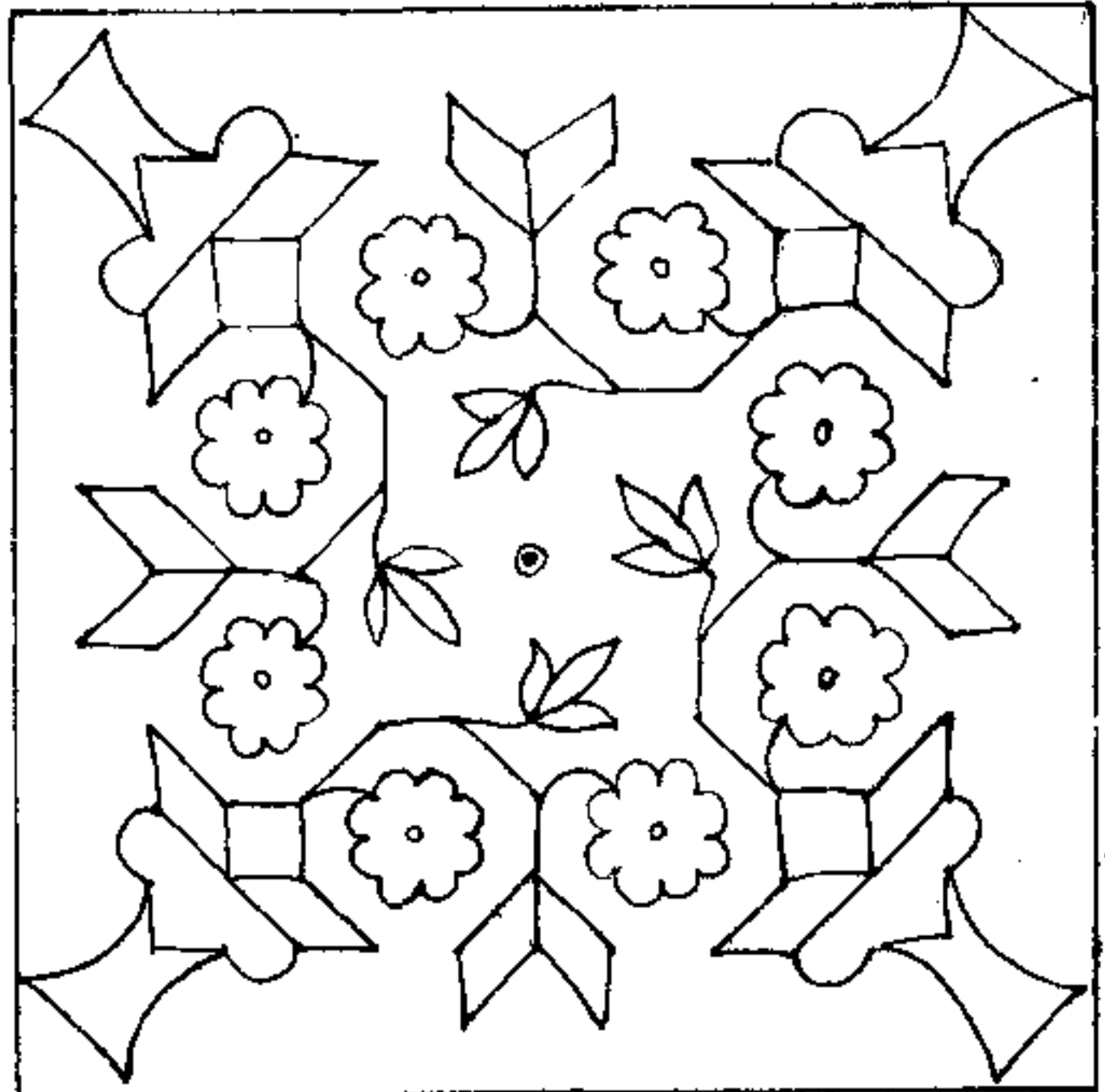
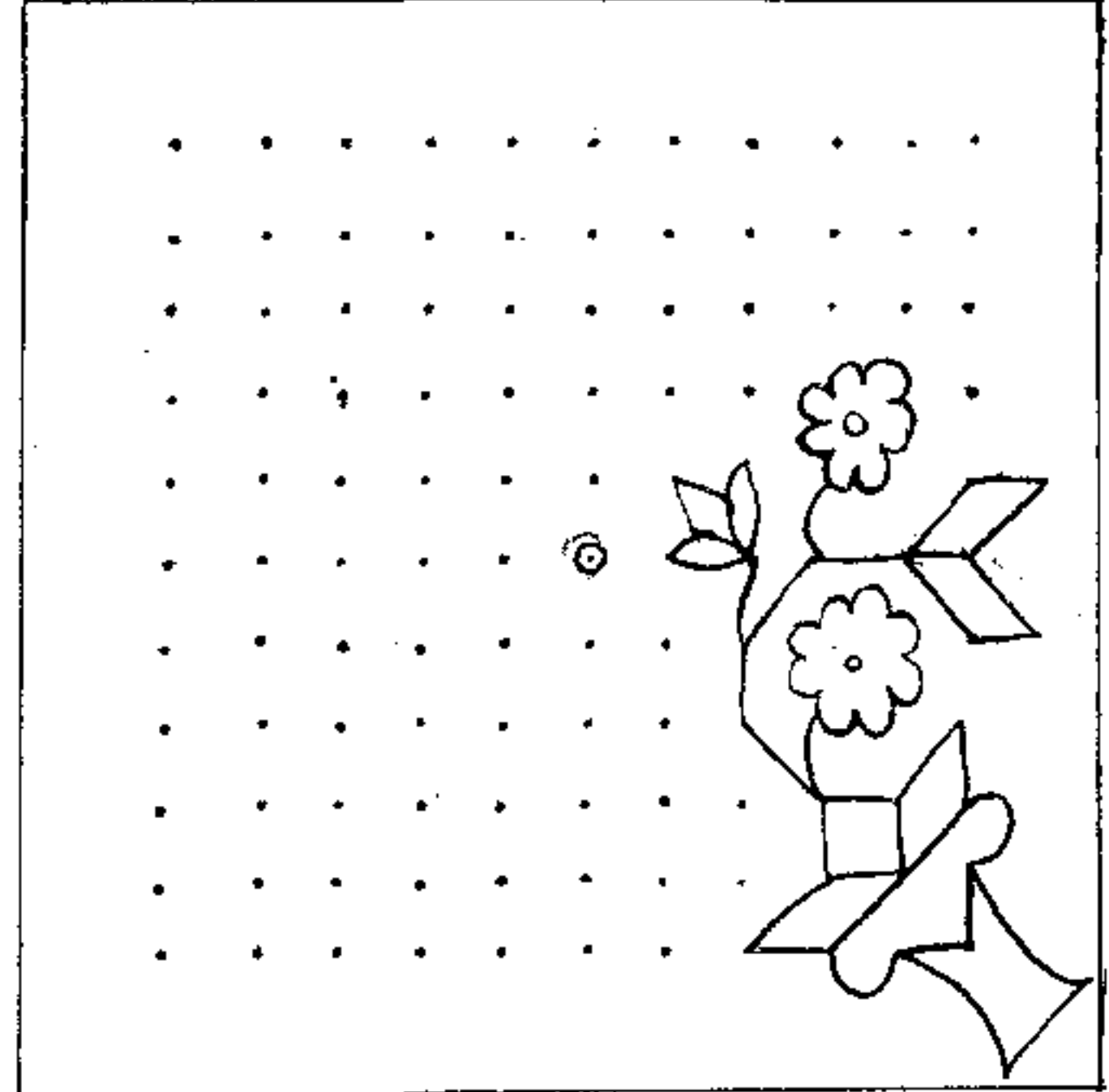
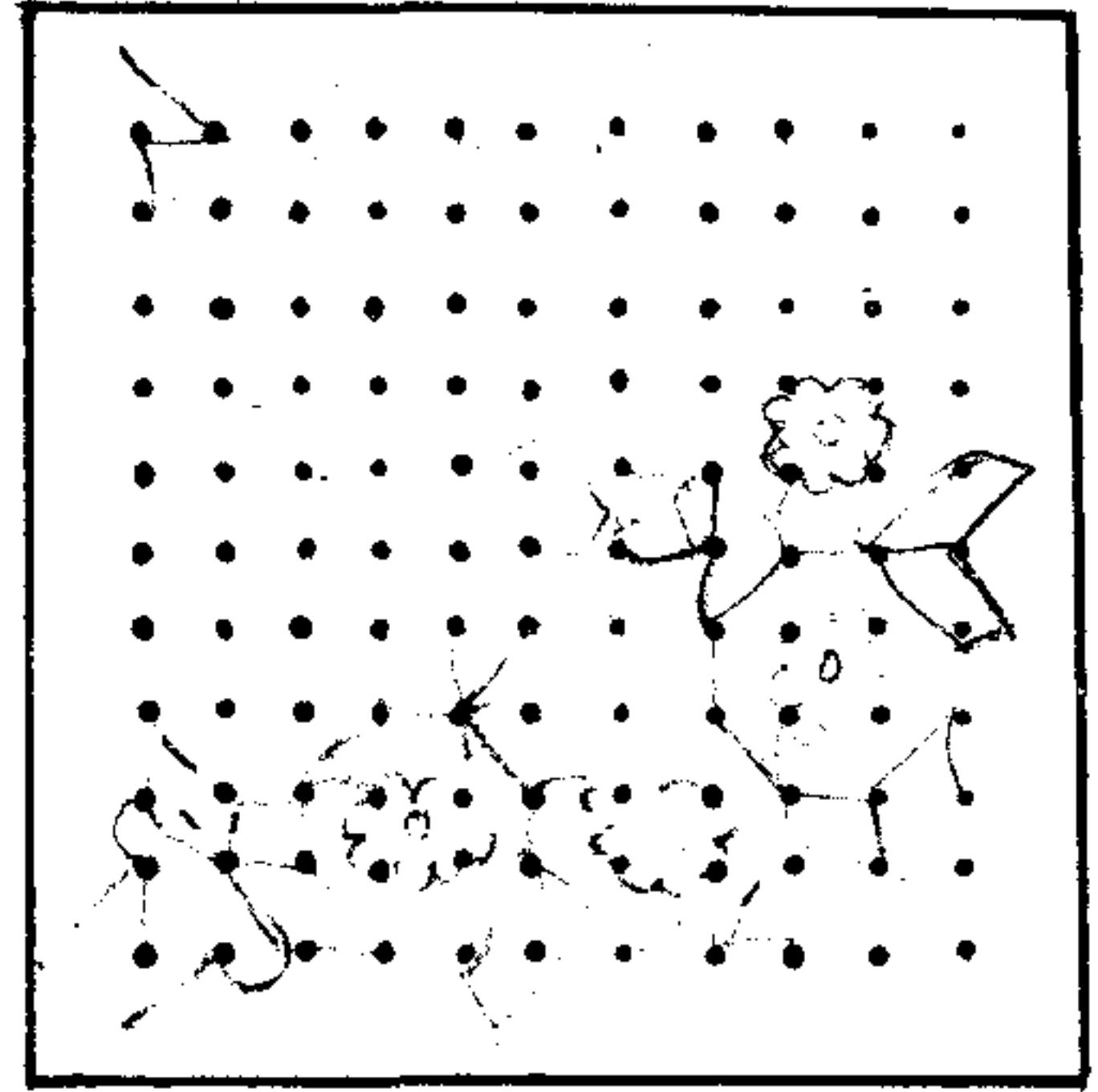
ఇప్పుడు అలాంటి ముగ్గు ఎలా వెయ్యాలో తెలుసుకుందాము.

మొదట పైన ఉన్నట్లుగా పదకొండు చుక్కల చొప్పున - పదకొండు వరుసలు నిలువుగా వేయండి.

చుక్కనున్న బొమ్మలో చూపినట్లుగా మధ్యలో ఉన్న చుక్కను పెద్దదిగా వేసుకుని, ఆ తర్వాత ఒక్కొక్క చుక్కనూ కలుపుతూ - ముగ్గు వెయ్యడం ప్రారంభించండి.

బొమ్మలో ఉన్నట్లు అకులూ, కొమ్మలూ... మొగ్గులూ... పువ్వులూ... వచ్చేలా ముగ్గును రూపొందించడం చాలా అవసరం. మధ్యలో ఉన్న చుక్కకు నాలుగు వైపులా నాలుగు మొగ్గులు రావాలి.

అలా నాలుగు వైపులా పూల కుండీలు వేసుకుంటూ వచ్చి, ముగ్గు పూర్తయ్యాక - మిగిలిన నచ్చిన పద్ధతిలో రంగుల పాడి జల్లితే - రంగు రంగుల పూలు విరబూసినట్లుగా చూద్దానికి ఎంతో అందంగా ఉంటుంది.

કોઈ ઉપદ્રવ

గంగ, కాశీ - ఈ రెండూ మన పెద్దల దృష్టిలో పరమ పవిత్ర మైనవి. కాశీకి వెళ్ళి గంగలో స్నానం చేస్తే చేసిన పాపాలు హరించుకుపోయి, పుణ్యం లభిస్తుందనే నమ్మకం తరతరాలుగా మన వాళ్ళలో నిలిచిపోయింది. ఒకప్పుడు కాశీకి వెళ్ళడం అంటే ఎన్నో ఇబ్బందులు పడాల్సి వచ్చేది. టిక్కెట్ సారి కాశీ యాత్రకని బయలు దేరి వెళ్ళినవాళ్లు మళ్ళీ తిరిగి వచ్చేవారు కోరటం. అలా 'కాశీకి వెళ్ళినవాడూ కాటికి వెళ్ళినవాడూ ఒకటే' అనే సామెత కూడా పుట్టింది. అయితే అంత మాత్రాన కాశీ పవిత్రతపట్లగల విశ్వాసం మాత్రం ఏ మాత్రమూ తగ్గదు. జీవితంలో ఒక్కసారైనా కాశీని చూస్తే మళ్ళీ జన్మ తీర్చుకోవాలని కోరాల్సిన పక్కానైనా ఉంటుంది.

భారతదేశంలో అధ్యాత్మిక రాజధాని కాళియే అనవచ్చు. మన ప్రాచీన శాస్త్రాలలోను, వేద గ్రంథాలలోను పండితులనదగ్గవారు కాళిలోనే ఉండేవారు. అందుకే బక్తులూ కాళిలో చదువుకోవడమూ, కాళి పండితులతో వాదించి కైంకర్యం చేయడమూ విషయాలిగా ఉన్నాయి. నాటికీ కాళి ఇలాంటి ప్రాంతమని కైంకర్యం చేసేవారు. కాళిలోనే ఉండి భారతదేశాన్ని పరిపాలించేవారు.

అంతా అంతా దేవుని గొప్ప గొప్పతనాన్ని
విశ్వాసంతో, ప్రేమతో, భక్తితో అర్చించుకుంటున్నారని
ప్రస్తుతించారు.

కాశీవచ్చి యాత్రకులను గ్రహించి తిరువంతే ఆలయాలలో
విశ్వేశ్వరాలయం; అన్నపూర్ణ గుడి పేర్లొకటి.
విశ్వేశ్వరాలయంలో ఈశ్వరుడు విష్ణు యావంతే తిరు
విస్తాడు.

కాశీ అన్నపూర్ణ - ఆత్మ అనే మూడు అర్థం అనవచ్చు. పిల్లల కడుపు ఎరిగి అన్నం పట్టే ఆత్మతో అన్నపూర్ణమ్మ కూడా వడ్డించడానికి పద్ధంగా ఉన్న బిరిగిమనో కనిపిస్తుంది. 'కాశీపురాధీశ్వరి' అయిన అన్నపూర్ణను పూజిస్తే ప్రార్థిస్తే అన్న వస్తానన్న అన్ని సంపదలకూ కొదవలేదు. ఇందులో మనదాకా విశ్వానర ఈ విశ్వానమే అదిశంకరుచేత 'అన్నపూరాపకం' పలికించినది.

ఇప్పటి అన్నభార్యలయాన్ని మహారాష్ట్ర పోలీస్ కాలానికే చెందిన సర్దార్ చంద్రమాడుడనే పూనా ప్రముఖుని కుటుంబం వారు కట్టించారు.

ఈ దేవాలయంలో ఉన్న 'మేరు' (శ్రీవిద్యా యంత్రం) చాలా ప్రసిద్ధి గడించినది. దేశం నలుమూలల నుంచీ శ్రీవిద్యా ఉపాసకులు దీన్ని పూజించడానికి వస్తూ ఉంటారు. ఈ గుడిలో ఒకచోట అన్నపూర్ణమ్మ - బింగారు బొమ్మగా శ్రీదేవి, భూదేవి, విశ్వనాథస్వామి తనతోబాటు కొలువైతీరి ఉండగా - దర్శనమిస్తుంది.

గర్భ - గృహం - దేవ విగ్రహం నిలుచున్న తీరులో
 కనిపిస్తుంది.

కాశీలో కవిపించే మహా దేవతామూర్తి విశాలాక్షిదేవి.
పార్వతీదేవి ఇక్కడ విశాలాక్షిగా కవిమస్తున్నదని చెబుతారు. కంచి,
మధుర, కాశీలలో కవిపించే కవిమస్తున్నామీనాక్షి విశాలాక్షి దేవతలు
శివుడి మూడు కంఠములలో నివసిస్తూ ఒక శత్రువుకం.

వేదవ్యాసుడు, ద్వైతము బుద్ధుడు, ఆదిశంకరుడు, జైత్ర
తులసీదాసు, రామకృష్ణ పరమహంస వంటి ప్రాచీన, ఆధునిక భక్తి
తత్త్వవేత్తలను పాఠ్య పుస్తక విధానంగా ఆకర్షిస్తుంది.

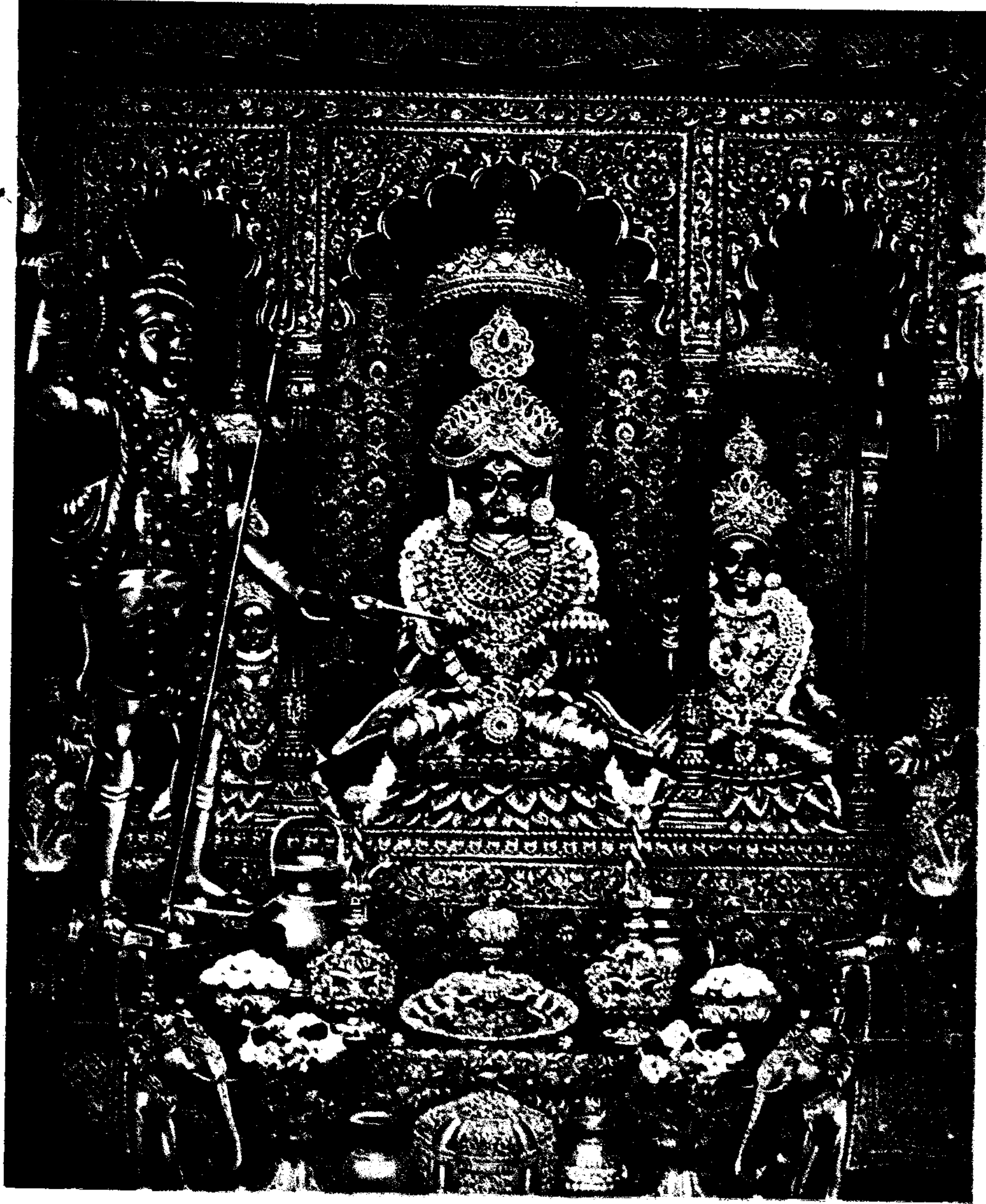
పండులలోను, భక్తులలోనే కాక పామరులలో కూడా కాళి
విజయము వంపించుచుంటుంది. కాళి వట్టల చుట్టూ బాబూ
మహాకవి కాళి పొందిన గురినాదు. బిలియన్లకుపైబడి
కాళి మహాకవి వాళ్ళు ఎన్నో మజిలీలు చేస్తూ వేళ్ళవేళ్ళా కాళి

మనము కథలు అవి చెప్పుకునేవారు. అది కథలు
మనము కథలు పుట్టుకు వచ్చాయి. అది కథలు వెళ్ళి తమకు
ఇట్టమేన వచ్చి అక్కడ విడిచి పెట్టేసి వెళ్ళుచుంటారు. దక్షిణ భారత
దేశంలో కొన్ని పెళ్ళిళ్ళలో - పెళ్ళికొడుకు కావడి బ్రాహ్మణ వేసుకు
కాకి వెళ్ళిపోతానని బయలుదేరడమూ, అది గన్న తండ్రి-
కుమార్తెనిచ్చి పెళ్ళి చేస్తాను రమ్మని బతిమాలి తీర్మాత్ర మున్న
పడమూ తంతు తరద జరుగుతున్నది.

కాళిలో మరణించినవారి చెవులలో పరిమళ్యరుడే ముక్తి
 మంత్రం చదువుతాడని ఒక నమ్మకం ఉంది. వారణాసిగా, జైనానగా,
 కూడా పేరున్న ఈ కాళి - ఎందరో భారతయుద్ధము ఆకర్షించే పుణ్య
 షేత్రం. విశ్వనాథుడు, కృష్ణుని పూర్వ, విశాఖాక్షి తమ్ము విధనాధరనే
 నమ్మకంతో భక్తులు తరించిన తరంగాలుగా కాళికి వస్తూనే ఉంటారు.

అప్పట్లోని చిరంజీవ వద్ద జర్నల్ 'సాజన్యంతో'

బొమ్మలు చెయ్యడం చాలా మందికి ఇష్టమైన విషయమే. అయితే, మంచి బొమ్మలు చెయ్యాలంటే ఖర్చు కూడా ఎక్కువగానే అవుతుంది కదా! ఇవాళి పరిస్థితులలో బొమ్మలు చెయ్యడానికి బోలెడంత డబ్బు ఖర్చు చెయ్యడం ఎందుకని పించవచ్చు. అందుకే అంతగా ఖర్చు చెయ్యల్సిన అవసరం లేకుండా, ఇంట్లో నిరుపయోగంగా పడి ఉన్న వాటిని ఉపయోగించి చక్కని బొమ్మలు చెయ్యొచ్చు. పనికిరాని వాటి నుంచి భలే మంచి బొమ్మలు చెయ్యొచ్చు అంటే నమ్మడం కష్టంగానే ఉంటుంది. ఇవి చేసి చూశాక మాత్రం ఇలాంటి బొమ్మలు చెయ్యడం సులభం అనే నమ్మకం కుదురుతుంది.

చూడడానికి చక్కగా ఉన్న ఖాళీ సీసాలు, మూతలు, గాజు కడ్డీలు, కోడిగుడ్ల మీది పెంకులు

సరస్వతీరామనాథ్

ఇలా చిన్న చిన్న సీసాలు కూడా వృథాకాకుండా చక్కని బొమ్మలు చేసుకోవచ్చు. కాస్త ఓపిక; రంగులు, జిగురు కొనడానికి కొద్దిగా డబ్బు ఉంటే చాలు.

కోడి గుడ్లమీది పెంకులను వాసన వెయ్య కుండా ఉండేలా బాగా ఎండబెట్టి తీసి, ఆ తర్వాత మనకిష్టమైనట్టు బొమ్మలు చెయ్యొచ్చు.

రెండు కోడిగుడ్ల పెంకులను ఒక దాని మీద ఇంకొకటి వచ్చేలా అతకాలి. తర్వాత మీది

తక్కువ ఖర్చుతో చక్కని బొమ్మలు

కత్తిరించిన గుడ్ల ముక్కలు, పూసలు - ఇలాంటి వాటిని శ్రమ అనుకోకుండా సేకరించి ఉంచు కుంటే తీరిక వేళల్లో బొమ్మలు చేసుకోవచ్చు. ఒక ఖాళీ పోస్టో సీసాను తీసుకుని, దాని మూతికి ఒక పింగ్ బాంగ్ బంతిని అతికించి, బంతికి కళ్ళు, ముక్కు, నోరు ఇలా కుంచెతో తీర్చిదిద్దితే చాలు. బొమ్మ తయారవుతుంది. ఇలా పోస్టో సీసాలతో ఎన్నో బొమ్మలు చెయ్యొచ్చు. పోస్టో సీసాలతో బొమ్మ నడుముదాకా చేసి, నున్నగా చేసిన కొబ్బరి చిప్పను పరికిణీలా అమర్చి, నాట్య తారల బొమ్మలు కూడా చెయ్యొచ్చు.

ఇక పాంపూ సీసాలు పొడుగ్గా శరీరం ఆకారంలో ఉన్నట్టుగా ఉంటాయి. అలాంటి సీసా మూతికి కూడా పింగ్ పాంగ్ బంతి అతికి ఇండి యన్ ఇంక్ తో ముఖాన్ని తీర్చిదిద్దితే బావుంటుంది.

నోటికి ఎరుపురంగు, జుట్టుకు నల్లరంగు (వీలున్న వాళ్ళు కృతిమమైన జుట్టు అతికించవచ్చు) - ఇలా పూస్తే చాలు. చీర, జాకెట్టులను కూడా బాగా కనిపించేట్టు రంగులతోనే తీర్చి దిద్దవచ్చు.

చూడ చక్కని ఉడుకులాం సీసాలు, నెంటు బుడ్డీలు వంటివాటిని పూల కుండీలుగా, అగరు వత్తుల స్టాండులుగా మార్చుకోవచ్చు.

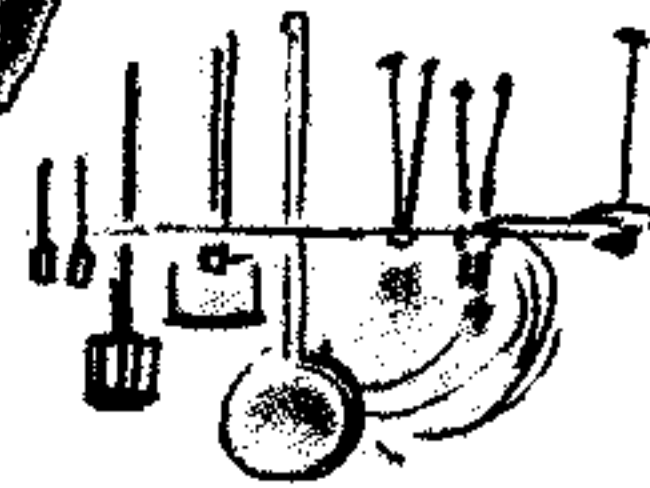

పెంకును ముఖంలా తీర్చి దిద్దాలి. కింది పెంకుకు జాగ్రత్తగా గుడ్డలు చుట్టి బొమ్మ తయారు చెయ్యొచ్చు.

ఈ గుడ్ల పెంకులు చిట్టిపోయే ప్రమాదం ఉంది. కనుక వీటిని చాలా జాగ్రత్తగా ఉపయో గించి బొమ్మలు చెయ్యాలి. వీటితో కుండేళ్ళు, కుక్క పిల్లలు - ఇలా ఎన్ని చిన్న చిన్న బొమ్మ లైనా చెయ్యొచ్చు.

గుడ్ల పెంకుల నైజులను బట్టి వాటిని రక రకాలుగా విడదీసి ఉంచుకుని, అవసరానికి తగ్గట్టు అందంగా అతికించడంలోనే చేసే బొమ్మ అంద మంతా ఆధారపడి ఉంటుంది. అయితే ఈ పెంకు లతో బొమ్మలు చేసేముందు వాటి మూతిని పంకరలు లేకుండా కత్తిరించుకుంటే బొమ్మలు బావుంటాయి.

פסוקים

“... ଓହ୍ଲେଇଠିକା,”

అలిమా

ఆకాశంలో ఎన్ని నక్షత్రాలు కనిపించినా చావి మధ్య ప్రకాశించే
ఒక్క చందమామలా 'అలిమా' ప్రపంచ ప్రజలను ఆకర్షిస్తున్నది.
* దీహపతికొత్త కొత్త మాడల్స్‌ను కొని భరించండి. *

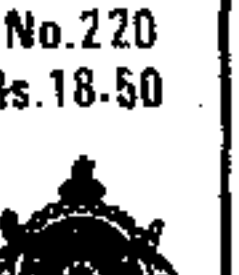
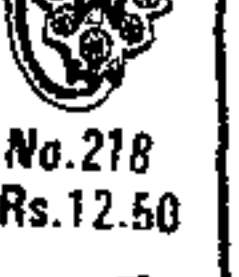
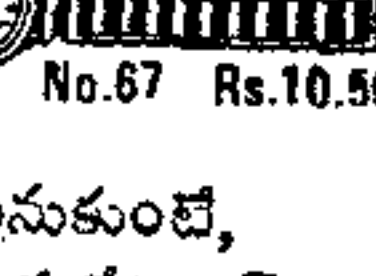
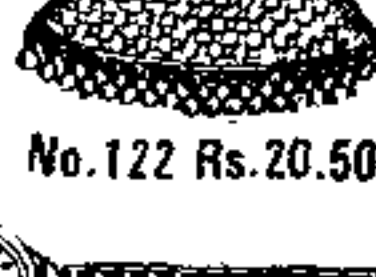
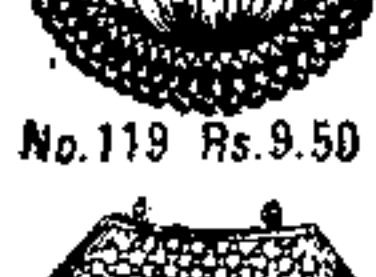
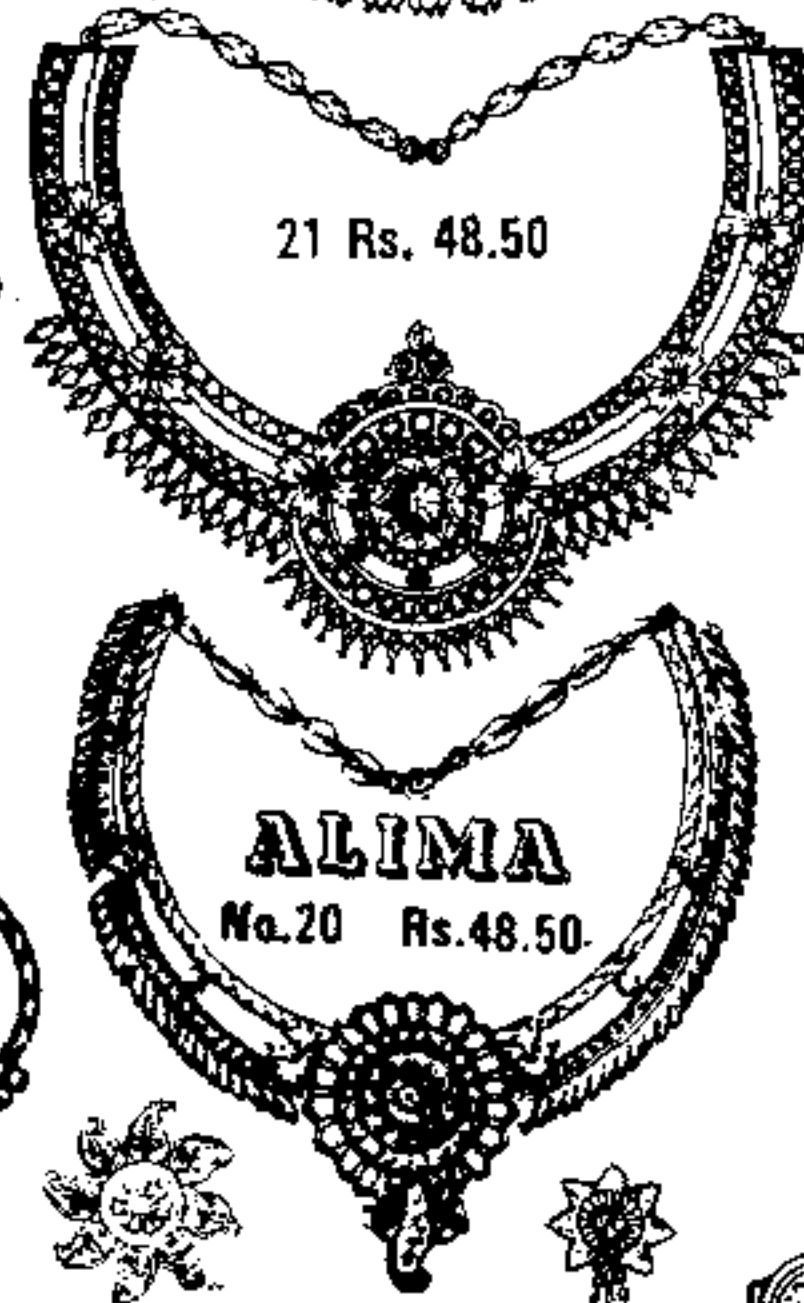
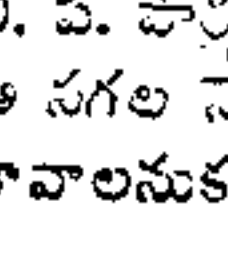
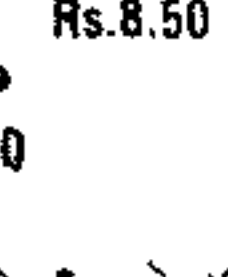
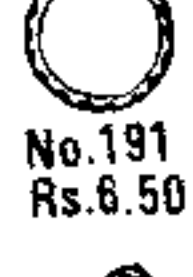
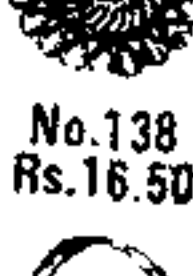
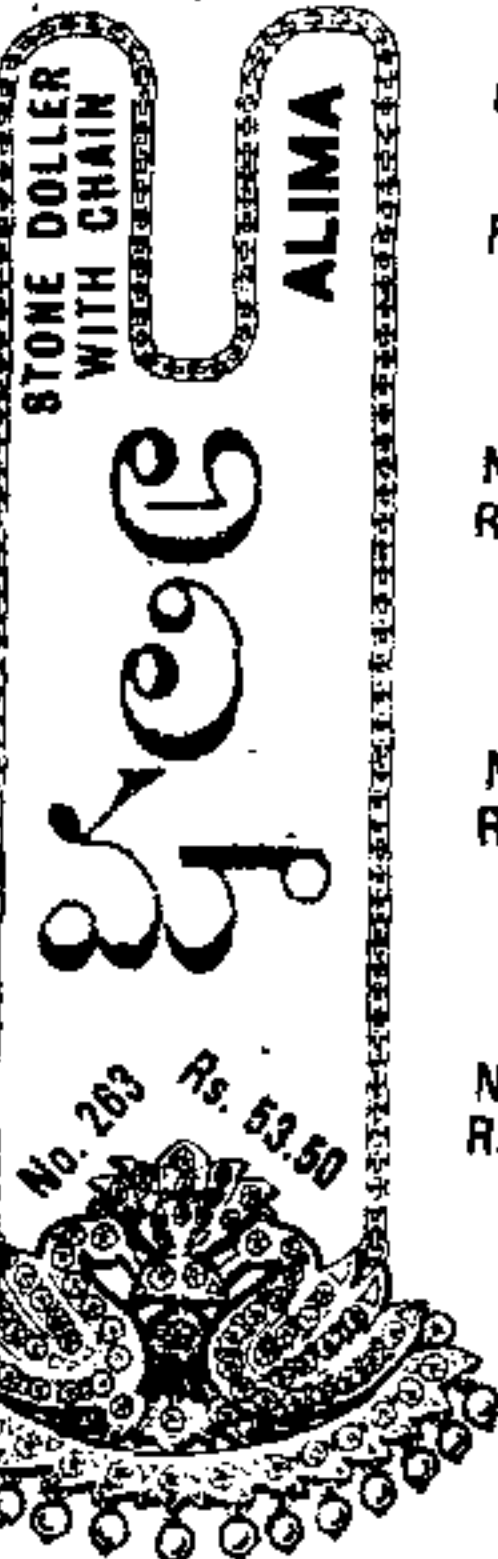
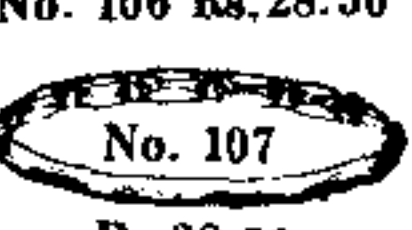
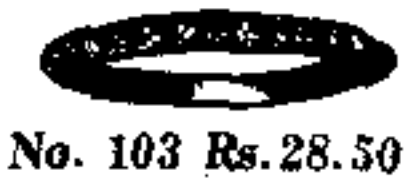
కవరింగ్ నగలలో ప్రపంచ ప్రసిద్ధి పొందినది 'అలిమా' ఒక్కటే!
చక్కని మన్నిక! కళ్ళను ఆకర్షించే సరికొత్త డిజైన్లు!

57 48 58 56 55
RS.35-50

One Pair

వి. వి. పార్కులో ద్వారా నగలు తెప్పించుకోవాలనుకుంటే,
ఆ నగల నెంబర్లను సూచిస్తూ వ్రాయండి. కొత్త కేటలాగ్
కావాలనుకునే వాళ్ళు 60 పై. స్టాంపు పంపండి.

అలిమా గోల్డ్ కవరింగ్ వర్క్స్

3 & 10, రంగనాథన్ పేడి, త్యాగరాయ నగర్, మద్రాసు-600 017

ఫోన్: 442715 & 446884 (మాంబలం రైల్వేస్టేషన్ & జనస్థానంలకు మధ్యగా ఉన్న పేడి)

ఇది అంతర్జాతీయ మహిళా సంవత్సరం.
 సీతాలక్ష్మి, మహిళా సమాజంలో జరిగిన
 మీటింగులో పాల్గొని వచ్చినట్లుంది.
 ఇప్పుడు మేకు వచ్చింది తలనొప్పికాదు-కోపం!
 సమాన హక్కుల కోసం పోరాటమన్నమాట!
 పిల్లలు క్ర్రలు పారేసి, వీధిలో ఎవరో అడు
 కోవడానికి పిలిస్తే పరుగెత్తారు.

“అలిగితివా, సఖీ, ప్రియా!” అంటూ గది
 లోకి వచ్చాడు మూర్తి. “ఇంతకీ తమరి ఈ
 అయిక ఏలనో నెలవిస్తే, ఈ దాసుడు తమ
 ఆజ్ఞ నిర్వర్తించడానికి సిద్ధంగా వున్నాడు—”

మూర్తి చేతులు కట్టుకుని నిలబడ్డాడు.
 సీత మంచం మీది నుండి లేచి విసురుగా
 వంటింట్లోకి వెళ్ళింది. వెనకే వెళ్ళాడు మూర్తి.
 “సీతా! ఏమిటి మ. సం. లో ఉపన్యాసం
 దంచావుట?”

“ఏం దంచితే ఏమిరెండి? ఇంటికి వచ్చాక
 మా స్థానం వంటింట్లోనే. మేం దంచవలసింది
 ఈ రోడ్లో పచ్చడి—”

సీత కోపం చూసి నవ్వాడు మూర్తి.
 “ఓహో! సమాన హక్కుల కోసం పోరా
 టమా ఏమిటి? ఇప్పుడు మిమ్మల్ని తక్కువ
 చేసిందెవరు? మీరే అనుకుంటున్నారవన్నీ....”

“తక్కువ చేయలేదా? ఎంత చదువుకున్నా
 అడవాళ్ళని మగవాళ్ళు సీచంగానే చూస్తారు.
 భార్యను గౌరవించరు....”

“అగు....అగు .... ఎప్పుడమ్మా మీ అడ
 వాళ్ళను, మా మగవాళ్ళు సీచంగా చూసింది?
 సృష్ట్యాది నుండి భార్యలను గౌరవిస్తూనే ఉన్నారు
 కదా? ఒకాయన ముఖంలో పెట్టుకున్నాడు
 భార్యను. మరొకాయన గుండెల్లో దాచుకున్నాడు.
 మరొకాయన, ఇద్దరి భార్యల్లో ఒకావిడను నెత్తి
 మీదే పెట్టుకున్నాడు. మరొకావిడకు సగం
 దేహమే ఇచ్చేశాడు. ఎంత గౌరవమిచ్చారు
 చూడు. మీ సత్యభామ కాలితాపులు తినలేదా
 మా కృష్ణుడు? జలజాతాసన వాసవాది సురపూజా
 భాజనంపై తనర్చు లతాంతాయుడు కన్న తండ్రి
 శిరము వామ పాదంతో తొలగదోసిందే ఆ సత్య
 భామాదేవి? అది తగునా? అలా ఎడమకాలితో
 తన్నినా పల్లెత్తు మాట అన్నాడా పాపం? పైగా,
 నా పులకలు తగిలి నీ పాదాలకు నొప్పి కలిగి

దేమో? అన్నాడు....” మూర్తి. అగి ఆ కూజా
 లోని నీళ్ళు వంచుకుని త్రాగాడు.

“అవన్నీ పాత చింతకాయ పచ్చడి ఉదాహ
 రణలు” కొట్టి పారేసింది సీత.

“సరే....కొత్తవకాయ ఉదాహరణలు విను.
 మీ వాళ్ళల్లో నన్ను ‘మన సీతాలక్ష్మి మొగుడు’
 అనే తప్పు వ్యవహరించరు కదా? సలక్షణంగా
 మా నాన్న పెట్టిన శ్రీరామచంద్రమూర్తి అనే
 పేరున్నా....”

“ఏమో! అదంతా నాకు తెలియదు. ఇది
 అంతర్జాతీయ మహిళా సంవత్సరం. మా హక్కులు
 మేము సంపాదించుకుంటాం. ఇక మీ అటలు
 సాగవు.”

“కాస్తేవుండు. హోల్లోని బిల్లతెచ్చి ఇక్కడ
 వేస్తాను.”

“ఎందుకు....”
 “బిల్ల గుడ్డి ఉపన్యాసం చెప్పటానికి! సరే...
 ఇంతకూ మనింట్లో ఏం చేయాలని నీ ఉద్దేశం?”

“ఇక మీదట నెలలో సగం రోజులు మీరు
 వంట చేయాలి! సగం రోజులు నేను చేస్తాను.”

□ మి యింట్లో రవం, చాడు, మాపే లాంటిది
 ఏదైనా చేశారమకోండి. పొరపాటున ఉప్పు
 ఎక్కు వై పోయిందమకోండి. ఎలా?—
 కంగాడు వడకండి. ఒక బంగాళా దుంప—
 తీసుకుని చక్రాలా కోసి, అందులో వడేసి
 కాస్తేవు వుంచండి. ఎక్కువైన ఉప్పును
 ఆ బంగాళాదుంప ముక్కలు పీల్చేస్తాయి!
 అంతేకాదు - ఆ వంటకానికి కొత్త రుచి
 కూడా వస్తుంది!

□ ఉల్లిపాయలకు తొక్క ఒలుస్తున్నప్పుడు
 కళ్ళు మండుతాయి. నిజమే, కానీ - వేళ్ళు
 వేపు నుంచి ప్రారంభించి, పై వైపుకి తొక్క
 వారిచి చూడండి - కళ్ళు మంటలు అంతగా
 వుండవు.

“అగాగు....నీకు పన్నెండు రోజులే వస్తాయి
 కదా?”

“దానికి నన్నేం చేయమంటారు?”
 “రక్షించావు. సమాన హక్కుల్లో అది చేర్చ
 నందుకు థాంక్స్—”

సీత ముఖం కోపంతో ఎర్రబడింది.
 “వింటున్నారా? బజారు పనులు సగం
 రోజులు మీరూ, సగం రోజులు నేనూ....అలాగే
 పిల్లల పనులూ....”

“సరే....దేవిగారి ఆజ్ఞ! ఎప్పటి నుండి
 ప్రారంభం చేద్దాం?”

“ఇవాళ 17వ తారీఖు. అంటే పదిహేడు
 రోజులు నేను చేశాను. రేపటి నుండి మీరు
 ప్రారంభించాలి.” అన్నది సీత.

ప్రొద్దున 5 గంటలకు ఎవరో కాలింగ్ బెల్
 అదే వనిగా నొక్కడంతో మెలకువ వచ్చింది
 మూర్తికి.

“సీతా! ఎవరో పిలుస్తున్నారు చూడు!”
 అంటూ ముసుగు తన్ని వదుకున్నాడు మూర్తి.

“మీరే లేవాలి ఇవాళ! పనిమనిషి వచ్చింది.
 అంట్ల పాత్రలు పడేయండి—” అంటూ తర్తను
 కుదసి లేపింది సీత. మూర్తికి ఒక ఊణం ఏమీ
 అర్థం కాలేదు.

గబుక్కున లేచి కూర్చున్నాడు. వెంటనే
 ముందు రోజు జరిగిన సంగతులు జ్ఞాపకం
 వచ్చాయి.

ఇవాళ నుండి ఈ పనులన్నీ తను చేయాలి.
 “తగవాన్, ఎంత కష్టం తెచ్చిపెట్టావు?”
 అంటూ లేచి తలుపు తీశాడు.

“ఏందమ్మగారూ! ఎంత పిలిచినా పలకలేదీ
 రోజు! ఒక్క బాగలేదా?” అంటూ పనిమనిషి
 పలకరించింది. కానీ ఎదుట అయ్యగారు కనబడ
 గనే “అమ్మగారికి జ్వరం వచ్చిందయ్యా—”
 అని అడుగుతూ రోసలికి వచ్చింది. వంటింట్లో,
 రాత్రి తోంచేకాక వుంచిన గిన్నెలన్నీ అలాగే
 ఉన్నాయి. “అవన్నీ తీసుకో మంగమ్మా!”
 అంటూ మళ్ళీ పడుకున్నాడు మూర్తి. అతను
 అంత చీకట్లో ఎప్పుడూ లేవలేదు. చదువుకునే
 రోజుల్లో కూడా తెల్లవారుయూమున లేచేవాడు కాదు.

పనిమనిషి తన పని ముగించుకుని వెళ్ళింది. ఇంతలో కొళాయి నీళ్లు వచ్చాయి. అవన్నీ తొట్లోకి పట్టాలి. తొట్టినిండిన తర్వాత ఆ ట్యూబు తీసి బాయిలర్ కు పెట్టి, మిగిలిన పాత్రలు నింపు కోవాలి. కొంచెం బద్దకించినా ఇక ఆ రోజుకు నీళ్లు వుండవు.

“తొట్టి నిండనీ—” అనుకుంటూ అలాగే పడుకున్నాడు మూర్తి. కాస్తేవటికి నీళ్లు పొర్లి ప్రవహిస్తున్న చప్పుడు వినిపించింది. ఇక లేవక తప్పలేదు. ఆ తర్వాత కాఫీ చేయటానికి వంటింట్లోకి వచ్చాడు. ‘టేబిల్ సార్ట్, పంచదార సీసాలు రెండూ ప్రక్క ప్రక్కనే ఉన్నాయి. కాఫీలో టేబిల్ సార్ట్ వేశాడు. కాస్త రుచి చూశాక కాఫీ తెలీలేదతనికి. ఆ డికాక్స్ ను పారబోసి మళ్ళీ చేయవలసి వచ్చింది.

అప్పటికే ఎనిమిది గంటలయిపోయింది. మామూలుగా అయితే ఆ సరికి, సీత భోజనం, టిఫిన్, తయారు చేసి కార్యర్లలో సర్ది పిల్లల్ని తయారు చేసేది. 8-45 అయ్యేసరికి బస్ స్టాపులో వుండాలి పిల్లలు. మూర్తికేమీ తోచలేదు. పిల్లలు గోల చేస్తున్నారు. అసలు, స్నానానికే నీళ్లు కావలేదేంకా.

సీత మాత్రం హాయిగా పేవరు చదువు కుంటూ వాలు కుర్చీలో కూర్చున్నాడు.

మెల్లిగా సీత దగ్గరికి వెళ్ళి అన్నాడు మూర్తి.

“సీతా, పోనీ, నావంతు వచ్చే ఈ 18 రోజులూ క్యారియర్ తెప్పించేస్తాను. ఈ వంట పెంట ఎవడు చేస్తాడు? పిల్లలు పస్తులుండాల్సిందే.... ఏమంటావ్....?”

సీత కోపంగా అన్నది. “అదంతా కుదరదు. క్యారియర్ తెప్పిస్తే నెలంతా తెప్పించాలి. నేను మాత్రం ఎందుకు కష్టపడాలి?”

మూర్తి గబగబా లోపలికి వెళ్ళి అన్నం చేశాడు. ఆ ఉడికి ఉడకని మెతుకులు, పెరుగు కలిపి, పిల్లలకు క్యారియర్లో పెట్టి ఊరగాయ వేశాడు. కాంటీన్ లో టిఫిన్ తినమని రహస్యంగా చెరో రూపాయి ఇచ్చి పంపేశాడు. గబగబా తాను తయారై, “సీతా, అన్నట్టు మరచాను. మా ప్రెండొకడు తన పుట్టిన రోజుని ఇవాళ లంచ్ కి రమ్మన్నాడు—నేనక్కడికి వెళ్ళి భోంచేస్తాను. నీవు తినేసి కాలేజీకి వెళ్ళు.” అని బయటపడ్డాడు.

అదంతా అబద్ధమని సీతకు తెలుసు.

వంటింట్లోకి వచ్చి చూస్తే ఎక్కడి పాత్ర లక్కడ పడి ఉన్నాయి. ఇల్లంతా అన్నపు మెతుకులు. క్రితం రోజు తీసుకున్న కూరగాయలు ఇల్లంతా పడి దొర్లుతున్నాయి. హనుమంతుడు ధ్వంసం చేసిన లంకలా వుంది వంటిల్లు. గిన్నెలో మిగిలిన అన్నం మెతుకులు పట్టి చూసింది సీత. అసలు ఉడకనేలేదు. పిల్లలు ఆ అన్నమే పట్టు కెళ్లారన్న ఆలోచన రాగానే ఆమె తల్లి మనసు ఆక్రోశించింది. గబగబా వేరే అన్నం వండి, కూర, చారు, చేసి మరో పెద్ద కార్యర్లో సర్ది, కాలేజీకి వెళ్ళి గంట పర్మిషన్ తీసుకుని పిల్లల స్కూలుకు వెళ్ళి ఆ క్యారియర్ వాళ్ళకిచ్చింది.

సాయంత్రం మళ్ళీ రంగంలోకి దూకాడు మూర్తి. ప్రొద్దున్న పనిమనిషి అన్ని గిన్నెలతో పాటు అక్కడే ఉన్న నేతి గిన్నె కూడ తీసు కెళ్ళిపోయింది. దాన్నిండా నెయ్యి ఉన్నది. ‘ఇలాగైతే పొదుపు బాగానే జరుగుతుంది’ అనుకుంటూ మూర్తి వంట తయారు చేశాడు. “భోజనానికి రండ్రా” అంటూ అందర్నీ పిలిచాడు. పప్పు మాడిపోయింది. అన్నం

జావయింది. అరటిపళ్ళు తిని పాలు త్రాగారు అందరూ.

*

మరుసటి దినం మెలకువ వచ్చేసరికి ఏడు గంటలయింది. “అరేరే, ఇవాళ ఆలస్యమయి పోయిందే....కొంపదీసి పనిమనిషి కూడా నాగా పెట్టిందా?” అనుకుంటూ గబగబా లేచి వంటింట్లోకి వచ్చాడు మూర్తి.

వంటింట్లో సీత కూరలకు తిరగమోత పెడు తున్నది. పిల్లలు టిఫిన్ తింటున్నారు. “త్వరగా ముఖం కడుక్కుని రండి. కాఫీ కలుపుతాను,” అన్నది సీత మూర్తిని చూసి.

మూర్తికి కలో, నిజమో అర్థం కాలేదు. గట్టిగా చేతి మీద గిల్లుకుని చూశాడు. “ఒరేయ్! ఇది మనయిల్లేనట్రా? నేను మీ నాన్ననేనా?” అన్నాడు కొడుకుతో.

“చాలైంది. ఏడున్నర కావస్తోంది. మీకేం తొందరలేదు కాబోలు....ఏం? ఇవాళా మీ ప్రెండు తన పుట్టిన రోజు విందు కాహ్వానించాడా?” అంటూ నవ్వింది సీత.

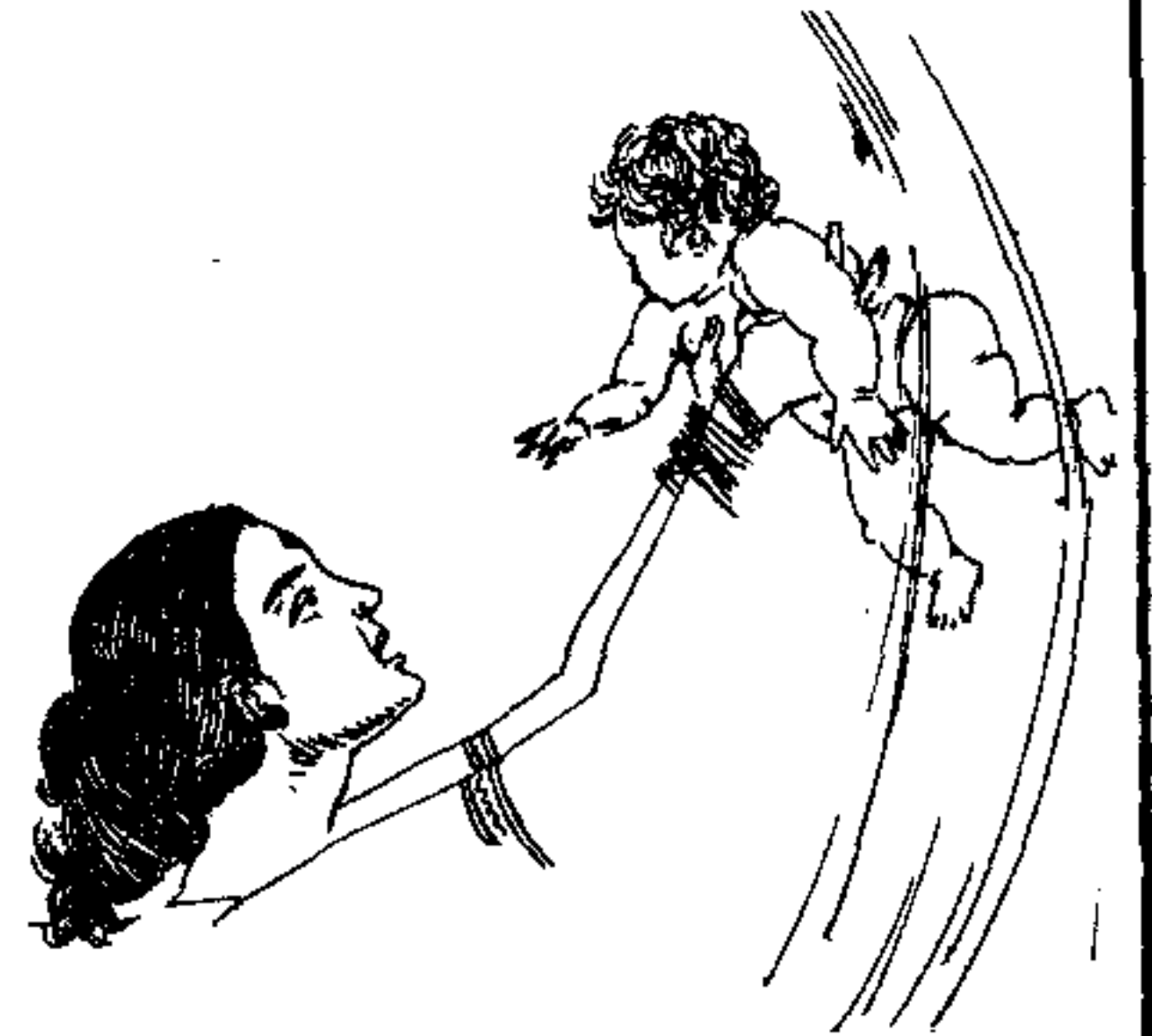
“అహ! ప్రసన్న వదనం థ్యాంక్....” అంటూ బాత్ రూంలోకి వెళ్ళాడు మూర్తి.

ప్రమాదం!

చాలామంది పెద్దవాళ్ళు పిల్లల్ని ఎత్తుకుని వాళ్ళను పైకి ఎగరెయ్యడం, పైకి ఎత్తడం వంటివి చేస్తూవుంటారు. పిల్లల్ని నేలకు తాకించి, వెంటనే పైకి (అందెంతవరకూ) ఎత్తుతూ వుంటారు. దానిపేరు పిల్లల్ని “ఆడించడం!” అలా చేస్తూవుంటే— పిల్లలు కూడా, ఆ చేష్ట సరదాగా వుండి పకపకా నవ్వుతూ వుంటారు. అంచేత పెద్దవాళ్ళు వీలైనప్పుడల్లా పిల్లలచేత ఆ ‘ఆట’ ఆడిస్తూ వుంటారు. అయితే ఇందులో ఎంత ప్రమాదం వున్నదో, ఈ చేష్ట పిల్లలకు ఎలాంటి హాని కలిగిస్తుందో ఎవరికీ తెలీదు. పిల్స్ బర్గ్ యూనివర్సిటీకి చెందిన డాక్టర్ జాన్ కాఫే—ఈ విషయం మీద అనేక పరిశోధనలు జరిపి—పిల్లల్ని ముఖ్యంగా—రెండేళ్ళ లోపు వయసుగల పిల్లల్ని— అలా ఎగరెయ్యడంవల్ల వాళ్ళ మెదడులోని రక్తం గడ్డకట్టి, మెదడుకు హాని కలుగుతుందనీ, బొమికెలు కూడా దెబ్బతింటాయనీ అందువల్ల ఇలాంటి ‘ఆట’ ఆడించరాదనీ తేల్చాడు!

“అయితే సీతా, సమాన హక్కుల సంగతి హుళక్కేనా?” టిఫిన్ తింటూ తన సంశయం వెలిబుచ్చాడు.

“మీలాంటి మొగుణ్ణి కట్టుకుని సమాన హక్కులంటే అయినట్టే. పిల్లలు అన్నం, నీళ్ళు లేక మాడిపోరా? మీరు ఆ హోటల్ మెతుకులు తిని జబ్బు తెచ్చుకుంటే? చూడండి, ఒక రోజుకే అందరూ ఎలా అయిపోయారో!” అన్నది సీత.

“ఏం చేయను? మా అమ్మ నాకు చిన్న స్పూడు వంట నేర్పలేదు. ఇప్పుడు నువ్వు నేర్ప లేదు. పోనీ మీ మహిళా సమాజంవాళ్ళు మా మగవాళ్ళకు వంట క్లాసులు ప్రారంభిస్తేనో!” మూర్తి మాటలకు నవ్వింది సీత.

“అసలు పాక కళ మాది కాదండీ....మీ

మగవాళ్ళదే. నలపాకం, భీమపాకం అంటారు కానీ ద్రౌపది పాకం, సీత పాకం అనరుగా....”

“అయితే నా మీద కోపం పోయినట్టేనా?” మూర్తి మాటలకు నవ్వుతూ, “కానివ్వండి; మళ్ళీ ఇదంతా సర్ది నేనూ తయారు కావాలి” అన్నది సీత.

ఆ రాత్రి తన స్నేహితురాలికి ఉత్తరంలో ఇలా వ్రాసింది: “అటున కట్నం తీసుకోలేదు. నన్ను ఉద్యోగం మాఫమనలేదు. మానేస్తానంటే వెంటనే ఒప్పుకుంటారు కూడా. డబ్బుంతా తనపేర బ్యాంకులో వేయాలనీ, ‘నీవు ఖర్చు పెట్టుకో కూడ’దనీ శాసించలేదు. భర్తలాగా శాసించ కుండా, మిత్రునిలాగా ఆప్యాయంగా చెబుతారు ఏ విషయమైనా. మా మహిళా సమాజంలో ‘సమాన హక్కుల కోసం పోరాడుదాం’ అని

తీర్మానాలు చేశారు కానీ, ఎంత పోరాడినా, ఎన్ని శాసనాలు చేసినా, సంస్కారం జన్మతః రావాలి. నా భర్తను అంత సంస్కారం గలవారిగా, మా అత్తగారు తీర్చిదిద్దింది. నా పిల్లలనూ అలాగే తయారుచేస్తాను. వాళ్ళ జీవిత భాగస్వామినులను ఆప్యాయంగా చూసుకునేలా చేస్తాను. అది చాలదూ? ప్రతి తల్లి తన బిడ్డలను ఇలా తీర్చి దిద్దితే, సంసారాలు సౌఖ్యవంతమవుతాయి ప్రభుత్వం తీసుకురావలసిన రాజకీయమైన సంస్కరణల గూర్చి నా కంటే పైఅంతస్తులోనివారు పోరాడుతారు. ఎవరి కుటుంబం వారు బాగు చేసు కుంటే దేశం దానంతటదే బాగుపడుతుంది. కదూ ఉమా?....”

హాయిగా నిద్రిస్తున్న భర్తనూ, పిల్లలనూ చూసి తృప్తిగా నిట్టూర్చింది సీత. □□□

విద్యార్థినులకు ప్రత్యేకం:

కాలేజీ, హైస్కూళ్ళలో చదువుతున్న విద్యార్థినుల కోసమని “వనిత” ప్రతి సంచికలోనూ రెండు పేజీలు కేటాయించడం కున్నామని తెలియజేయడానికి సంతోషిస్తున్నాము. ఈ పేజీలలో ఆయా స్త్రీల కాలేజీ, హైస్కూళ్ళకు చెందిన కార్యక్రమాలు, సమావేశాలు మొదలైన వార్తలతోపాటు, సాహిత్యం, సంగీతం, ఆటలు — మొదలైన వాటిల్లో జరిగే పోటీలలో గెలుపొందినవారి చాయా చిత్రాలు; అలాగే మంచి మార్కులు తెచ్చుకున్న విద్యార్థినుల చాయా చిత్రాలు, విద్యార్థినుల చిన్న చిన్న రచనలు మొదలైనవి ప్రచురిస్తాము. విద్యార్థినులు, కాలేజీ హైస్కూళ్ళ అధికారిణులు మాతో సహకరించవలసిందిగా కోరుతున్నాము. ఈ శీర్షికకు విద్యార్థినులు పంపే ఎలాంటి అంశమైనా, అందులో విద్యార్థిని పేరు, చదువుతున్న క్లాసు, హైస్కూలు లేదా కాలేజీ పేరు వగైరా వుండాలి. కాలేజీ, హైస్కూళ్ళకు సంబంధించిన వార్తలు, చాయా చిత్రాలు పంపేటప్పుడు హెడ్ మిస్ట్రెస్ లేదా ప్రిన్సిపాల్ సంతకంతో పంపాలి. పంపే కవరుపైన ‘విద్యార్థినుల శీర్షిక’ అని పైన రాయాలి. [వ. సం]

କୃଷିର ଚରମ ଚେତନାକୁ ମହାଦେବ

[illegible]

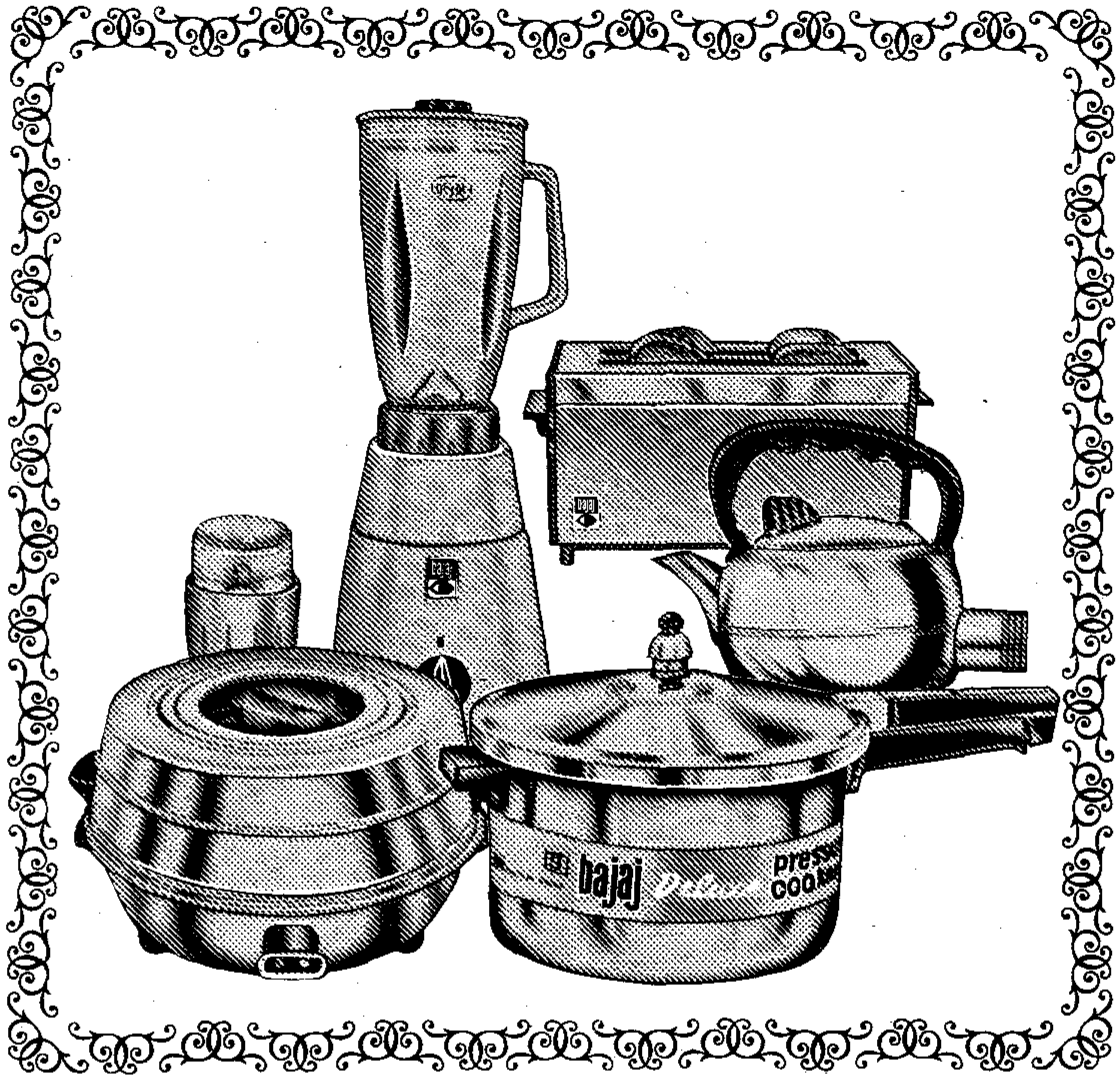
କରୁଥିବା କାର୍ଯ୍ୟର ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେବାକୁ ହେବ । ଏହାକୁ କେବଳ ଏକ ଶାସ୍ତ୍ରୀୟ କାର୍ଯ୍ୟ ନୁହେଁ, ବରଂ ଏକ ସାମାଜିକ କାର୍ଯ୍ୟ ରୂପେ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ହେବ । ଏହାକୁ କେବଳ ଏକ ଶାସ୍ତ୍ରୀୟ କାର୍ଯ୍ୟ ନୁହେଁ, ବରଂ ଏକ ସାମାଜିକ କାର୍ଯ୍ୟ ରୂପେ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ହେବ । ଏହାକୁ କେବଳ ଏକ ଶାସ୍ତ୍ରୀୟ କାର୍ଯ୍ୟ ନୁହେଁ, ବରଂ ଏକ ସାମାଜିକ କାର୍ଯ୍ୟ ରୂପେ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ହେବ ।

ఈ దర్శన పట్టిక పరిశీలన ఆపయోగకరంగా ఉండగలదని భావిస్తున్నాము. అందుచేత పట్టికను ప్రకటింపగలము.

ನ ರ ಹ ಪಿ ರ	ಪ್ಲೇ ರ ವಾ ಖಾ ದಲ್ ರ	ವಿಷಯ ಪಾಠಲ್ ರ
ಕಂಠಪದ್ಯ	2 - 55	2 - 50
ಮಾನ್ವಪದ್ಯ	3 - 85	3 - 80
ಪೂರ್ವಪದ್ಯ	2 - 75	2 - 90
ಪೂರ್ವಪದ್ಯ	3 - 00	2 - 75
ಮಂಥ ಮರಪಾಯಲು	16 - 00	16 - 80
ಜೈಂ	3 - 00	3 - 35
ಕಾಲು	2 - 80	4 - 50
ಕವಿಯಾಲು	4 - 40	4 - 20
ಕಲಶರ	11 - 00	12 - 00
ಮಂಥಲು	2 - 60	3 - 50
ಪೂರ್ವಪದ್ಯ	7 - 30	7 - 50
ಪೂರ್ವಪದ್ಯ	9 - 10	8 - 00

నీవు పాఠకులకు ప్రత్యేక సమపాదం!

జీవితంలో సంతోషం ఎప్పుడంటే **బిజాజ్** వస్తువులు ఇంట్లో ఉన్నప్పుడే!

చలికాలంలో వెచ్చదనం

DISCOUNT COUPON FOR READERS OF VANITHA

bajaj electricals limited

45-47, Veer Nariman Road, Bombay-400 023

SPECIAL DISCOUNT

OF

5% on bajaj APPLIANCES

Exchange this coupon against
your purchase of bajaj appliances
from any bajaj dealer.

Valid upto 31.12.1975

CUT HERE

CUT HERE

ఇంట్లో వెచ్చని, హాయియైన వాతావరణం కల్పించుకొనుటను మీరు కోరినట్లైతే, బిజాజ్ సాధనాలు మాత్రమే మీ కోరికలను, అవసరాలను తీర్చగలవని మీరు గుర్తించగలరు. నిజంగా బిజాజ్ ఉపకరణాలన్నీ మీ సౌఖ్యతరమైన జీవనంకోసం తయారుచేయబడ్డాయి. ఉదాహరణకు రూం హీటర్, ఇమ్మర్షన్ హీటర్, పోర్టబుల్ గిజ్, వాషింగ్ మెషిన్ వగైరా.

మరియు భారతదేశమంతటా, ఒక్క బిజాజ్ మాత్రమే విస్తృతంగా 3,500 విక్రయదారులు, 18 శాఖలు కలిగిన కంపెనీ. మమ్మల్ని మీరు ఎక్కడైనను చూడవచ్చును. విక్రయమునకు ముందర, తరువాత, ఎంతో సున్నితమైన, మరియు పనితీరును కలిగి, మిమ్ములను పూర్తిగా సంతృప్తిపరచగల సర్వీసును మీరు వసుగొనగలరు.

బిజాజ్ ఎలక్ట్రికల్స్ లిమిటెడ్,

45-47, వీర్ నారీమన్ రోడ్, బొంబాయి-400 023

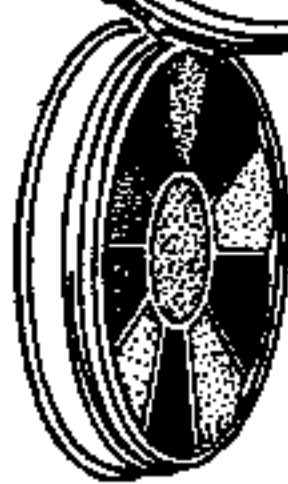
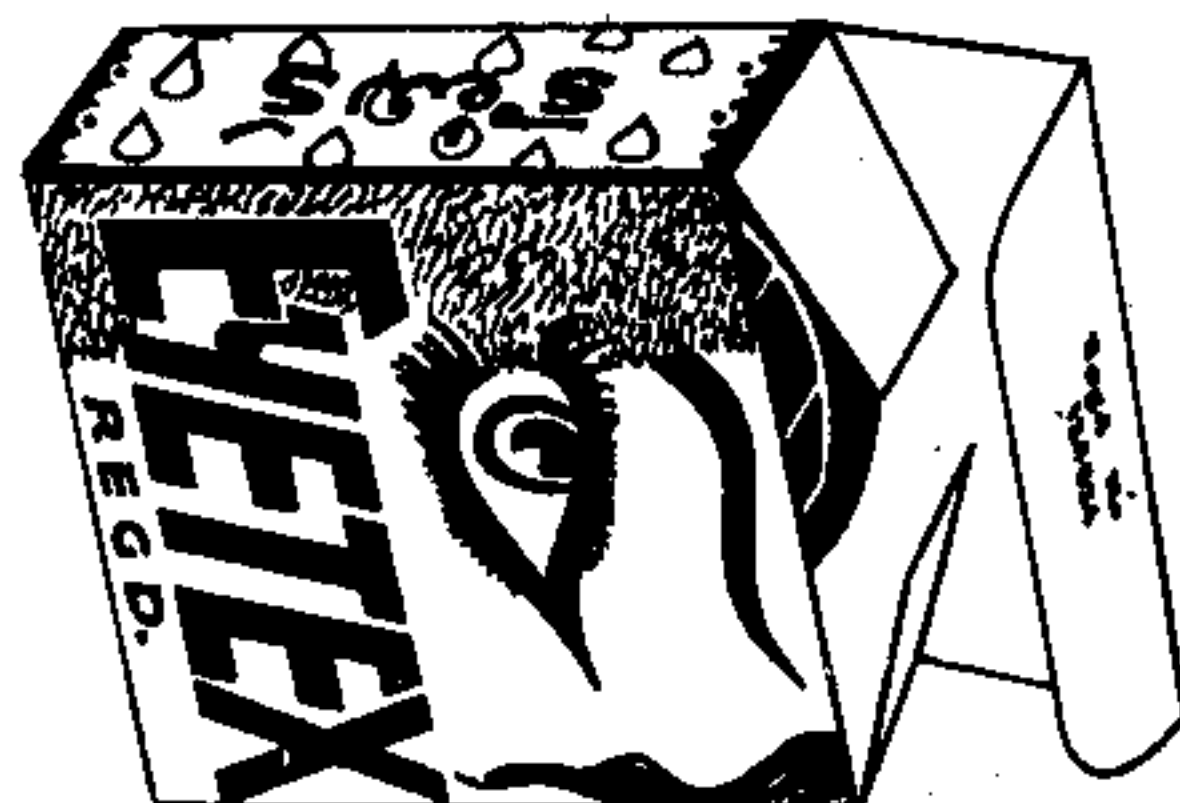
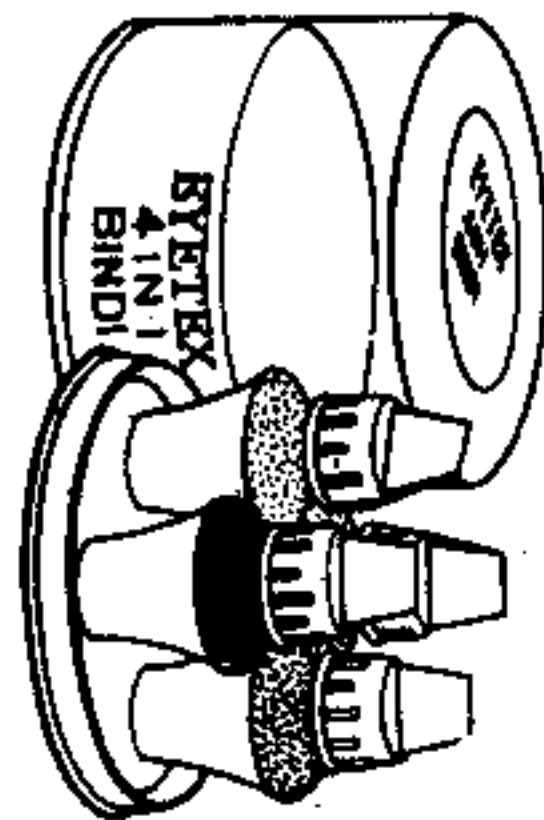
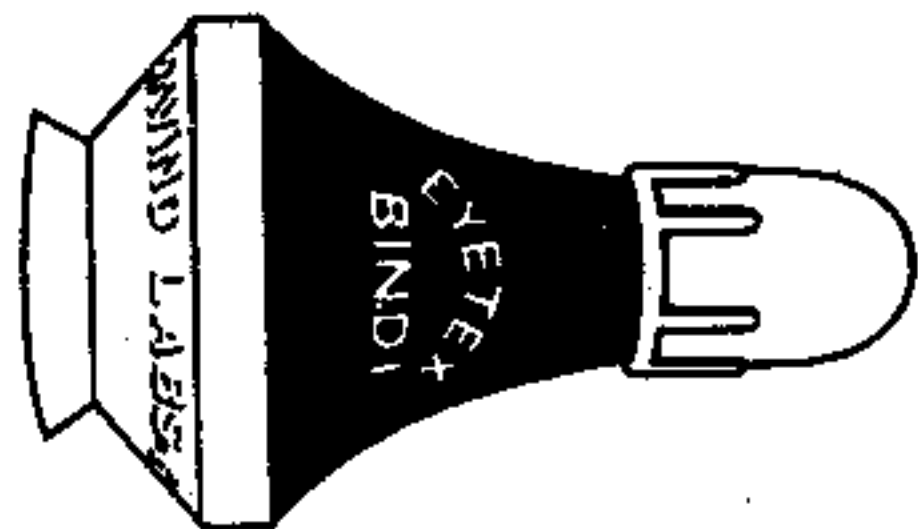
భారత దేశమంతటా బ్రాంచీలు గలవు.

heros' BE-214 TEL

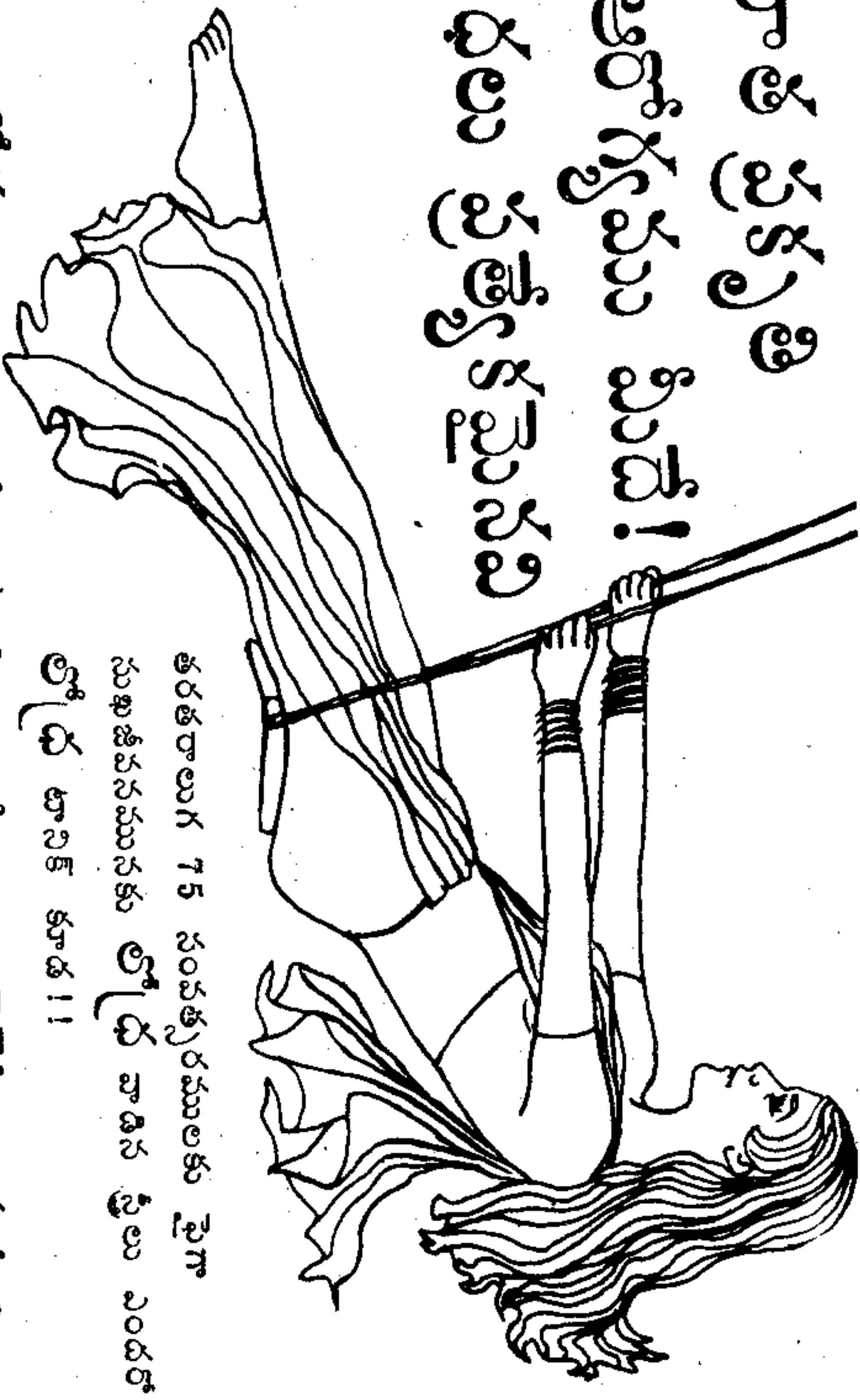
బిటెక్స్

సౌందర్య సాధనములు

ARAVIND LABORATORIES MADRAS-600 033

వార్తా ప్రకృతి
విదమన తరంగము మీదే!
హృది వార్తలు ప్రత్యేకమైనవి

తరతరాలుగ 75 సంవత్సరములకు పైగా
సుఖజీవనమునకు లోద్ర వాదిన ప్రిలు ఎందరో!
లోద్ర టానిక్ కూడ!!

లోద్ర మద్రాసు 'కేసరి కుటీరం' ప్రెవేట్ లిమిటెడ్ వారి తయారీ

విజంటు : శీతరామ జనరల్ స్టోర్స్ విజన్స్, విజయవాడ, సికింద్రాబాదు.

ఆంధ్ర భండారులు

శ్రీమతి రాయ్ స్టీవెన్సన్

[రాయ్చెల్ బ్యూటీ పార్లర్, బొంబాయి]

“పాపం! ఆ పిల్ల కనుముక్కు తీరు చక్కగా ఉంటుంది. అన్నీ ఉన్నాయి....ఆ రంగొక్కటి మాత్రం నలుపై కూచుంది....” ఇలాంటి వ్యాఖ్యానాలు మన దేశంలో ఎందరో స్త్రీల గురించి మరెవరో స్త్రీలు చేస్తూనే ఉంటారు. ‘నలుపు నారాయణుడి చాలు’ అని సమర్థించే వాళ్ళు కూడా కాస్త నల్లగా ఉన్న స్త్రీ కనిపిస్తే కరిమొద్దు అనో దొగ్గుల బస్తా అనో ఏవేవో - వెనకా ముందూ ఆలోచించకుండానే అనేస్తూ ఉంటారు.

ఇంకో విచిత్రమేమిటంటే కాస్త వన్నె తక్కువగా ఉన్నవాళ్ళు తమ అందచందాల కేదో కొరత ఉన్నట్టు బాధపడిపోయి నానా హైరానా పడుతూ ఉంటారు. ‘నేను తెల్లబడడానికి ఏదైనా మార్గం ఉందా?’ అని నల్లగా ఉన్న వాళ్ళు, కనిపించిన వాళ్ళ నందరినీ అడుగుతూ, ప్రతికలలో అంద చందాల గురించి రానే వాళ్ళకు రాస్తూ ఉంటారు. ఇలాంటి వాళ్ళకు చెప్పగలిగింది ఒక్కటే-అది మనిషి అందానికి ఒంటిరంగుకూ సంబంధం లేదని. తెల్లగా ఉన్నవాళ్ళలో ఎంతమంది అందంగా ఉన్నారు?

అదీకాక అందం అనేది స్వతహాగానే కాక, మనం చేసుకునే అలంకారాల్నిబట్టి కూడా ఉంటుంది. శరీరం రంగుతో ప్రమేయం లేకుండా, ఎవరైనా సరే అందంగా కనిపించడానికి కావలసినన్ని పద్ధతులున్నాయి. కావలసినంతా కాస్త ఓపిక.

నల్లగా ఉన్నామనుకునే వాళ్ళు, కాస్త చామన చాయగా ఉండేవాళ్ళు అలంకరణ చేసుకోవడానికి నులువైన చిట్కాలు కొన్నిటిని ఇక్కడ చెబుతాను.

నల్లని చర్మానికి కూడా ఒక రకమైన కళా, కాంతి ఉంటాయి. అలాంటి కళా, కాంతి ఉన్న నల్లరంగు చూడడానికి అందంగానే ఉంటుంది.

అందేత నల్లగా, చామన చాయగా ఉన్నవాళ్ళు చెయ్యదగ్గ ముఖ్యమైన పని - తమ రంగును దాచుకునేందుకు ఎక్కువగా అలంకరించుకోకుండా ఉండడమే.

నల్లని వాళ్ళు వేసుకునే మేకప్ రంగు శరీరపు రంగుతో సరిపోయేది కానీ, అసలు రంగులేనిది కానీ అయితే మంచిది. అలాంటివి దొరక్కపోతే ఈ పద్ధతిని పాటించి చూడండి.

చర్మాన్ని బాగా శుభ్రం చేశాక మాయిశ్చరైజర్ను ఉపయోగించాలి. కొంచెం మాయిశ్చరైజర్ను తీసుకొని ముఖానికి మెడకూ పట్టి చాలి. దాన్ని అలా రెండు నిమిషాలు వదిలిపెట్టి, తర్వాత లేత ఎరుపు రంగు (మరీ ముదురు రంగు బావుండదు) రూజ్ను బుగ్గలమీద కింది నుంచి పైకి పల్చగా రుద్దాలి. రూజ్ - క్రీముగానో ద్రవ రూపంలోనో ఉంటే బుగ్గలకు కాంతి కలుగుతుంది. లేకుంటే బుగ్గలకు ఏదో పట్టువేసినట్టుంటుంది. మొత్తం మీద మేకప్ పల్చగా ఉన్నట్టు అనిపించాలి.

నల్లని చర్మం మీద పౌడర్ ఎక్కువగా చల్లకుంటే బావుండదు.

ఇద ఐషాడో ఉపయోగం గురించి తెలుసుకుందాము. పగటి పూట అయితే ఐషాడోను కాస్త పల్చగా పూసుకోవడం మంచిది. ఐషాడో కూడా తొడుక్కున్న బట్టలకు తగ్గట్టు లేత రంగుదైతే బావుంటుంది.

ఐలైసరునుకాని, ఐబ్రో పెన్సిలును కాని ఉపయోగించవచ్చు. అయితే మస్కరా ఉపయోగించడం మాత్రం చాలా అవసరం. మస్కరా కనురెప్పలను పొడవుగా తీర్చి దిద్దడానికి సాయ పడుతుంది. మస్కరా ఒకటికి రెండుసార్లు వాడినా మంచి ఫలితమే వస్తుంది.

మేకప్ అంటే చాలామంది ‘బెత్తెడు రంగు పులుముకోవడం’ అనుకుంటూ ఉంటారు. అలా పులుముకోవడం మేకప్ కాదు. అవసరమైనంత మేకప్ చేసుకుంటే ఉన్న అందం ఎక్కువవుతుంది. అదే మేకప్ ఎక్కువైతే అందం మందగిస్తుంది అని ఇదివరకే నేను చెప్పాను.

ఇక పెదవులకు లిప్స్టిక్ వేసుకోవడం గురించి చూద్దాం. నల్లనివాళ్ళు అని కాదు కాని- మన దేశంలో చాలామంది పెదవులు నల్లగా గాని, చామనచాయగా గాని ఉంటాయి. చహుశా మన ఆహారపు అలవాట్లు ఇందుకు కారణం కావచ్చు. కనుక లిప్స్టిక్ ఉపయోగించి మంచి ఫలితాలు పొందాలనుకున్న వాళ్ళు లేతరంగు క్రీమునుగాని, మాయిశ్చరైజరును గాని పెదవులపై పూసుకోవాలి. తర్వాత అదే రంగు పునాది వేసి, ఎక్కువైన దాన్ని టిష్యూ పేపర్తో తుడిచెయ్యాలి. లిప్స్టిక్ చర్మం రంగుకు నప్పేలా ఉంటే బావుంటుంది కనుక గోధుమ వన్నెలలోని లిప్స్టిక్కులు ఉపయోగించడం మంచిది. ఈ లిప్స్టిక్ ఉదయం నుంచీ సాయంకాలండాకా అలాగే ఉంటుంది.

సాయంకాలాలు ఏ సినిమాకో, షికారుకో వెళ్ళాల్సి వచ్చిందనుకోండి. అలా వెళ్ళేముందు ముఖాన్ని బాగా శుభ్రం చేసుకుని, ముందు చెప్పినట్లు మేకప్ చేసుకుంటే చాలు; అయితే ఈ మేకప్ కాస్త ముదురుగా ఉంటే బావుంటుంది.

ఏ రకమైన మేకప్ చేసుకునే వాళ్ళకైనా అన్వయించే సూత్రం: ఇల్లు విడిచి వెళ్ళే ముందు కనీసం అరగంట, గంట ముందైనా మేకప్ చేసుకుంటే తప్ప మేకప్ చర్మానికి సరిగా నప్పుడు, చేసుకున్న మేకప్ బాగుండకపోతే, మేకప్వల్ల లాభమేముంటుంది? □

“బుల్లి బుల్లి ఎర్రని బుగ్గలదానా

—చెంపకు చారెడు కన్నులదానా
మరచిపోయావా నువ్వే మారిపోయావా?”—

హఠాత్తుగా వెనకాల నుండి పాట వినిపించే సరికి ఉలిక్కిపడ్డారు విజయ, ప్రసన్న. తల తిప్పి చూసింది ప్రసన్న. అంతవరకూ వారి వేపే చూస్తూ పాడుతున్న విద్యార్థి చటుక్కున చూపులు తిప్పుకుని ఆకాశంలోకి చూసి గొంతు సవరించు కుని క్రాపు సవరించుకున్నాడు. ప్రక్క నున్న మరొక విద్యార్థి—మొహం అంతా నోరు చేసుకుని ఇకిలించాడు. కోపంగా ఏదో అనబోయి, అంత రోనే, తన్ను తాను నిగ్రహించుకుని మళ్లా నడవ సాగింది ప్రసన్న.

“నిలువవే వాలుకనులదానా—వయ్యారి హంస నడకదానా

నీ నడకలో హాయిలున్నదే చానా!”

మళ్ళా పాట!

చివ్వున వెనక్కి తిరగబోయింది ప్రసన్న. ఇంతలో విజయ ఆమె భుజం బలంగా గుచ్చి పట్టుకుని ఆపేస్తూ, “ప్లీజ్—ప్రసన్నా—తొందర పడకు—వెళ్లిపోదాం పద”—అంది కంఠం గా. ఆవేశాన్ని బలవంతంగా దిగమ్రుంగి ప్రసన్న విజయని అనుసరించింది. ఇద్దరూ తొందరగా నడవసాగారు. ఆ విద్యార్థులు కూడా వీళ్ళ వెనకే రాసాగారు. ఒకవేపు పాడుపడిన సమాధులూ, మరోవేపు ఎత్తైన ప్రహరీ గోడలతో చాలా నిర్మా నుష్యంగా ఉండే వీధి అది. మెయిన్ రోడ్డు మీద ఉన్న నైన్స్ అండ్ ఆర్ట్స్ కాలేజీకి ఇది దగ్గరగా ఉండే అడ్డదారి. కాని సాధారణంగా ఆడపిల్ల లెవ్వరూ ఇటురారు. దూరమయినా మెయిన్ రోడ్ మీద నుంచే వెడతారు. విజయ, ప్రసన్న కూడా ఎప్పుడూ అంతే. కాని ఈ రోజు బయలు దేరడం ఆలస్యం కావడంతో సాహసించి ఇటు వచ్చేవారు. వచ్చినందుకు భయపడినంతా జరిగింది. ఇద్దరూ గబగబా నడుస్తూనే ఉన్నారు. ఆ విద్యార్థులూ అలా వెనకాల వస్తూనే ఉన్నారు.

ఇంకోక ఫ్లాంగున్నర నడిస్తేనే కాని మెయిన్ రోడ్డు రాదు. ఇంతలో ఒక ఎర్రని ఫియట్ కారు హఠాత్తుగా మలుపు తిరిగి ఈ వీధిలోకి రాసాగింది. ప్రసన్న చటుక్కున రోడ్డుకు అడ్డమెళ్లి ఆపమన్న ట్టుగా చేయి ఊపుతూ నిలబడింది. జరిగిందేమిటో విజయకు అర్థమయ్యేలోగానే ఆ కారు రావడమూ, ప్రక్కగా ఆగడమూ జరిగిపోయాయి. కారు

భాగీగా ఉంది. డ్రైవ్ చేస్తున్న వ్యక్తి తల బయటికి పెట్టి “ఎస్ మేడం—వాట్ కేన్ ఐ డు ఫర్ యూ?” అన్నాడు చిరునవ్వుతో. చటుక్కున ప్రసన్న అతని దగ్గరగా వెళ్ళి ఆ విద్యార్థు లను చూపిస్తూ “వీళ్ళు మమ్మల్ని ఫాలో అవు తున్నారు. దయచేసి మాకు లిఫ్ట్ ఇవ్వండి.” అంది. అంటూ, అతని సమాధానం కోసం ఎదురుచూడకుండానే వెనకాల తలుపు తెరుచుకుని లోపలికి ఎక్కిసింది. ఆ వ్యక్తి కొద్దిగా తెల్ల బోయి, అంతలోనే జేరుకుంటూ, స్టాబువులా నిలబడిపోయిన విజయతో “రండి మీరు కూడా” అని కారు స్టార్టుచేశాడు. విజయ కూడా యాంత్రి కంగా అందులోకి ఎక్కింది. మరుక్షణంలో ఆ విద్యార్థుల కళ్ళలోకి దుమ్మురేపుతూ వెనక్కు తిరిగి కారు కాలేజీవేపుగా దూసుకుపోయింది.

కాలేజీ గేటు దగ్గర కారు దిగి “థేంక్స్—మీ మేలు మర్చిపోం”—అంది ప్రసన్న. “ఇంత మాత్రానికే?”—అంటూ నవ్వి కారు స్టార్టు చేశాడు అతను. ఇద్దరూ నమస్కారం చెప్పి లోపలకు వచ్చేవారు. ఆ రోజంతా విజయ ముఖావంగా ఉండిపోయింది. గలగలా మాట్లాడే ప్రసన్నకి ఆమెను పలకరించాలంటే ఏదో బెరుకు లాంటిది కలిగింది. మౌనంగా ఒకళ్ళకొకళ్ళు పట్టనట్టుగా సాయంత్రం వరకూ గడిపేవారు.

అలా ప్రసన్న ఏదో ఒకటి చేసేస్తుండడం, ఆ తర్వాత వెంటనే విజయని పలకరించడానికి భయపడి బెరుకు బెరుకుగా రెండురోజులపాటు తిరగడం ఈ రోజు క్రొత్తగా వచ్చింది కాదు. చిన్నప్పటి నుండి అలవాటే. హడావుడిగా మాట్లాడుతూ, కంగారు పడిపోయే ప్రసన్నకు, నిదానంగా ఆలోచించి మాట్లాడే విజయకూ అయిదోక్లాసు నుండే స్నేహం. ఒకే వీధిలో ఉంటున్న వాళ్ళ స్నేహాలత సంవత్సరాలు గడిచే కొద్దీ పెనవేసుకు పోయింది. ఇద్దరూ బి. ఎస్సీ—ఆచరి సంవత్సరంలో ఉన్నారు.

ఎన్నికల సంరంభంతో కాలేజీ హడావుడిగా ఉంది. అభ్యర్థుల పేర్లతో జెండాలు తయారు చేసి కాలేజీ భవనం నుండి గేటు వరకూ తోరణాలుగా కట్టారు. పెద్ద భవనం ముందు ఆ తోరణాల

క్రింద గుంపులు గుంపులుగా ఉన్న విద్యార్థులతో—చూసేవాళ్ళకి మొదటి రోజు మార్నింగ్ పోసినమా హాలులా—కాలేజీ హడావుడిగా కళకళలాడుతూ గందరగోళంగా ఉంది. ఆ గందరగోళమే లేడీస్ వెయిటింగ్ రూమ్ లోనూ ఉంది. ప్రసన్న, విజయ వెయిటింగ్ రూమ్ లో గుమ్మం ఎదురుగా ఉన్న బల్లదగ్గర కూర్చుని కబుర్లు చెప్పుకుంటున్నారు. ఇంతలో ఒక వదిమంది విద్యార్థులు గుమ్మం దగ్గర ప్రత్యక్షమయ్యారు. హఠాత్తుగా వాన వెలిసినట్లు వెయిటింగ్ రూమ్ అంతా నూదిపడినా, వినిపించేటంత నిశబ్దంగా మారి పోయింది. అందరూ చూస్తూ నిలబడిపోయారే తప్ప ఎవ్వరూ వచ్చిన వాళ్ళను పలుకరించలేదు. చివరకు ప్రసన్నే చొరవగా ముందుకు వచ్చి “ఏంకావాలండి?”—అని అడిగింది. వచ్చిన వాళ్ళలో లేత నీలంరంగు బెల్ బాటమ్స్ వేసుకుని, ఏవో కాగితాలను జాగ్రత్తగా గుండెలకు హత్తుకుని ఉన్న విద్యార్థి గబగబా ఆ కట్ట విప్పి అందులో నుండి కొన్ని కాగితాలు బయట పెట్టాడు. ఒకటి తీసి ప్రసన్నకి ఇస్తూ “నా పేరు కృష్ణమూర్తి. మా ఫ్రెండ్ మోహన్ మన కాలేజీ యూనియన్ ప్రెసి డెంట్ గా నిలబడుతున్నాడు. ఆడపిల్లల ఓట్లు అతగడానికి వచ్చాం” అంటూ అంతవరకూ ఓ ప్రక్కగా నిలబడి ఉన్న వ్యక్తిని చేత్తో ముందుకు లాగాడు. ఆ వ్యక్తిని చూస్తూనే ప్రసన్న తెల్లబోయింది. చేతులు జోడించి నవ్వుతూ “నన్ను గుర్తుపట్టారా?” అన్నాడతను. ఈ సారి తెల్లబోవడం కృష్ణమూర్తి వంతుయింది. ప్రసన్న కూడా నవ్వి “అదేమిటీ—మీరు ఆపద్బంధవులయ్యో!” అంది.

“మీ ఫ్రెండ్ కూడా ఉండాలి కదూ, ఆమె ఏరీ?” అన్నాడు మోహన్. ప్రసన్న జవాబు ఇచ్చేలోగానే “నమస్కారమండీ” అంటూ ముందుకు వచ్చింది విజయ.

“వీరు నీకు ముందే తెలుసా?” అడిగాడు కృష్ణమూర్తి ఆశ్చర్యంగా.

“అదేమిటండోయ్—ఆయన ఆపదలో ఉన్న అబలల్ని అదుకునే ఆర్థ త్రాణ పరాయణు లయితే....” అంది ప్రసన్న. మోహన్ ఆ నాటి సంగతి చెప్పాడు కృష్ణమూర్తికి.

మండా కనుంతకను

“అయితే ఇకనేం, మీ ఓటు....”

“మా ఓటే కాదు — మా ఆదర్శాలందరి ఓట్లూ అబలా సంరక్షకులవే—” అంది ప్రసన్న హుషారుగా.

ఎన్నికలు వారం రోజులలోకి వచ్చేకాయి. అందరితోపాటు మోహన్ బృందం హడావుడి కూడా ఎక్కువగానే ఉంది. ఈ మధ్య ప్రసన్న కూడా వాళ్ళతో కలిసి, దూరంగా ఉండే విద్యార్థినుల ఇళ్ళకు ప్రచారం కోసం వెళుతోంది. విజయకు ఇదంతా నచ్చకపోయినా ప్రసన్న ఉత్సాహం చూసి వారించలేకపోయింది.

ఆ రోజు సాయంత్రం అయిదున్నర కావ చ్చింది. మోహన్, కృష్ణమూర్తి, ప్రసన్న మరి కొందరు బీగంపేటలో ఉన్న విద్యార్థినుల ఇళ్ళకు వెళ్ళి వస్తున్నారు. దారిలో ఒక్కొక్కరే దిగిపోగా టాంక్ బండ్ దగ్గరకు వచ్చేసరికి కారులో ప్రసన్న ఒక్కరే మిగిలింది. అప్పుడే వీధి దీపాలు వెలిగాయి. హుసేన్ సాగర్ మీదనుంచి చల్లని గాలి అలలు అలలుగా తేలి వచ్చి ప్రసన్న ముగ్గుల్ని తాకుతూ గిలిగింతలు పెడుతోంది. పమిట కొంగును తలమీదుగా రిప్పుకుని వెనక్కు జారగిలబడి కారు అడ్డాలగుండా చూస్తూ కూర్చుంది ప్రసన్న.

“సరిగ్గా బెంగాలీ సినిమా హీరోయిన్లా ఉన్నారు” అన్నారు మోహన్ అద్దంలోనుండి ప్రసన్న వేపు చూస్తూ. ఉలిక్కిపడి తల యిటు త్రిప్పి నవ్వి— “మీరు పొగడనంతమాత్రాన ఎన్నికల్లో మీకు సహాయపడననుకున్నారేమిటి?” అంది.

“ఎన్నికలకి మీరు సహాయం చేసినా చేయక పోయినా ఎన్నికలు మటుకు నాకు చాలా సహాయం చేశాయి”.

“ఏమిటా సహాయం?”

“జీవితం చివరి వరకూ సహాయపడే వ్యక్తిని నాకిచ్చాయి.”

“అంటే?” ప్రసన్నకు నిజంగానే అర్థం కాలేదు.

“ఏమంది? ఎన్నికలు అవుతూనే నాన్నగారికి రమ్మని రాయాలి.... మీ వాళ్ళతో మాట్లాడి ముహూర్తం పెట్టుకోవడానికి. అయిదు సంవత్సరాల నాటి వాళ్ళ కోరికను తీరుస్తున్న ఈ ఎన్నికలకు వాళ్ళెంతయినా ఋణపడ్డారు.”

“మీరు....మీరేమంటు....”

“తొందరపడి జవాబివ్వనక్కరలేదు ప్రసూ! వారిపోతున్న కళ్ళూ, నా కోసమే ఆ బుగ్గల్లో పూసిన గులాబీలూ నీ మనసునీ, అంగీకారాన్నీ నాకు చెప్పేళాయితే!” అన్నాడు మోహన్ కారు స్పీడు ఎక్కువ చేస్తూ.

కాలేజీని ఒక కొలిక్కి తెచ్చిన ఎన్నికలు అయిపోయాయి. పెద్ద మెజారిటీతో మోహన్ కాలేజీ యూనియన్ ప్రెసిడెంట్ గా ఎన్నికయ్యాడు. ఈ మన విజయానికి సంబంధించిన ఉత్సవాలు పార్టీలూ అన్నీ పూర్తయి కాలేజీలో మళ్ళీ ప్రశాంత వాతావరణం అప్పుడప్పుడే ఏర్పడుతోంది. ఈ మధ్య తరచు ప్రసన్న మధ్యాహ్నం క్లాసులు ఎగగొడుతోంది. ఉదయం వేళ కాలేజీకి విజయ కంటే ముందే వెళ్ళిపోతోంది. క్లాసులో ఉన్నా ఆమె మొహం తప్పించడానికి ప్రయత్నిస్తున్నట్టుగా విజయకు అనిపించసాగింది.

*

ఆ రోజు శుక్రవారం. ఒంటరిగా కాలేజీకి వచ్చిన విజయ — క్లాసుకు ప్రసన్న రాక పోవడంతో కలతపడిన మనసుతో లేడీస్ వెయిటింగ్ రూమ్ కు వచ్చేసింది. ప్రశాంతమైన చెరువుని ఎవరో కలచివేసినట్టుగా ఆమె మనసంతా వికలంగా వుంది. చిరాకుగా పుస్తకాలు టేబుల్ పైకి గిరవాచేసి, కుడిచేయి కళ్ళ మీద కప్పుకుని కుర్చీలో వెనక్కు జారుకుంది. దూరంగా అప్పుడప్పుడు స్టూడెంట్ల నవ్వులు, ఒకటి ఆరా మాటలూ తప్పిస్తే—అంతా నిశ్శబ్దంగా వుంది. దగ్గరగా వేసి ఉన్న తలుపులు త్రోసిన అరికిడి విని కళ్ళు తెరిచిన విజయకు — మోహన్ తో కలిసి తిరిగే కృష్ణమూర్తి గుమ్మంలో నిలబడి ఉండడం కనిపించింది. ఆమె తనవేపు చూడగానే నమస్కారం చేశాడు. ప్రతి నమస్కారం చేస్తూ లేవబోయింది విజయ.

“అహ! మీరు కూర్చోండి. మీరు పర్మిషన్ ఇచ్చినా యివ్వకపోయినా లోపలకు వచ్చి మీకొక విషయం చెప్పడం నా విధి కనుక వచ్చాను.”

విజయకు ఆ మాటలు అర్థమయ్యే లోగానే అతను చకచకా లోపలకు వచ్చేసి ఎదురుగా ఉన్న కుర్చీలో కూర్చున్నాడు. అప్పటికే తేరుకున్న విజయ, వినడానికి సిద్ధపడినదానిలా ముందుకు వంగి “ఊ! చెప్పండి”—అంది.

“ఈ రోజు ఇలా మీతో మాట్లాడాల్సి రావడం నా దురదృష్టం. మీకు కోపమొచ్చినా సరే చెప్పకతప్పదు.” ఊపిరి తీసుకోవడానికి న్నట్టు ఒక్క లిప్తకాలం ఆగాడతను.

“మీ ఫ్రెండ్ ప్రసన్నగారిని గురించి చెప్పడానికి వచ్చాను నేను.”

విజయ ఒక్క క్షణం తెల్లబోయినా ఏం మాట్లాడలేదు. ఆమె కనుబొమలు మాత్రం ప్రశ్నార్థకంగా ముడుచుకున్నాయి.

“ప్రసన్న మోహన్ తో కలిసి సినిమాలకూ, పిక్నిక్ లకూ వెళుతున్నారు మీకు తెలుసా?”

ఆ విషయం ఈ మధ్యనే కొద్ది కొద్దిగా తెలుసుకుంటున్న విజయ తెలుసన్నట్టుగా అప్రయత్నంగానే తల ఊపింది.

“తెలుసా? తెలిసే ఎలా ఊరుకుంటున్నారు?” విజయకు కొద్దిగా కోపం వచ్చింది.

“ఊరుకోక నేనేం చేయగలను? అయినా—మీరు మోహన్ గారి స్నేహితురేగా? మీరే ఆయనను వారించకుండా....”

అర్థోక్తిలోనే అందుకుంటూ—“మిమ్మల్ని హెచ్చరించడానికి ఎందుకు వచ్చాననేగా మీప్రశ్న? మీరలా అడుగుతారని తెలుసు. మోహన్ పరంగా నా ప్రయత్నాలు విఫలమయ్యాయి. అందుకనే తప్పనిసరై మీ దగ్గరకు రావాల్సి వచ్చింది” అన్నాడు.

మనసు చివుక్కుమన్నా పైకి తేలకుండా “ప్రసన్న తన అభిరుచులకు తగిన వ్యక్తిని ఎన్నుకుంటే మీ రెండుకు ఇంత బాధపడుతున్నారు?” అంది విజయ.

“తగిన వ్యక్తి!” ఆ పదాన్ని ఒత్తి పలుకుతూ హేళనగా నవ్వాడు కృష్ణమూర్తి.

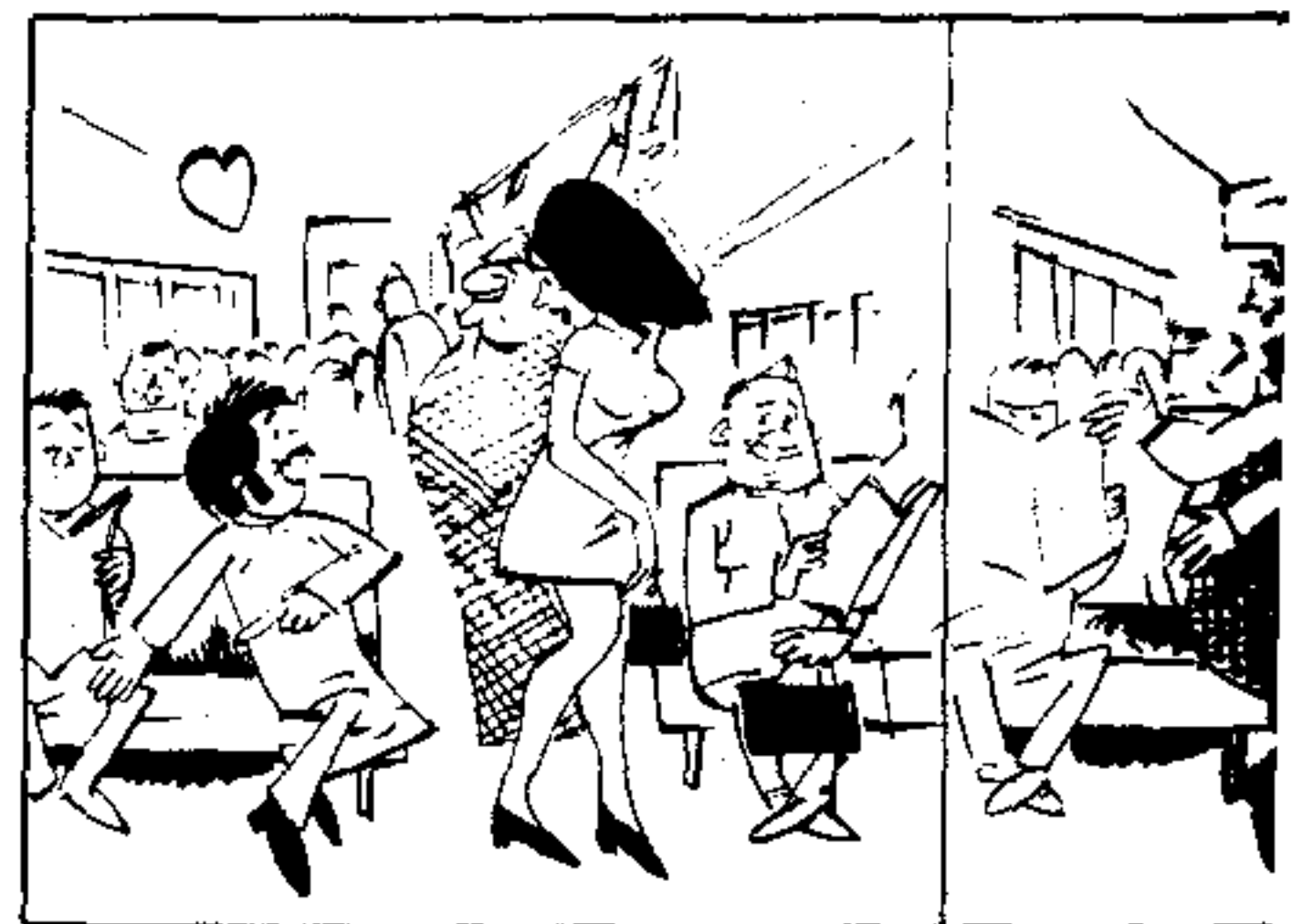
“ఏ విషయంలో తగినవాడు విజయగారూ! మోహన్ అసలు రూపం తెలుసా మీకు? అతని కారులో షికార్లకూ సినిమాలకూ వెళ్ళిన ఆడ

పిల్లల్లో ప్రసన్న ఎన్నో నెంబర్ తేలుసా మీకు? అతని అందమైన రూపానికి, దారుణమయిన కోరికలకి ఎంతమంది ఆడపిల్లలు బలైపోయారో ఊహించగలరా మీరు? క్రిందటి సంవత్సరం పద్మప్రియ చదువు మధ్యలోనే మానేసి హఠాత్తుగా పెళ్ళి చేసుకుని ఈ ఊరినుంచే ఎందుకు వెళ్ళిపోయిందో తెలుసా మీకు?” ఊపిరి పీల్చడం మర్చిపోయి వింటున్న విజయకు ఆ నాడు పెళ్ళిలో ముఖావంగా, నిర్లిప్తంగా ఉన్న పద్మప్రియ దోరణికి తనూ ఫ్రెండ్స్ విస్తుపోవడం జ్ఞాపకం వచ్చింది.

“ప్రసన్న అమాయకురాలు. అందరూ తనలాగే స్పోర్టివ్ అనుకుంటుంది. అందరిలోనూ మంచి తనం మాత్రమే చూడగలుగుతుంది. ఆ మంచి తనం వెనకాల, స్నేహం నీడలో ఉన్న విషనాగు ఆ అమ్మాయికి కనిపించడంలేదు. విజయా!— స్టీజ్! ఆ విషనాగు కాతేయకముందే ప్రసన్నని హెచ్చరించండి. మీరు చెబితే ఆమె తప్పకుండా వింటుంది. ఆ అమ్మాయి చాలామంచిది. ఆ మంచి తనానికి శిక్షగా ఆమె జీవితం బలైపోకూడదు— స్టీజ్ విజయా— మీరై నా త్వరపడండి.”

కృష్ణమూర్తి వెళ్ళిపోవడం విజయకు తెలియదు. ఇంటర్ వెల్ ఆయి ఆడపిల్లల గుంపు బిలబిలమంటూ లోపలకు వచ్చేవరకూ కళ్ళు మూసుకుని మతిపోయిన దానిలా కూర్చుండి పోయింది.

మోహన్ తో మార్నింగ్ పోకువెళ్ళి ప్రసన్న మధ్యాహ్నం మూడుగంటలకు క్లాసుకు వచ్చింది. తనతో ముఖావంగా ఉంటున్న ప్రసన్నతో సున్నితమయిన ఈ విషయం ఎలా మాట్లాడాలో విజయకు అర్థం కావడంలేదు. నామ మాత్రంగా తనను పలకరించి తన ప్రక్కన

కూర్చుని నోట్లు వ్రాసుకుంటున్న ప్రసన్న భుజం మీద చేయివేసి విషయమంతా అనునయంగా చెప్పాలన్నంత ఉద్వేగం పెట్టుచుంది. విజయలో. మౌనంగా పాఠం వింటున్న విజయ హఠాత్తుగా ఏదో జ్ఞాపకం వచ్చి, పాఠం వినడం మానేసి పెన్ తీసి నోట్ బుక్ లో ఏదో రాస్తూ కూర్చుంది. నలభై అయిదు నిమిషాలు కష్టపడి వ్రాసిన ఉత్తరాన్ని లెక్కరర్ వెళ్ళగానే రేవటోయిన ప్రసన్న భుజం పట్టుకుని, అపి చటుక్కున ఆమె చేతిలో పెట్టేసి “దయచేసి నన్ను అపార్థం చేసుకోకు” అని మెల్లిగా చెప్పి, బయటకు వచ్చేసింది.

మర్నాడు లేడీస్ వెయిటింగ్ రూమ్ లో కాలు పెట్టిన విజయకు కుర్చీలో కూర్చుని ఉన్న ప్రసన్న కనిపించింది. వచ్చి ఎదురు కుర్చీలో కూర్చుండగానే ‘విజయా’ అన్న ప్రసన్న పిలుపుకు తలెత్తి చూసింది. ప్రసన్న మొహం కఠినంగా ఉంది. కళ్ళు తనని గుచ్చి చూస్తున్నాయి.

ఏమిటని విజయ అడిగేలోగానే ప్రసన్న అంది.

“నీ ఉత్తరానికి జవాబీయడానికి వచ్చాను. ఫ్రెండ్ పట్ల నీకున్న శ్రద్ధకు చాలా థేంక్స్. కాని ఒక్క విషయం....మోహన్ నువ్వనుకుంటున్నంత మోసగాడు, దుర్మార్గుడు కాదు - అతను నన్ను మనస్ఫూర్తిగా ప్రేమిస్తున్నాడు. నేను లేకుండా బ్రతకలేదు. ఆ విషయం నాకు స్పష్టంగా తెలుసు. అతను మరొక ఆడదానివేపు కన్నెత్తి చూడని అమాయకుడు. అటువంటిది ఆడపిల్లలను మోసం చేయడమా?” - ఏకబిగిగా చెప్పేసిన ప్రసన్న ఒక్కక్షణం ఆగింది. మరు నిమిషంలో ఆమె పెదవుల మీద హేళనగా ఒక చిరునవ్వు మెరిసింది. అంతలోనే నీరియన్ అయిపోయి “కాని - కాని ప్రాణ స్నేహితులు అయిన వాళ్ళు కూడా తెలసీ పీలయ్యేంత ప్రత్యేకమైన వ్యక్తి

మోహన్ అని నాకు తెలుసు” - అంది. మరుక్షణం పుస్తకాలు చేతుల్లోకి తీసుకుంటూ ఇంత నేపు స్తంభించిపోయి నిలబడిన విజయకేసి చూడ నై నా చూడకుండా కుర్చీ ప్రక్కకు త్రోసి చరచరా బయటకు వెళ్ళిపోయింది ఆమె.

ఆవాక్కుగా ఉండిపోయిన విజయ తేరుకునే సరికి చాలానేపు పట్టింది. జరిగినదంతా తయ్యకునే సరికి ఆమె కళ్ళలో గిర్రున నీళ్ళు తిరిగాయి. ‘తను ప్రసన్న అదృష్టాన్ని చూసి అసూయపడు తున్నదా? ఇన్నేళ్ళ స్నేహంలో ప్రసన్న తనను అర్థం చేసుకున్నదంతేనా? ప్రేమ మైకం ప్రసన్న నింత గుడ్డిదాన్ని చేసిందా? ఎన్ని అన్నా ఎంత అపార్థం చేసుకున్నా ప్రసన్న అమాయకురాలు. తనకు ప్రాణం లాంటిది. ఈ సుడిగుండం నుండి ప్రసన్నను రక్షించడం ఎలా? అయినా తనను అపార్థం చేసుకున్న వ్యక్తి ఏమయితే తనకెందుకు? - ఉహూ! - కాదు - ప్రసన్న అమాయకురాలు - దాన్ని ఎలాగైనా రక్షించాలి ఎలా - ఎలా?’ క్లాసుకు వెళ్ళిందన్న మాటే గాని మండిపోతున్న ఆ లోచనలతో విజయ మనసు అల్లకల్లోలమైపోయింది. తనను ప్రసన్న ఎంత అపార్థం చేసుకున్నా సాటి ఆడదానిగా ఆమెను రక్షించి తీరాలనే నిశ్చయానికి వచ్చింది. అందుకు తానే చేయాలి కూడా ఆలోచించుకుంది. అప్పటికి ఆమె మనసు కాస్త కుదుటపడింది.

*

ఏదిరోజులు గడిచాయి. ప్రసన్న విజయతో మాట్లాడడం పూర్తిగా మానేసింది. ఆ రోజు కాలేజీకి రావడం లేటయిన ప్రసన్న లేడీస్ వెయిటింగ్ రూమ్ దగ్గరకు వస్తూ అక్కడ కనిపించిన దృశ్యాన్ని చూసి స్తంభించిపోయింది. వెయిటింగ్ రూమ్ తలుపుకు జారబడి ఉన్న విజయతో ఏదో మాట్లాడుతున్నాడు మోహన్. అతి శ్రద్ధతో వింటున్న విజయ మొహం చిరు నవ్వుతో మెరిసిపోతోంది. క్లాస్ రూమ్ నుండి వినలేసినట్టు ఓ ప్రక్కగా ఉండే ఆ వెయిటింగ్ రూము దరిదాపులలో ఎవ్వరూలేరు. ఆ నిశ్శబ్దంలో వెయిటింగ్ రూమ్ గోడ దగ్గరే అగి పోయిన ప్రసన్నకు ఈసారి మోహన్ మాటలు స్పష్టంగా వినిపించాయి.

“మొదటిసారి మిమ్మల్ని చూసినప్పుడు అనుకున్నాను - నా ఊహల్లో కలల్లో స్పష్టస్పష్టంగా

కనిపిస్తూ నన్ను మరిపించి వేదిస్తున్న నా ఊహ సుందరి ఇన్నాళ్ళకు నా కళ్ళ ముందు ప్రత్యక్షమయిందని. కాని ఆ విషయం మీకు ఎలా చెప్పాలో నాకు తెలియలేదు. నా అవేదనంతా కృష్ణమూర్తితో చెప్పుకుంటే అంతా విని వాడు ‘కాలేజీ యూనియన్ ప్రెసిడెంట్ ఆడపిల్లలతో - అందునా తన ఆరాధ్య దేవతతో మాట్లాడలేని విరికివాడనుకోలేదు’ - అనేశాడు. ఆడపిల్లలతో మాట్లాడవచ్చు. కాని ఆరాధ్య దేవత ముందు పెదవి కదపలేమని వాడికి తెలియదు. నా కలల్లో మెరిసి, నన్ను మరిపించి, నిజ జీవితంలో ప్రత్యక్షమయినప్పుడు ముఖావంతో నీరియన్ నెన్ తో నన్నింత కలవర పెట్టినట్టు ఇన్నాళ్ళూ మీకు తెలియదా విజయా! పోనీలెండి....ఇప్పటికయినా మీరు అర్థమయ్యారు. అదృష్టవంతుణ్ణి!” కవిత్వం మాట్లాడుతున్నాడు మోహన్.

చిరునవ్వుతో వింటున్న విజయ తల వంచుకుంటూ “నిదానం ప్రధానం అన్నారు కదా -” అంది.

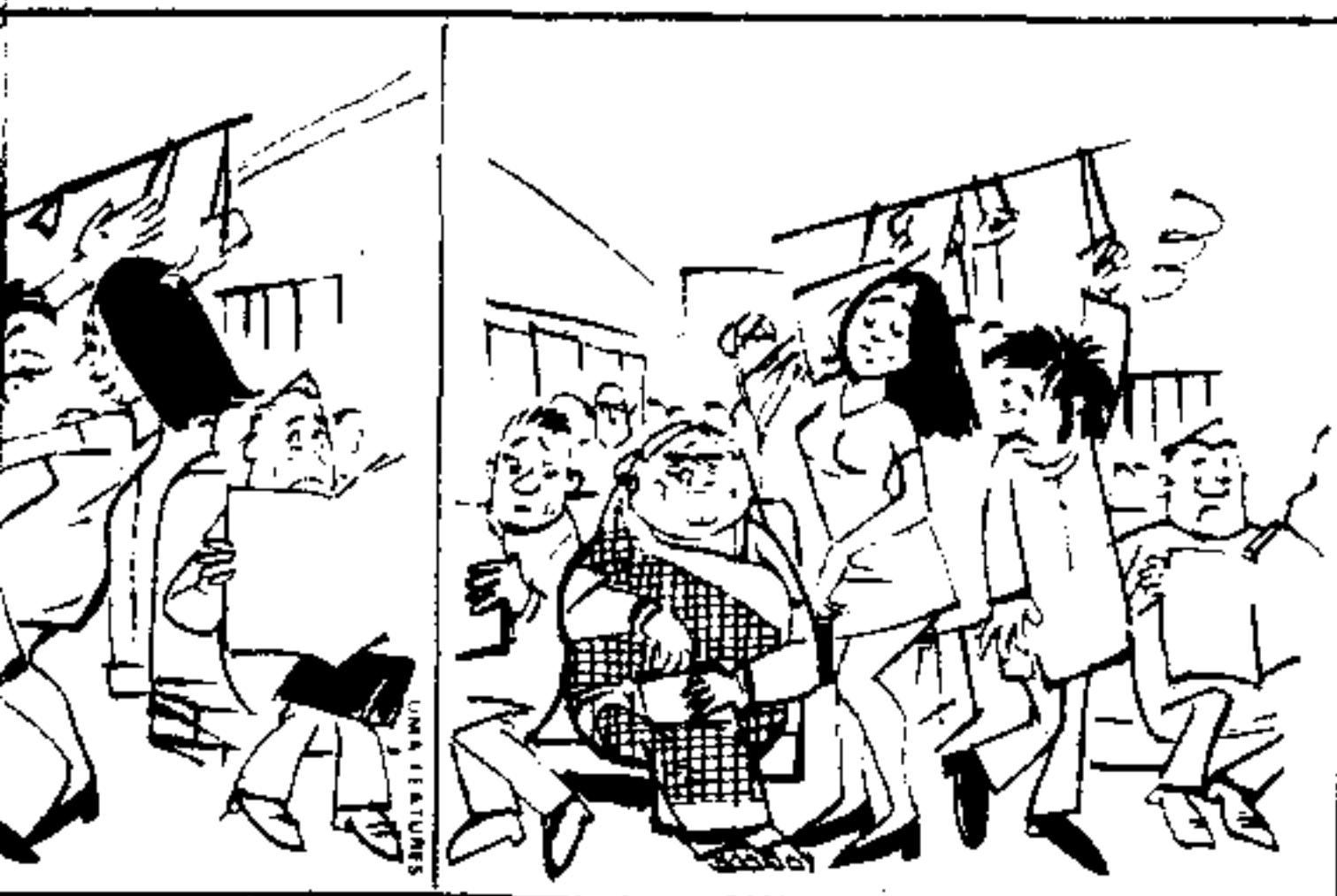
“వాళ్ళే ఆలస్యం అమృతం విషం అని కూడా అన్నారు తెలుసా? ఈ బంగారు బొమ్మపై ఇంతెవరికయినా అధికారం సంక్రమించి ఉంటే నేనేమైపోయేవాడిని?”

“ఎలా ఉంటుంది? ఆ బొమ్మ మనసు ఇది వరకే ఈ రూపంతో నిండిపోయినప్పుడు?”

“అయితే ఆ బొమ్మ మనసులోని రూపాన్ని తలుచుకుంటూ ఒంటరిగా ఇలా లేడీస్ వెయిటింగ్ రూమ్ లో ఈ మధ్యాహ్నాన్ని వృధా చేయ్యదు. ఆ రూపం తాలూకు వ్యక్తితో కలిసి అలా బయటికి వచ్చి ఆ వ్యక్తిని అదృష్టవంతుణ్ణి చేస్తుంది. కానేపు అలా వెళ్లివద్దాం పదండి! విజయా - మీ కిప్పుడు క్లాసు లేదుగా?”

సంభాషణ ఇలా మలుపు తిరుగుతుందని ఊహించని విజయ కంగారుపడింది. ఆమె తటపటాయిస్తున్నంతలోనే కాస్త నిఘరం ధ్వనిస్తున్న గొంతుతో మోహన్ “ఏం నా మీద ఇంకా నమ్మకం లేదా? నాతో రాకూడదా?” అన్నాడు.

తడబాటును కప్పి పుచ్చుకుంటూ “అబ్బే అదేంలేదు. అలాగే వెళదాం. ఇప్పుడే పుస్తకాలు లోపలి పెట్టి వస్తానుండండి!” అంటూ లోపలకు వెళ్ళింది విజయ.

రసావళి పంతుగ

నల్లివారి పట్టు పేరెలతో

మరింత శోభాయమానంగా

ప్రకాశించగలదు!

నల్లి చిన్న సామెల్లెట్టి

హనగల్పార్క మద్రాసు 17

విజయా మోహన్ కలిసి ఎటు వెళ్ళారో చూడడం కోసం ప్రసన్న ఇక అక్కడ వేచి ఉండలేకపోయింది. పైన ఆకాశం, చుట్టూ ఉన్న కాలేజీ గోడలూ, అన్నీ గిరగిర తిరుగుతున్నట్టు అనిపించసాగి—ఆమె ఆసరాగా చేతిని గోడకు ఆన్చి చేరబడింది. అలా కొంచెం నేపు నిలబడి తలవంచుకుని నెమ్మదిగా వెనక్కు తిరిగి క్లాసు వేపుగా వెళ్ళిపోయింది.

నాలుగురోజులు గడిచాయి. ఆ రోజు సాయంత్రం ప్రాక్టికల్స్ పూర్తి చేసుకుని ఆలస్యమై పోయిందని తొందరగా ఇంటికి బయలుదేరింది విజయ. కెమిస్ట్రీ రీడింగ్స్ తనవి తప్పు కావడంలో అంతా వెళ్ళిపోయినా ఆమె ఒక్కతే అంతనేపు ఆగవలసి వచ్చింది.

కాలేజీ గేటు దగ్గరికి వచ్చేసరికి ఎర్రటి ఫియట్ కారు ఆమె ప్రక్కగా వచ్చి ఆగింది. ఉలిక్కిపడి తలెత్తింది. డ్రైవింగ్ సీట్లో కూర్చుని ఉన్న మోహన్ చిరునవ్వు నవ్వుతూ. “కారు ఎక్కండి—డ్రాప్ చేసేస్తాను” — అన్నాడు. మరో మాట చెప్పడానికి అవకాశం దొరకని విజయ మాట్లాడకుండా బేక్ డోర్ తెరిచి లోపలకు ఎక్కింది.

మరుక్షణం ముందుకు దూసుకుపోయిన కారు తిన్నగా టాంక్ బండ్ దగ్గర ఆగింది. కూలింగ్ గ్లాసెస్ చేతిలోకి తీసుకుంటూ “ఇక్కడ ఆపానని కోపమా?” అన్నాడు మోహన్.

“ఊహా! నాకు తెలుసు మీరు ఇక్కడికే తీసుకువస్తారని.” — తమాషాగా నవ్వింది విజయ.

దూరంగా హునేన్ సాగర్ అంచుల చివర వెలుగు తగ్గిపోతోంది. ఇంకా దీపాలు వెలగక పోవడంతో చీకాకుపడిన మనసులా వాతావరణం మబ్బుగా మసకగా వుంది. విజయ మోహన్ నడుస్తూ వెళ్ళి, మూలగా ఉన్న ఒక గుబురు పొద దగ్గర కూర్చున్నారు.

మోచేతిమీద వెనక్కు వారి కూర్చున్నాడు మోహన్.

మోకాళ్ళ చుట్టూ ఎడం చేయి చుట్టుకుని, తల కాళ్ళ మీద వంచుకుని కుడిచేత్తో గడ్డిపరకల్ని తెంపుతూ కూర్చుంది విజయ. దూరం నుంచి వినిపిస్తున్న పాట తప్పితే ఇద్దరి మధ్యా నిశ్శబ్దం పేరుపొయింది. ఉన్నట్టుండి మోహన్ అడిగాడు.

“ఇంటికి రావడం ఎందుకు ఆలస్యమయిందంటే ఏం చెబుతారు విజయా?”

“ఏం చెప్పమంటారు?”

“ప్రాక్టికల్స్ ఉన్నాయంటే సరి.”

“ఇలా మీతో పార్కుకి వచ్చానని చెప్పకూడదా?”

“చెప్పకూడదని కాదు—మనిద్దరినీ పార్కుకి, సినిమాలకి వెళ్ళమని మీవాళ్ళే పంపే రోజులు రాబోతున్నాయి. పరీక్షలయ్యే వరకూ మాత్రం ఈ అబద్ధం తప్పదు.”

“అప్పటివరకూ కలుసుకోకపోతే?”

“అమ్మో! అంత పెద్ద వియోగమే! మిమ్మల్ని చూడకుండా, మీతో ఇలా ఏకాంతంగా మాటలాడకుండా ఉండగలనని ఎలా అనుకున్నారు? పోనీ మీరలా ఉండగలరా? అటువంటి ఊహయినా మనసులోకి రానివ్వవద్దు—” ఉద్రేకంతో అన్నాడు మోహన్.

విజయ మాట్లాడలేదు. తలవంచుకుని అలా గడ్డిపరకల్ని తెంపుతూ కూర్చుంది. ఎందుకో ఆ తర్వాత మోహన్ కూడా మాట్లాడలేదు. ఏదో ఆలోచిస్తూ ఉండిపోయాడు. ఇద్దరిమధ్యా నిశ్శబ్దంగా పది నిమిషాలు గడిచాయి. హఠాత్తుగా ముందుకు వంగి గడ్డిని తెంపుతున్న విజయ చేతిని పట్టుకుని “మీరు—ఊహ—నువ్వు—నువ్వు నాకు నిజంగానే కావాలి విజయా”—అన్నాడు మోహన్. అతని గొంతు ఏదో చెప్పలేని ఉద్వేగంతో బొంగురుపోయింది.

విజయ చురుగ్గా కళ్ళెత్తి అతని కళ్ళల్లోకి సూటిగా చూసింది. విజయ నుండి అటువంటి నిర్భయత్వాన్ని ఎదురు చూడని మోహన్ ఒక్కక్షణం తడబడ్డాడు. అలా చూస్తూనే ఎడంచేత్తో నెమ్మదిగా అతని వేళ్ళు వదులు చేసి తన చేతిని తప్పించి, చూపులు తిప్పుకుని విజయ హునేన్ సాగర్ ఒడ్డును తాకాలని ఉత్సాహంతో ముందుకు వస్తూ మధ్యలోనే విరిగిపోతున్న చిన్న చిన్న అలలను తడేకంగా చూస్తుండిపోయింది. సంధ్యను ఆక్రమించుకుని చుట్టూ ముసురు కుంటున్న చీకట్లలా వారి మధ్య వాతావరణం ఎందుకో హఠాత్తుగా గంభీరంగా మారిపోయి నట్లుగా ఉంది. మోహన్ ఒక్క క్షణం ఉక్కిరిబిక్కిరయ్యాడు. మరోసారి విజయను పలకరించే కోరికా ధైర్యం కూడా ఆవిరిలా కరిగిపోయాయి. అయిదు నిమిషాలు గడిచాయి. హఠాత్తుగా లేచి నిలబడుతూ విజయ “ఇక వెళ్ళామా!” అన్నది

మరోమాట మాట్లాడడానికి అవకాశం ఇవ్వకుండా ముందుకి అడుగేస్తూ. అప్రయత్నంగా లేచి తన కోసం ఆగకుండా చకచకా వెళ్ళిపోతున్న ఆమెను నిశ్శబ్దంగా అనుసరించాడు మోహన్. తిన్నగా కారు దగ్గరికి వచ్చి నిలబడిన విజయ ‘విజయా!’ అన్న మోహన్ పిలుపుకు తల తిప్పింది.

“కోపమా — తొందరపడ్డానా?” మెల్లగా అడిగాడు మోహన్.

మళ్ళా ఒకసారి అతని కళ్ళలోకి సూటిగా చూసింది విజయ. గుండెలోతుల్లోకి దూసుకుపోయి తన రహస్యాలను బయటికి లాగుతున్న గాలాలులా ఉన్న ఆ చూపులకి మోహన్ తడబడ్డాడు. అతని వంక అలాగే చూస్తూ విజయ అన్నది:

“నా ప్రసన్న అంత అమాయకురాలు ఎలా కాగలిగిందా అని ఆలోచిస్తున్నాను.”

ప్రక్కనే పిడుగు పడ్డట్టుగా అదిరి పడ్డాడు మోహన్.

“మీరు - మీరు....!”

“ప్లీజ్ — మీరేమీ మాట్లాడకండి — నన్నిక పూర్తిగా నిజం చెప్పనివ్వండి. మీరేమిటో నాకు తెలుసు - ఎందరు ప్రసన్నలు ఈ మాయమాటలకు మోసపోయారో నాకంతా తెలుసు. ప్రసన్న అంటే నా కెంత ఇష్టమో మీకు తెలియదు. అది అమాయకురాలు. ఆ అమాయకత్వానికి శిక్షగా అది మోసపోకూడదు. దాని జీవితం నా కళ్ళ ముందే పతనమై పోతుంటే చూస్తూ ఎలా ఊహిస్తాను. మీ గురించి చెబుతే అది నన్నే అపార్థం చేసుకుంది. అయినా ఒక ఫ్రెండ్ గా దాన్ని రక్షించే బాధ్యత నాకుంది. మీ ఆకర్షణ నుండి దాన్ని తప్పించాలంటే ఇంక నాకు ఒక్కటే మార్గం కనిపించింది. అది దాని కళ్ళ బడేలా మీతో లేని ప్రణయాన్ని నటించడం. నటిస్తున్నానే కాని ఈ పదిహేను రోజులుగా ఎంత నరకం అనుభవిస్తున్నానో మీకేం తెలుసు? నా ప్రయత్నం ఫలించింది — మొన్న వెయిటింగ్ రూమ్ దగ్గర మీరు ప్రణయ కవిత్యం ఒలకబోస్తున్నప్పుడు గోడ ప్రక్కగా నిలబడి అది విన్నది. అంతేకాదు. ఇప్పుడిలా మనిద్దరం మీ కార్లో కాలేజీదాటి రావడం కూడా చూసింది. అసలు అక్కడే మీరు నేను ఏక్ట్ చేశానని చెప్పేద్దామనుకున్నాను. కాని, దూరంగా మనకు కనిపించకుండా పొంచి చూస్తున్న ప్రసన్నను చూసి, తప్పని సరిగా ఈ చేదు నిజాల్ని చెప్పడానికి మీతో ఇంతదూరం రావాల్సి వచ్చింది.

అమెరికాలోని లీలా ఆషెర్

లీలా ఆలివర్ ఆషెర్—ప్రపంచ ప్రసిద్ధి గడించిన చిత్రకారిణులలో ఒకరు. అమెరికాలోని ఫిలడెల్ఫియాలో ఆమె జన్మించారు. ఆమె ఫిలడెల్ఫియా కాలేజ్ ఆఫ్ ఆర్ట్స్ నుంచి 1943 లో చిత్రకళలో పట్టభద్రురాలయ్యారు. 1946 లో ఆమె వాషింగ్టన్ లో సొంతంగా స్టూడియో ఏర్పాటు చేసుకున్నారు. అప్పటినుంచీ చిత్రకళ, శిల్పకళ, ప్రింట్ల రచనలలో తనకు గల నైపుణ్యంతో ఎన్నో కళాఖండాలు సృష్టించారు. 1947 నుంచీ ఆమె చిత్రకళను బోధిస్తున్నారు. 1971 నుంచీ ఆమె హెవావర్డ్ విశ్వవిద్యాలయంలో చిత్రకళా శాఖ ప్రొఫెసరుగా పనిచేస్తున్నారు.

శ్రీమతి లీలా ఆషెర్ గ్రాఫిక్ చిత్రకారిణిగా పెద్ద పేరు సంపాదించారు. ఆమె చిత్రాలకు ఎన్నో బహుమతులు వచ్చాయి. వాషింగ్టన్ లో ప్రసిద్ధ చిత్రకారుల కళా ఖండాలను ప్రదర్శించే కార్నరాన్ గాలరీ ఆఫ్ ఆర్ట్స్ లోనూ, వేషనర్ కలెక్షన్ ఆఫ్ ఫైన్ ఆర్ట్స్ లోనూ శ్రీమతి ఆషెర్ చిత్ర కృతులు కూడా కనిపిస్తాయి. ఇది ఆమె ప్రతిభకు చక్కని సాక్షి.

శ్రీమతి ఆషెర్ 1974 లో భారతదేశానికి వచ్చి, కొన్ని నగరాలలో గ్రాఫిక్ చిత్ర కళలో వర్క్ షాప్ నడిపారు. ఇటీవల మద్రాసులోని యునైటెడ్ స్టేట్స్ ఇన్ ఫర్మేషన్ సర్వీస్ వారు శ్రీమతి లీలా ఆషెర్ చిత్రించిన ప్రింట్ల ప్రదర్శన ఏర్పాటు చేశారు. అందులోని కొన్ని చిత్రాలు— ఇక్కడ వున్న చిత్రాలు.

[ఒక అహోదకరమైన రోజున, చల్లగాలులు వండి నిద్రంగా ఉన్న వైర్ల మీద అలలు వృష్టిస్తూ వీచుండగా, కమల వాహ్యునికి తన ఏడుగురు సంకావాప్తి వెంటబెట్టుకుని వెళ్ళింది. మాతన సంవత్సరారంభంలో కోతల వంతుగ సంక్రాంతి వస్తుంది. ఎవ్వ పొలాలలో వరి, జొవ్వా, చెరుకూ కోసేళారు. ఇంకా కొన్ని పొలాలలో కోతలు జరగ వలసి వుంది. గ్రామ వనితలు వదలైన నీలం, అకు వచ్చి, ఎరువు రంగుల చీరలు కట్టి, తాంబూలం వములుకూ, కలిపి కట్టుగా వదాలు పాడుకూ వంగి చురుకుగా పొలాలలో పనిచేస్తున్నారు. వారు అపి వవ్వుడల్లా మగవాళ్ళు పాడుకున్నారు. మగవాళ్ళు తెల్ల తలగుడ్డలూ, ధోవతులూ దరించి, అడవాళ్ళు నరననే వ వి చేస్తున్నారు. సంక్రాంతి సంబరం అంతటా వెల్లివిరుస్తున్నది. కమల కోతలప్పుడు ఏటా వెళ్ళినట్లే గ్రామం వెళ్ళింది. ఈ యేడు కమల తన బాల్య స్నేహితురాలైన సుశీలను సంక్రాంతికి తమ గ్రామానికి ఆహ్వానించింది. వాళ్ళు దారివ వడుస్తూండగా—]

కమల: కిలకిలా నవ్వుతూ అడవాళ్ళు, ఉత్సాహంగా మగవాళ్ళు వరివంట కోసే ఈ దృశ్యం అత్యంత రమణీయంగావుంది. కళ్ళంలో గుండ్రంగా తిరుగుతూ గడ్డితోక్కే ఆ ఎద్దులు; చెరుకు గడలను వేసుకుని చక్కెర మిల్లుకుపోయే ఎద్దుబళ్ళు. లారీలూ; రోడ్డు పక్కన పెద్ద పెద్ద చెరుకు పెనాలలో బెల్లం కావూ - ఇలాటి దృశ్యాలు పట్టణ జీవితంలో కంటబడవు గదా!

సుశీల: పద, మనం వెళ్ళి బెల్లం వంట చూతాం, అది ఆరోగ్యానికి మంచిది. అందులో ఇసుము ఉన్నది. పిల్లలకు చాలా మంచిది. చాలా బాగుంది కదూ?

కమల: చెరుకు రసం కూడా తాగుదాం పట్టు. ఇది మరింత పోషకం అయి ఉండాలి. అవునా?

సుశీల: చాలా రుచిగా ఉంది. నేను ఇదివరకెన్నడూ తాగలేదు. అక్కడ ఆ అడవాళ్ళు ఏం చేస్తున్నారు?

కమల: సంక్రాంతికి ఇళ్ళు అలంకరించు కుంటున్నారు. వీళ్ళు బియ్యప్పిండితో ఇళ్ళ ముందు ముగ్గులు వేస్తున్నారు. ఆ అడవాళ్ళు జట్టు రేపు పొంగలి పాయసం చెయ్యడం కోసం వడ్లు నాన బెడుతున్నారు.

సుశీల: వాళ్ళు పొంగలి ఎలా చేస్తారు?

పాపక సదాధాయి

కమల: మిరియాలూ, జీలకర్రా, జీడివప్పు, కిన్మిన్లాటివి నేతిలో వేయించి, అందులో బియ్యమూ, పెసరపప్పు, నీరూ పోసి ఉడికిస్తారు. తీసి పొంగలిలో చక్కెర, ఉప్పు పొంగలిలో ఉప్పు వేస్తారు.

సుశీల: నీరు ఒంపేస్తారా?

కమల: లేదు. అవసరమైనంత నీరే పోస్తారు.

సుశీల: గ్రామంలో అన్నం ఎప్పుడూ ఇలాగే వండుతారా?

కమల: లేదు. అన్నం వండినప్పుడల్లా గంజి వార్చేస్తారు. గంజి జీర్ణం కాదుట, కడుపుబ్బరం చేస్తుందిట.

సుశీల: ఆ గంజిని కొందరు తాగుతారు కాదూ?

కమల: అవును. పేదవాళ్ళు తాగుతారు.

సుశీల: గంజిలో పోషకపదార్థం ఉన్న సంగతి వాళ్ళకు సహజ నిద్రంగా తెలిసి ఉండాలి. అది నిజం కూడానూ. ఎందుకంటే, బియ్యంలో ఉన్న సారమంతా నీటిలో చేరుతుంది. అన్నం అత్తైనరు పెట్టి వండడం ఎంతో మేలు. మరపట్టినప్పుడే ముడి బియ్యంలో ఉండే ఆహారపు విలువ చాలా భాగం పోతుంది. మిగిలిన కాస్తా బియ్యం కడిగి నప్పుడూ, వార్చినప్పుడూ పోతుంది. అందుచేత ఉప్పుడు బియ్యం చాలా మెరుగు. ఉప్పుడుబియ్యం దంచి, అత్తైనరు పెట్టి వండితే సర్వోత్తమం.

కమల: ఉప్పుడుబియ్యం ఎంతకీ ఉడకదుగదా, అందులో కొంచెం వంట సోడా ఉప్పు వేస్తే? హోటళ్ళవాళ్ళు పచ్చిబియ్యం కూడా సోడా ఉప్పు

వేసి ఉడకబెడతారనుకో. అలా చెయ్యడం తినేవాళ్ళు తక్కువ తిని, లాభాలు ఎక్కువ రావటానికి!

సుశీల: ఎంత హెరం! వంటసోడా ఉప్పు ఎక్కువగా తినడం ఆరోగ్యానికి మంచిది కాదు.

కమల: నిజమా? మా వదినె ఇడ్లీల్లోనూ, దోసెల్లోనూ, చపాతీల్లోనూ, పూరీల్లోనూ, పప్పు రోనూ, బటానీల్లోనూ, ఆక్కూరల్లోనూ, అద్దమైన వాటిల్లోనూ సోడాఉప్పు తగిలిస్తుంది. ఏమంటే, అది జీర్ణకర్తని పెంచి, సుఖ విరేచనం కలిగిస్తుందంటుంది. పిల్లల తిండిలో విధిగా సోడా ఉప్పు చేర్చుకుంది. దానికేం చెబుతావు?

సుశీల: అందుకే అవిడగారి పిల్లలు. ముఖ్యంగా కవలలు—చిక్కి కల్యాణ్లాగున్నారు. మీ వదినె చర్మం ఆరోగ్యంగా లేదు. అసలు అవిడే ఆరోగ్యంగా కనబడదు. మంచి చూపుకూ, స్వచ్ఛమైన చర్మానికి, రోగనిరోధానికి అవసరమైన విటమినులను ఆ సోడాఉప్పు ద్వారానే చేస్తూ ఉండాలి.

కమల: సోడా ఉప్పు వెయ్యడంతో ఆకు కూరలూ, బటానీలూ మరింత ఆకుపచ్చగా కనబడతాయే?

సుశీల: అదే వచ్చిన చిక్కు! చూపులకు బాగుంటుందనీ, వంటకం మెత్తబడుతుందనీ అనుకుని ఆహారపు విలువలు పోగొట్టుకుంటాం.

కమల: తప్పక అవిడతో చెప్పి చూస్తాను. కాని అవిడ నా మాట వింటుందనుకోను.

సుశీల: వేసవి నెలవుల్లో మీ ప్రమీలనూ, పిల్లలనూ మీ ఇంటికి పిలిపించుకో. నిన్ను చూసి

అవిడ తప్పుక నేర్చుకుంటుంది. నువ్వు నేర్చుకున్న వంట కిటుకులు ఒక్కొక్కటే అవిడకు మప్పు. నువు మంచి వంతులమ్మవే అవుతావులే.

కమల : పిల్లలు మనని రమ్మని గొడవపెట్టేస్తున్నారు. ఆకలిమీద ఉండి ఉంటారు. మనం వెళ్ళి, అమ్మ ఏం వంటకాలు చేసిందో చూద్దాం. ముందు మనం భోజనం చేద్దాం. ఈ నడక మూలాన దొక్క మాడిపోతోంది.

కమల : వచ్చి విందు భోజనం ఆరగించు. అమ్మ వన్నెందు రకాల అన్నాలు చేసింది. పిల్లలు మెక్కిస్తున్నారు.

సుశీల : చాలామంది గ్రామస్థుల నోటి కొనలు గాయపడి ఉండడం గమనించావా ?

కమల : అదేమిటి ?

సుశీల : చాలామంది పెద్దవాళ్ళకూ, పిల్లలకూ కూడా పెదవుల కొనలు వుండే ఉన్నాయి.

కమల : అదా ? మా పిల్లలు అలాంటి మూతులకు మైనా గోరింక మూతులని పేరు పెట్టారు.

సుశీల : అవును. అచ్చగా అలాగే ఉంటాయి.

కమల : ఎందుకలా అవుతాయి ?

సుశీల : ఉదయమూ, మధ్యాన్నమూ, రాత్రి అదే పనిగా అచ్చగా బియ్యం అన్నమే తింటే ఆ జబ్బు వస్తుంది.

కమల : కావచ్చు. నూర్పిళ్ళ సమయంలో జనానికి వడ్లూ, బియ్యమూ అన్నిటికన్నా చౌకగా దొరుకుతాయి. కొందరి కూలి కింద, దాన్యమే కొలుస్తారు. అందుచేత వాళ్ళు ఇంకేమీ కొనరు.

సుశీల : గోధుమ తింటే మూతి ఇలా వుండు సడదు. కామంచి అకు గురించి ఎప్పుడన్నా విన్నావా ?

కమల : వినకేం ? దొడ్డి నిండా ఆ మొక్కలే. ఆ అకు పప్పులోవేసి వంటకం తయారుచెయ్యడం చాలా సరదా. చాలా రుచిగా ఉంటుంది.

సుశీల : వీలుంటే దాని విత్తులు పట్టుకుపోయి మా దొడ్లో వెయ్యాలి.

కమల : ఈ మొక్కకు విత్తులుండవు. ఒక చిన్న మొక్క పట్టుకుపోయి షాటావంటే, చుట్టూ ఆ మొక్కలు పుట్టుకొస్తాయి. ఇంతకూ ఈ అకులో విశేషమేమిటి ?

సుశీల : మూతి కొనలు పుళ్ళయిన వాళ్ళు ఈ అకులు నమిలారంటే తెల్లారేసరికి మంత్రం పెట్టినట్టు పుళ్ళు మాయమవుతాయి. అద్భుతం కాదా ?

కమల : దొడ్లో తెగ కాస్తున్నాయని వాటిని పశువులకు పెడుతున్నాం. ఇప్పుడు నువు చెప్పావు గనక, ఈ అకు పట్నంలో దొరకదని నాకు గుర్తుస్తున్నది. మనం వెళ్ళి కామంచి మొక్కలు చూద్దాం.

సుశీల : పట్నాల్లో తోటలకు చోటుండదు. పల్లెల్లోనూ, బస్తీలలోనూ దొడ్డి ఆవరణ ఉండే ప్రతి ఇంటా కోళ్ళూ, కూరగాయలూ పెంచితే మనదేశపు ఆరోగ్యం ఎంతైనా అభివృద్ధి చెందుతుంది.

కమల : అమ్మ తల్లీ! ఇప్పుడు తోటల పెంపకం గురించి ఉపన్యాసం దంచకు. అది మరోసారి చూసుకుందాం : ఏం ?

అన్నా హారులకు

పుష్టినిచ్చే రెండు వంటకాలు

1. ఇది పచ్చి కూరలతో చేసే సలాడ్. దీనికి గాను 1 కప్పు ముడి పెసలూ, 1 కప్పు సన్నగా తరిగిన కాబేజీ, దోసకాయా కారట్లూ, పచ్చ గుమ్మడిబద్దా, కొద్దిగా కరివేపాకూ, కొత్తిమీరూ, ఒకటి రెండు నిమ్మకాయలు లేదా కొంచెం పెరుగు కావాలి.

అరకప్పు ముడిపెసలు తీసుకుని, వాటిని 12 గంటలు నానబెట్టాలి. తరవాత నీరు ఓడ్చి, నానిన పెసలను పలచని గుడ్డలో వదులుగా మూటగట్టి, కొయ్యవలకమీదగాని, జల్లెడలోగాని పెసలను పలచగా పరచాలి. ఇలా చేస్తే మొలకలు వస్తాయి. మొలకలు రావటానికి 12 లేక 18 గంటలు చాలు. అంతకుమించి మొలకలు పెరగ నిస్తే, ఆ మొలకలు విటమినులను హరిస్తాయి; అవి చిగుళ్ళకూ, దంతాలకూ బలాన్నిచ్చే విటమినులు. 12 నుంచి 18 గంటల లోపున మాత్రమే ఉత్పత్తి అవుతాయి.

మొలకెత్తిన పెసలను ఒక పాత్రలో వేసి, దానికి తరిగిన కాబేజీ, చెక్కు తీసి తురిమిన పచ్చగుమ్మడి బద్దా, కడిగి చెక్కుతో తరిగిన దోసకాయా, కడిగి తురిమిన కారట్లూ, తరిగిన ఉల్లిపాయా, తుంచిన కరివేపాకూ, కొత్తిమీరూ చేర్చి అందులో ఒకటి రెండు నిమ్మకాయల రసంగాని, పెరుగుగాని వేసి, తగుమాత్రం ఉప్పు చేర్చాలి.

ఇది ఎంత రుచికరంగా ఉంటుందో చేసి చూస్తేనేగాని తెలియదు. పిల్లలు దాన్ని చాలా ఆపేక్షగా తింటారు. ఇలా చేసిన దినుసులు గట్టి

చిగుళ్ళకూ, ఎముకలకూ, దంతాలకూ కావలసిన పదార్థాలన్నీ భద్రంగా ఉంటాయి. మూతి కొనలు వుండు పడడమూ, దృష్టి దోషమూ, ముక్కుకు సంబంధించిన వ్యాధులూ, గొంతుకు పోకే వ్యాధులూ, చర్మవ్యాధులు నివారణ చేసే పదార్థాలు అందులో ఉంటాయి. ఎదిగే పిల్లల శరీరాల పెరుగుదలకూ, మరమ్మతుకూ అవసరమైన పదార్థాలు కూడా అందులో ఉంటాయి.

ఒక్క విషయం మాత్రం జాగ్రత్తపడాలి. అదేమిటంటే కూరలు తరగటానికి, తురమటానికి ప్లేన్లెన్స్టీలు కత్తులు మాత్రమే ఉపయోగించాలి. ఇనుప కత్తులు వాడరాదు. ఇనుము తేలికగా నీ విటమినును నాశనం చేస్తుంది. తయారు చేసిన వెంటనే ఈ వంటకాన్ని తినెయ్యాలి. ఎక్కువసేపు నిలవ ఉంచినట్లయితే, తరిగిన కూరల మీద గాలి ప్రభావంవల్ల కూడా నీ విటమిను నష్టమవుతుంది. కావాలంటే, ఆవాలూ, ఉల్లి ముక్కలూ వేయించి పోపు వెయ్యవచ్చు. కాని పోపు వేడిగా ఉండరాదు. వేడికి నీ విటమిను నశిస్తుంది.

రెండవది గోధుమ పొంగలి. ఇది చెయ్యడానికి గాను ఒక దాల్చిన చెక్క ముక్కా, రెండు మూడు లవంగాలూ, 4 ఏలక్కాయలూ కావాలి. వీటిని లోతుగల పాత్రలో నూనె వేసి వేయించాలి. దీనికి ఒక చెంచాడు జీలకర్ర జతచెయ్యాలి. ఇవి వేగిన తరవాత ఒక కప్పు పెసరపప్పు కడిగి పాత్రలో వేసి, పప్పు మాడి పోకుండా కొద్దిసేపు కలియబెట్టాలి. తరవాత పాత్రలో 6 కప్పుల నీళ్ళు పోసి, తగినంత ఉప్పు వేసి, మూతబెట్టి, పొంగురానియ్యాలి. పప్పు సగం ఉడికిన సమయంలో 2 కప్పుల గోధుమ నూక పోసి, బాగా కలియబెట్టి, తిరిగి మూత పెట్టాలి. దీన్ని సన్న నెగమీద ఉడకనిచ్చి, మధ్య మధ్య కలియబెట్టుతూ ఉండాలి. గోధుమ నూక అడుగంటకుండా చూడాలి.

దీని రుచి ఎక్కువ చెయ్యడానికి నెయ్యి, జీడి పప్పు, కిస్మిస్, వేయించిన వేరునెనగపప్పు కూడా చేర్చవచ్చు. పొంగలి తియ్యగా ఉండా లంటే ఉప్పుకు మారుగా, 1½ కప్పుల చక్కెర, గోధుమ నూక సగానికి పైగా ఉడికి ఉన్న సమయంలో చేర్చాలి. ఇందులో బియ్యం రుచికూడా కావాలంటే, గోధుమ నూక అరకప్పు తగ్గించి, దానికి మారుగా బియ్యం చేర్చవచ్చు.

—సుశీలా జయకరన్

చాలామంది తమ ఇళ్ళలో కుక్కలో, పిల్లిలో వుంటే బావుంటుందనీ, వాటిని పెంచితే వాటిలో సరదాగా ఆడుకోవచ్చుననీ అనుకుంటూ వుంటారు. కాని, వాటిని పెంచడంలో ఎలాంటి శ్రద్ధ అవసరమో, వాటికి మొత్తం ఎంత డబ్బు ఖర్చు అవుతుందో ఎవరూ ఆలోచించరు. కాని - బాగా ఆలోచించాలి: ఏ ఆలోచనా లేకుండా, అర్జెంటుగా ఏ నిర్ణయమూ చెయ్యకూడదు. కుక్క - పిల్లనో, పిల్లి - పిల్లనో పెంచాలనుకుంటున్నారంటే - మీ కుటుంబంలోకి ఇంకో సభ్యుడిని తీసుకొస్తున్నట్టే లెక్క! ఆ సభ్యుడు మీ కుటుంబంలో కొన్ని సంవత్సరాలపాటు ఆరోగ్యంగా వుండాలి. అంచేత, ముందుగా ఈ విషయాలు ఆలోచించుకోడం అవసరం!

1. మొట్టమొదట - కొనాలనుకున్నప్పుడు దాని ఖరీదు, వారం వారం దాని పోషణ, మందుల నిమిత్తం అయ్యే ఖర్చులూ లెక్కవేసుకోండి.

2. మీరు దాని సంరక్షణ కోసం, దానికి వ్యాయామం కలిగించడం కోసం - ఎంతకాలం వినియోగించగలరు?

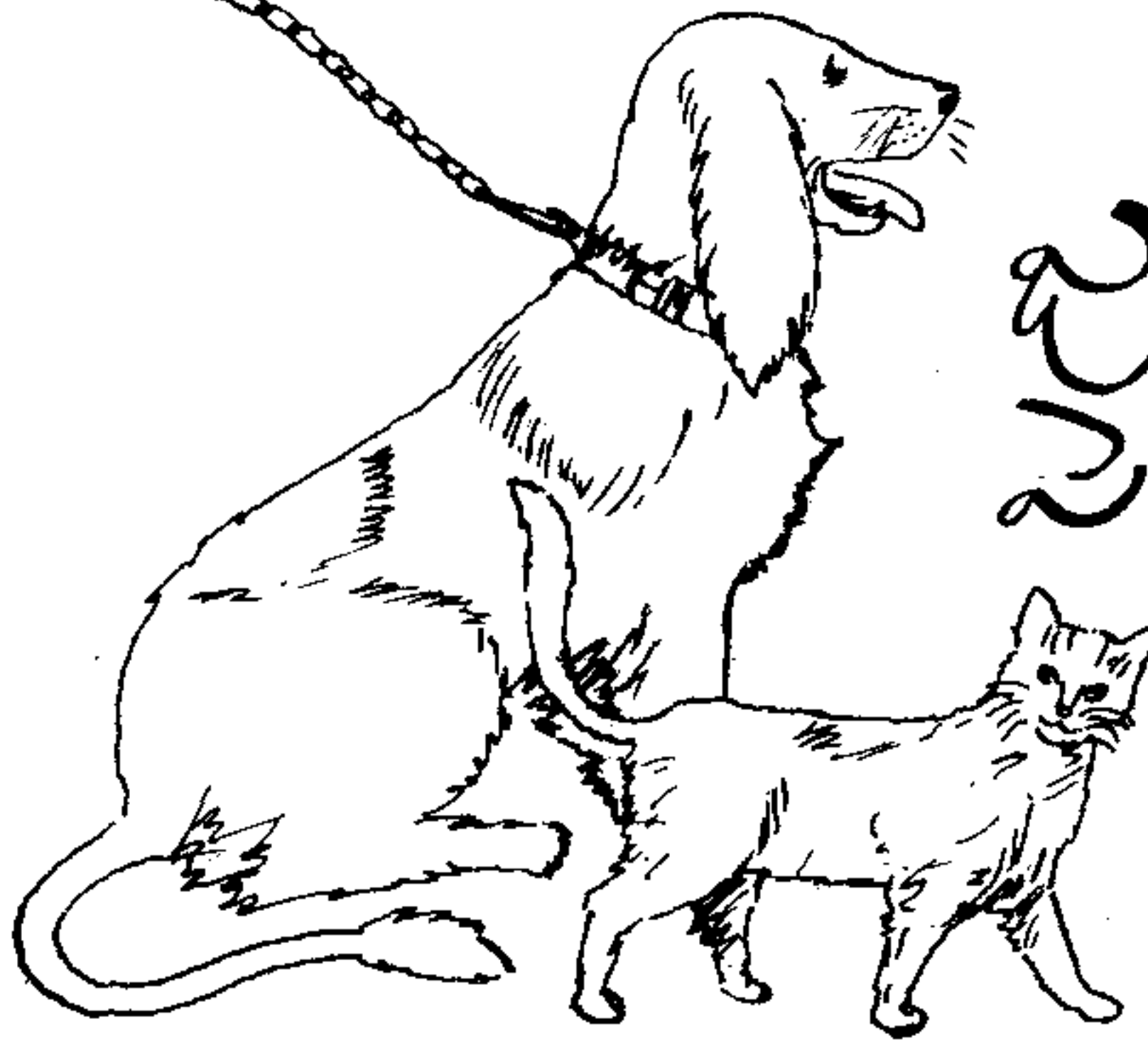
3. మీ యిల్లు ఎలా వుంటుంది? అది విహారించడానికి వీలుగా కొంత స్థలం వుందా? ఇవన్నీ ఆలోచించుకున్న తర్వాత, అన్నీ అనువుగా వున్నాయనిపిస్తేనే పెంచడానికి నిర్ణయించుకోండి.

పిల్లులు

పిల్లుల్ని పెంచడం మన వాళ్ళలో చాలామందికి అలవాటే. అయితే, కొందరు మాత్రం పిల్లిని పెంచడం మంచిదికాదని అంటారు. ఏమైనా - పెంచాలి అనుకున్న వాళ్ళు పెంచుతూనే వున్నారు.

పిల్లులు కుట్రగానే వుంటాయి. వాటి పరి కుట్రతను, ఆరోగ్యాన్నీ అవే చూసుకుంటాయి. పిల్లి సాధారణంగా వెచ్చగా వుండే చోట పడుకుంటుంది. అందువల్ల, ఎక్కడో ఒక మూల పిల్లి పడుకునేందుకు వీలుగా వున్నట్టు - ఒక పాత 'ట్రే'లో కొంత మట్టిపోసి వుంచితే, అందులో అది పడుకుంటుంది. లేకపోతే ఇస్త్రీ చేసిన బట్టల మీద, సోఫాల మీద పడుకుంటుంది!

పిల్లి - పాలు, అన్నం, చేపలూ తింటుంది. అయితే రోజూ పెరుగు అన్నం మాత్రం పెట్టకూడదు. పెడితే, పిల్లికి ఉదర సంబంధమైన వ్యాధులు వస్తాయి. పిల్లి ఎక్కడెక్కడ బయట తిరిగినా దానివేళకల్లా, అది ఇంటికొచ్చేస్తుంది. అలవాటు పడని కుక్క పిల్లలు మల మూత్రాలతో ఇంటిని పాడుచేస్తాయి; కాని పిల్లి మాత్రం అలా చెయ్యదు!

కుక్కలు

పిల్లికంటే కుక్కపిల్లను పెంచడం చాలా మందికి ఇష్టం. దానికి ఏం చెయ్యాలి? కుక్కపిల్లను ఇంటికి తీసుకొచ్చిన వెంటనే దానికో పేరు పెట్టండి. ఆ పేరుతో అలా పిలుస్తూ వుంటే - కొద్ది రోజులకి ఆ పేరుకు అది అలవాటుపడి పోతుంది. పెద్ద కుక్కల్లాగా కాకుండా, కుక్కపిల్లలకు ఆకలి ఎక్కువగా వుంటుంది. పెద్దవాటికి రోజుకు ఒక్కసారే తిండి పెట్టినట్టుగా పిల్లలకు పెట్టకూడదు. కొద్ది కొద్దిగా రోజుకు ఐదారుసార్లు పెట్టాలి. సాధారణంగా, తిండి తిన్న వెంటనే అవి మల మూత్రాదులకు వెళ్ళడానికి ప్రయత్నిస్తాయి. అంచేత, వెంటనే దాన్ని బయటకు తీసుకెళ్ళి - ఏదో ఒక చోటు చూపిస్తే - అక్కడ అది అలవాటు పడుతుంది. ఒకవేళ తొందరగా అలవాటుపడలేకపోతే, అనవసరంగా దాన్ని కొట్టి, బాధపెట్టకూడదు. ఒకటి రెండుసార్లు మనం చెప్పినట్టు చెయ్యకపోయినా, నెమ్మదిగా బెదిరిస్తే తర్వాత అదే అలవాటుపడుతుంది; దీనికి మనకి కొంత ఓర్పు అవసరం.

కుక్కపిల్లతో ఆడుకోవడం, దాన్ని ఆడించడంతోపాటు దానికి క్రమశిక్షణ కూడా నేర్పాలి. తను చేస్తున్న పనులకు పెంచుతున్నవారు కోప్పడుతున్నారనే భావం దానికి కలిగించాలి. కుక్కపిల్లను కొట్టాలనుకున్నప్పుడు, ఎన్నడూ చేత్తో కొట్టకూడదు. ఏ 'న్యూస్ పేపర్' తీసుకుని మడిచి, దాంతో రెండు మూడు దెబ్బలు కొడితే, దానికి భయం వుంటుంది. లేదా, నేలమీదనో, గోడ మీదనో గట్టిగా చప్పుడు చేసినా దానికి

సంతువుల సంసకం

భయం వుంటుంది. అయితే, అది తప్పుగా ప్రవర్తించిన వెంటనే, ఈ శిక్ష జరగాలి. అప్పుడే దానికి బాగా గుర్తుంటుంది.

ముఖ్యంగా దాన్ని పేరు పెట్టి పిలిచి, "నో" అని చెప్పడం కొన్ని విషయాల్లో అవసరమవుతుంది. ఎప్పుడైనా, వూరికే అరుస్తున్నప్పుడో, ఎవరినో వెంటబడి తరుముతున్నప్పుడో, కరవ దానికి ప్రయత్నిస్తున్నప్పుడో "వద్దు" అని చెప్పడంతో, అది వినేట్టుగా చెయ్యాలి. అది చాలా అవసరం! మీరు చెప్పిన వెంటనే అది విన్నట్టుయితే, 'గుడ్ బాయ్' అనో, 'గుడ్' అనో దాన్ని అభినందించి, ఒక బిస్కెట్టు ముక్క ఇచ్చారనుకోండి - అది దానికి అర్థమవుతుంది; మీరు సంతోషించారన్న భావం దానికి కలుగుతుంది.

కుక్కపిల్లకు - నాలుగు, ఐదు నెలలు వచ్చినప్పుట్టుంచీ దానికి తెలివితేటలు పెరగడం ఆరంభమవుతుంది. అప్పుట్టుంచీ అది - తన 'యజమానులకోసమే' బతకడం ఆరంభిస్తుంది.

నెలకు ఒకసారి, దాన్ని డాక్టర్ దగ్గరకు తీసుకుపోతూ వుండాలి. దానికి ఏం తినిపించాలో, ఎలా తినిపించాలో, ఎప్పుడు 'యాంటి-రేబిస్' (పిచ్చి పట్టకుండా) ఇంజెక్షన్లు ఇవ్వాలో, డాక్టర్లే చెబుతారు.

కుక్కలలో రకరకాల జాతులున్నాయి. ఆయా జాతుల్నిబట్టి వాటి పెంపకం వుంటుంది. అంచేత, అన్ని కుక్కలను ఒకే పద్ధతిలో పెంచకూడదు. ఈ విషయాలపై ఎన్నో పుస్తకాలున్నాయి. కుక్కపిల్లలను పెంచాలనుకున్న వాళ్లు ఆ పుస్తకాలు చదివితే ఇంకా ఎన్నో విషయాలు తెలుస్తాయి. *

★ పేంత్ బాధపడుతున్నవారు రోజూ రాత్రి వడుకునే ముందు దిండు మీద తులసి ఆకులను వేసుకుని విద్రపోతే మంచి ఫలితం కనిపిస్తుంది.

★ దువ్వెనలలో మురికి పేరుకు పోయినప్పుడు- పాత టూత్ బ్రష్ లను ఉపయోగించి త్వరగా ఆ మురికిని తీసేయవచ్చు.

★ గుడ్డలను పురుగు పుట్టా పాడుచెయ్యకుండా పుండాలుంటే గుడ్డలు పెట్టుకునే పెట్టెలలోనో, బీరువాలలోనో ఎండిన వేపాకులు ఉంచితే బాలు! పురుగులు గుడ్డల జోలికి రావు.

★ బంగాళా దుంపలను ఉడకబెట్టడానికి ఉపయోగించిన నీటిని పాకబొయ్యకుండా దాన్ని వెండి పాత్రలను, తక్కిన పాత్రలను శుభ్రంగా తోమడానికి ఉపయోగించవచ్చు.

గిరిజాలంకారం

చీర కట్టి సింగారిండుకోవడం ఎంత అవసరమో, శిరోజాలంకరణ కూడా అంతే అవసరమని అందచందాల పట్ల ఆసక్తి గల వారందరూ ఒప్పుకుంటారు. ఇంతవరకు ఈ శీర్షిక ద్వారా మూడు రకాల శిరోజాలంకరణలు చేసుకునే విధానాల గురించి తెలుసుకున్నాము. ఈ సారి మరో అందమైన శిరోజాలంకారం చేసుకునే పద్ధతిని వర్ణ చిత్రాల రూపంలో వివరిస్తున్నాము. కాస్త తీరిక, అందంగా కనిపించాలనే ఆసక్తి ఉంటే ఈ హెయిర్ స్టయిల్ చేసుకోవడం చాలా తేలిక!

వివరాలు

ఈ శిరోజాలంకారం చేసుకునే ముందు జుట్టును దిక్కు వడకుండా దువ్వకోవాలి. ఆ తర్వాత జుట్టును మెడ మీద దాదాపు ఐదు అంగుళాల ఎత్తుకు ఎత్తి పట్టి ఉంచి నల్లదారంతో గట్టిగా కట్టి పెట్టాలి. అలా కట్టాక మొత్తం జుట్టును రెండు సమానమైన పాయలుగా విడదీసుకోవాలి. (ఈ పేజీ లోని చిత్రం A చూడండి).

తర్వాత రోపలి నైపుకు ఉండేలా రెండు చుట్టలను చుట్టుకొని, బాబ్ పిన్నుల సాయంతో అలా అమర్చుకోవాలి. (ప్రక్క పేజీలో ఉన్న వర్ణచిత్రం B చూడండి).

విడదీసిన రెండు పాయలలో ఒక పాయను తీసుకుని, దాన్ని మళ్ళీ చిత్రం C లో చూపినట్లు ఐదు పాయలుగా విడదీసి జడలుగా అల్లుకోవాలి.

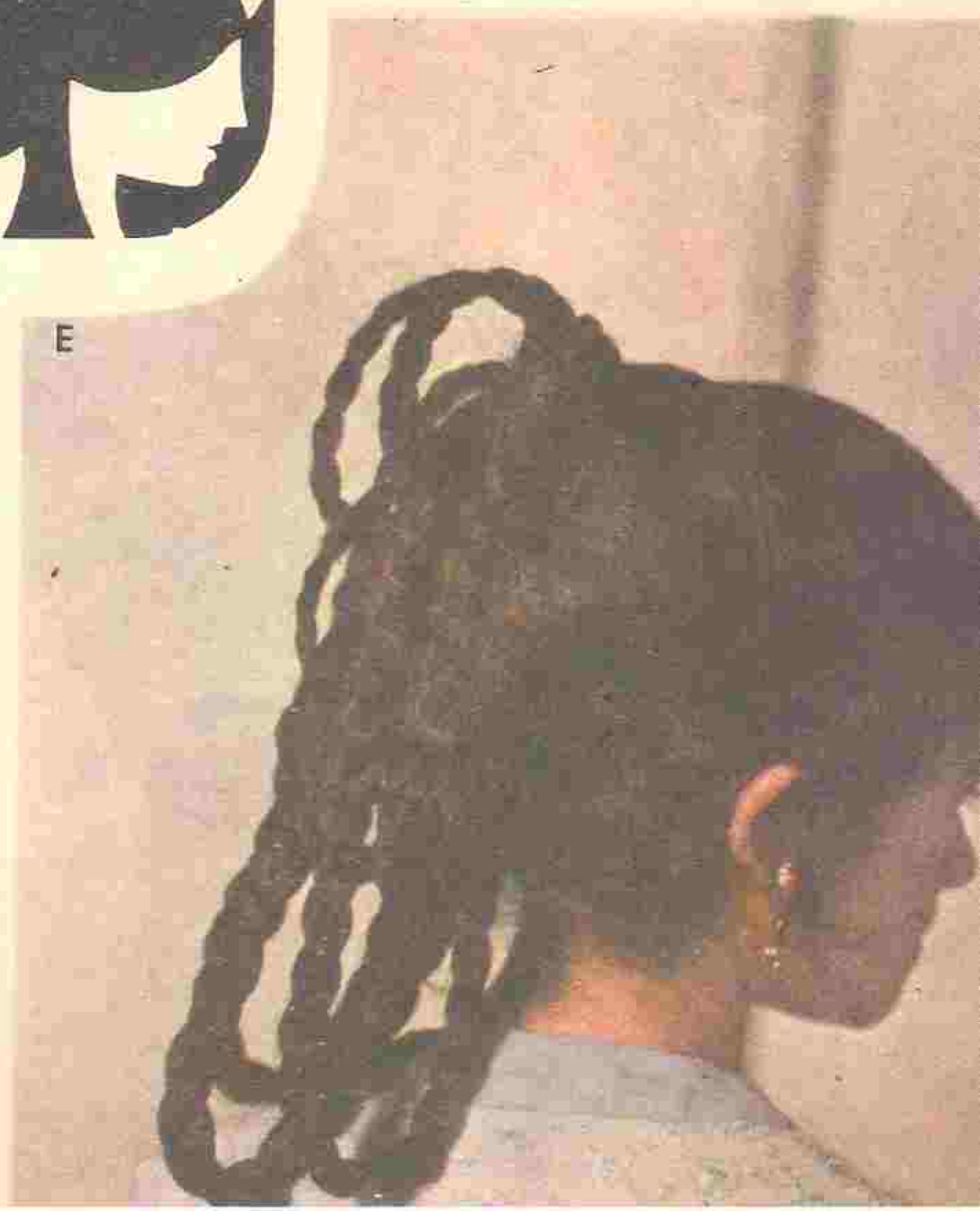
ఈ జడలను రెండు 'బన్ను'ల మధ్య బాబ్ పిన్నుల సాయంతో అమర్చుకోవాలి. (చిత్రం D చూడండి).

ఇలా అమర్చుకుంటే శిరోజాలంకారం పూర్తవుతుంది. చిత్రం E ని చూస్తే, ఈ శిరోజాలంకారం పూర్తయ్యాక ఎలా ఉంటుందో స్పష్టమవుతుంది.

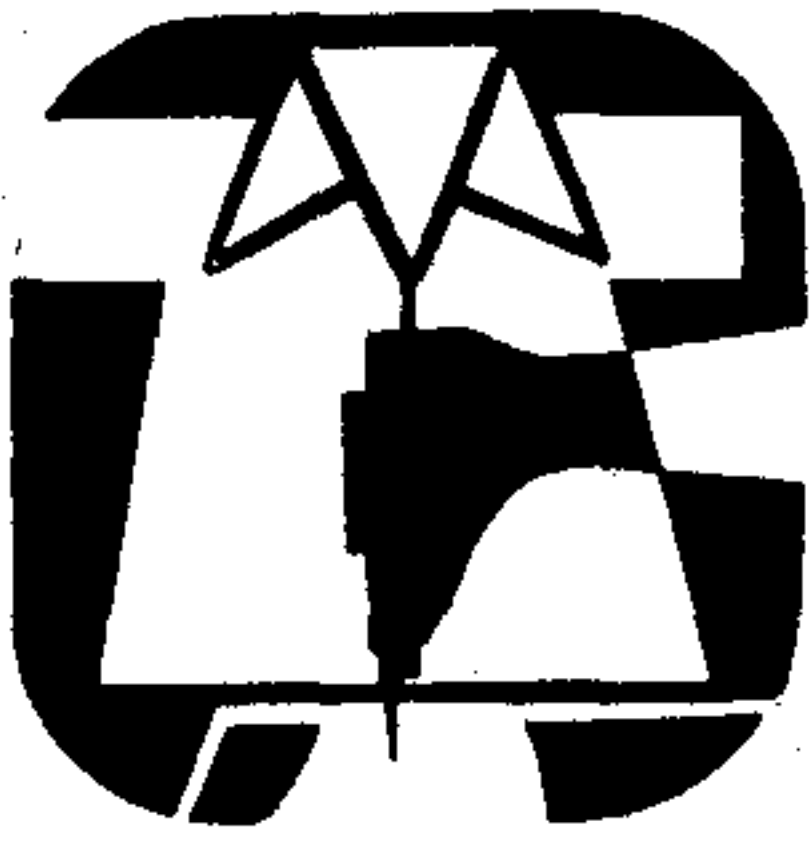

A

కుట్టుపని : అభ్యాసం

వనిత - డి.పి. కుట్టుపని బడి

[కుట్టుమెప్పిస్తు తయారు చేసే ప్రసిద్ధ సంస్థ 'ఉషా' వారి సౌజన్యంతో]

1. గుడ్డ పేరు
2. వివరాలు
3. ఏ దుస్తులు తయారు చేయవచ్చు?

[పై అంకెల ప్రకారం కింద వరసగా చూడ వచ్చును]

1. సెల్యూలార్
2. తేలికగా వుండే ముతకరకం. తెలుపులో, రంగులలో దొరుకుతుంది. చూడటానికి గదులు గదులుగా కనిపిస్తుంది.
3. వేసంగికి ఉపయోగించే షర్టులు, స్కాట్ షర్టు, అవ్వర్ వేర్లు.

1. క్రేప్
2. తేలిక-నేత దగ్గరదగ్గరగా ముడతలు పడ్డట్టుగా వుంటుంది. రంగురంగులలో దొరుకుతుంది.
3. చొక్కా, బ్లౌజ్, ఆడపిల్లలకు స్కూలు యూని ఫారములు.

1. కేంబ్రిక్
2. ఈజిప్షియన్ పత్తినుండి తయారైన సున్నిత మైన గుడ్డ. రకరకాల షేడ్సులో లభిస్తుంది.
3. బ్లౌజ్, స్కర్టులు, కేబురుమాళ్ళు.

1. పిఫాన్
2. ఫినిష్ మృదువుగా, బిరుసుగా వుంటుంది. మామూలు నేత, రకరకాల పక్కా థాయల్లో దొరుకుతుంది.
3. బ్లౌజ్, చోళీలు, గొట్ల, బ్రేసరీలు.

1. డ్రెస్
2. ఇది ఒక సింథెటిక్ గుడ్డ; ఉతుకు సులువు; తడిపినా ఈడ్చుకోదు; ముడతలు పడదు; అన్ని షేడ్సులోను దొరుకుతుంది.
3. మగవాళ్ళకి వేసంగి స్కాట్లు, స్పృట్సులో వేసుకునే దుస్తులు.

1. టెరిలిన్
2. మృదువు, మన్నిక గలిది; ముడతలు పడదు. సింథెటిక్ నూలు నుండి తయారీ. సబ్బు నురుగులో జాడిస్తూ సులువుగా శుభ్రపరచవచ్చు. దీన్ని గట్టిగా మెలిపెట్టి పిడవకూడదు; అదే చప్పున అరిపోతుంది.
3. షర్టులు, బుష్ షర్టులు, మగవాళ్ళ స్కాట్లు.

1. లేడీ మిల్టన్
2. అతి మెత్తన; నిల్కులాగా మెరుస్తుంది. చేతిలో ఇముడుతుంది. మధ్యరకం బరువు. ఉత్తమ

రకం కాటిన్ లాగా కనబడుతుంది. రకరకాల షేడ్సు.

3. ఆడవాళ్ళ స్కాట్లు, ప్రాకులు, రాత్రిదుస్తులు.

1. ఆర్గండి
2. సున్నితంగా పారదర్శకంగా బిరుసుగా వుండే నూలు బట్ట; సాదా నేత; గుడ్డ నికరమైనదయితే ఫినిష్ తాజాగా వుంటుంది.

3. బ్లౌజ్, ఆడపిల్లల ప్రాకులు, ఫ్రీల్సు, కర్టెస్ మొదలైనవి.

1. పాంటుంగ్
2. బరువైన ముతక నూలు. బాగా మన్నుతుంది. పొడీ టెక్చర్.

3. డ్రెస్ ప్రాకులు, స్కాట్లు, జాకెట్లు.

1. నర్స్
2. మెత్తటి, మన్నిక గల ఈలు లేదా రేయాన్ గుడ్డనుంచి తయారీ; ఈ గుడ్డ ట్వీల్లును వర్స్ టెడ్ నూలుతో కలిపి, గుడ్డ రెండు పక్కలా నేసినది. తెలుపులో వేసిన రంగులలో దొరుకుతుంది.

3. డ్రెస్సులు, షర్టులు, మగవాళ్ళ స్కాట్లు.

1. నినాన్
2. సాదా నేత; ఓవెన్ నెట్తో ఇది పూర్తిగా నిల్కు లేదా రేయాన్ గుడ్డ; తేలిక; మన్నికైనది.
3. స్లిప్స్, వరదాలు, చీరలు, బ్రేసరీలు.

1. పాప్రస్

2. గుడ్డకు అడ్డువాటుగా తామలా కనబడే నేతతో ఒక రకం. దీన్ని డమాస్క్ ట్వీల్లు, బ్రాకేడ్, ఇతర ఫ్యాన్సీ నేతలతో కలగలుపు చేయవచ్చును.

3. మగవాళ్ళ నూట్లు, షర్టులు, శ్రీల ప్రాకులు, పెటి-కోట్సు, స్కూలు డ్రెస్సులు.

1. టపేటా

2. ఫ్లెయిన్ గా దగ్గరగా నేసిన బట్ట. నున్నగా, తాజాగా వుంటుంది. పడుగు పేకలు రెండూ ఒకే మందం.

3. చోళీలు, శ్రీల షర్టులు, నాల్వార్లు, ఫాన్సీ డ్రెస్సులు.

1. బ్రాకేడ్

2. బొమ్మల డిజైన్లతో అలంకారంగా నేసిన గుడ్డ. ఇవి సరిసరి మయిన దారాలతో తయారీ.

3. కోట్లు, బ్లౌజులు, చీరలు.

1. ట్వీల్లు

2. ముతకగా కనబడే నూలుబట్ట. రెండువేపులా 2, 2 ట్వీల్ నేత కనిపిస్తుంది. తెలుపు, ఖాకీ రంగుల్లో దొరుకుతుంది.

3. షర్టులు, స్కాట్ మెడకు/ధరించే హంకీలు.

1. కార్డురాయ్

2. నూలు, వెల్వెట్ కలిసిన గుడ్డ. పై భాగాన సన్నటి తారులాంటి పైర్ వుంటుంది.

3. ప్లాక్లు, షర్టులు, బ్రవుజర్లు, గృహాలంకరణలు.

1. డ్రిల్లు

2. బరువైన మద్రాసు నూలుబట్ట. పై భాగాన 2, 2 ట్వీల్ నేత కనిపిస్తుంది. అయినా, వెనుక వక్క ఫ్లెయిన్ గానే ఉండిపోతుంది. ఇది తెలుపులో, ఇతర షేడ్సులో దొరుకుతుంది.

3. బ్రవుజర్లు, బండ్రోతుల యూనిఫార్ములు, బేకింగ్ నిక్కర్లు, పనివాళ్ళ అప్రామ్సు.

1. వెలోర్

2. మెత్తగా, దిట్టంగా, దగ్గరగా నేసిన పైర్ నూలు, ఊలు, సిల్కు, రేయాన్ గుడ్డ. నికార్వయిన వెలోర్ ధరించటానికి హాయిగావుంటుంది; చౌక కూడాను. అయితే ముడతలుపడి, చప్పున తుక్కుతుక్కయిపోతుంది.

3. బ్లౌజు, ప్రాకులు, పెటికోట్లు మొదలైనవి.

1. వాయిల్

2. నూలు, సిల్కు, రేయాన్ కలిసిన సన్నటి బట్ట. ఫ్లెయిన్ నేత. పువ్వుల డిజైన్లు ప్రింటుతో వస్తాయి.

3. కర్టెన్లు, బ్లౌజు, ప్రాకులు, వరదాలు.

1. కాటిన్

2. కాటిన్ - నేత నేసిన రేయాన్ సిల్కు కలిసిన ఈ మెత్తటి గుడ్డ సీదావేపు తళతళ మెరుస్తూ వుంటుంది. రకరకాల వక్క రంగులలో దొరుకుతుంది.

3. ఆడవాళ్ళ నూట్లు, ప్రాకులు, క్విర్ట్స్, పిల్లో కేసులు, ఎంట్రాయిడరీ వస్తువులు.

1. వెల్వెట్

2. పడుగు పైర్ గుడ్డ. ఎదురుగా నేసిన జములు నేత. మగ్గంమీదే ముక్కలు కత్తిరిస్తారు.

3. శ్రీల నూట్లు, పిల్లల దుస్తులు, ఫాన్సీ, చేతి సంచీలు, నగల పెట్టెలు.

1. ట్రాపికల్

2. తేలిక వర్సెటైడ్ నూలుతో, ఫ్లెయిన్ నేత గుడ్డ. అన్ని కాలాలకూ అనుకూలమైనది. ముడతలు పడని గట్టి గుడ్డ.

3. జాకెట్లు, స్కర్టులు, నిక్కర్లు పురుషుల నూట్లు.

1. పార్క్స్మిన్

2. బరువుగా, కొద్ది పెళుసుగా వుండే బెక్స్చరు గల రేయాన్ రకాలవంటిది. ఫ్లెయిన్ ట్వీల్ నేతతో, రకరకాల షేడ్సులో దొరుకుతుంది.

3. మగవాళ్ళ నూట్లు, నిక్కర్లు.

1. ఫిలెట్ నెట్

2. పత్తి నూలు నుంచి, లేదా లినెన్ నెట్ నుంచి తీసిన, చదరపు వల వాటుగల స్టాకినెట్లా ఉంటుంది. రకరకాల ఫ్లెయిన్ షేడ్సులో దొరుకుతుంది.

3. బేబిల్ గుడ్డ, కర్టెన్లు, ఎంట్రాయిడరీ గుడ్డలు.

1. మస్లిను

2. బ్లీచ్ చేసిన (చెయ్యని), దిట్టమైన, బాగా మన్నే నూలు గుడ్డ. ఇది మట్టరకం. చవుకబారుదయితే, సామాన్యంగా ముతక నైజాగా ఉంటుంది.

3. అప్రామ్సు, హావస్ - కోట్లు, డ్రాయర్లు, బెడ్-షీట్లు.

1. టెటింగ్ ఫ్లానెల్

2. రెండువేపులా నేవ్ గల తేలికైన నూలు గుడ్డ; మెత్తగా వుండి, తడి వత్తుతుంది. సాదా లేక ట్వీల్ నేత.

3. పిల్లల రాత్రి దుస్తులు, బ్యాండ్జీలు, బాడీ-హామెట్స్.

1. కాట్స్పూల్

2. ఫ్లెయిన్ నేతలో నున్నగా, తేలికగా వుండే ఊలు బట్ట. వెచ్చగా, శీతాకాలానికి బాగుంటుంది.

3. బ్లౌజు, పురుషుల దుస్తులు, పిల్లల దుస్తులు.

1. ఏక్

2. వెల్వెటి నుండి వెల్వెటికి తారు, లేదా పైర్ లాగా ఉబ్బెత్తుగా ఉండే నూలుబట్ట, ఒక్కొక్కప్పుడు విలాస దుస్తులకు అగత్యమైన చక్కటి ఎఫెక్టు నిస్తుంది.

3. ఆడవాళ్ళ జాకెట్లు, స్పార్ట్ దుస్తులు, కాలరు కప్పే.

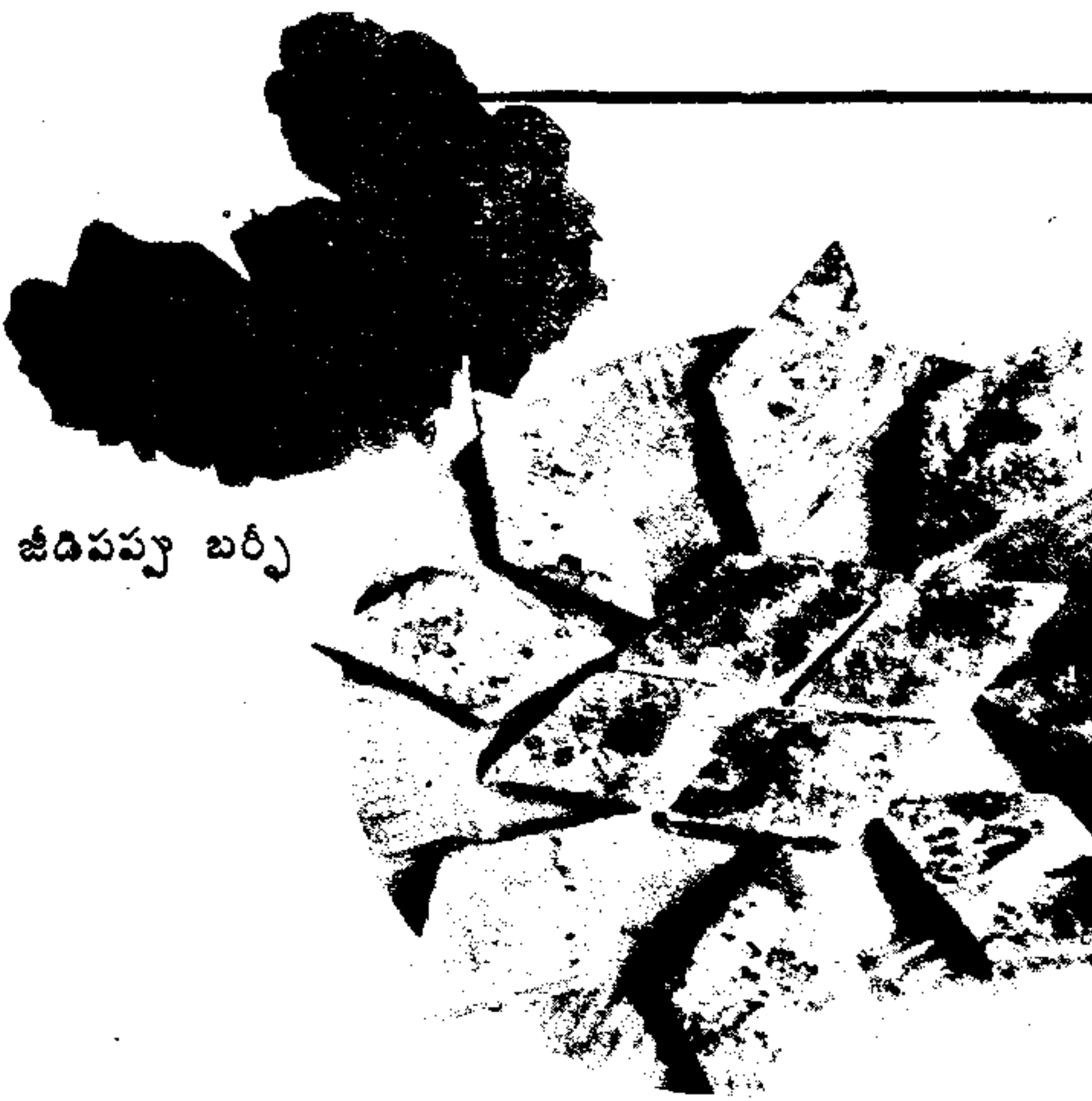
1. ప్లష్

2. వెల్వెట్ లాంటి బరువు రకం పైలు గుడ్డ. అయితే దీనికి పైలు పెద్దవి. వెనకభాగం ముతగా వుంటుంది.

3. పిల్లల బయటి దుస్తులు, నాల్వార్లు, కాలరు, కప్పే.

జీడిపప్పు బర్ఫీ

దీపావళి పండగ వస్తోంది. అంటే - విధిగా పిండివంటలు-ముఖ్యంగా 'స్వీట్స్' - చేసుకోవాలి. అందుకని - ఈసారి నాలుగు రకాల తీపి వంటకాలను తెలియజేస్తున్నాము. ఈ వంటకాలు కొన్ని మనలో కొందరికి తెలిసే ఉండొచ్చు. కాని, కొద్దిగా తేదాలు కనిపిస్తాయి. సాధారణంగా స్వీట్స్ - ఏ ప్రాంతాలవారు ఎలా చేసుకున్నా - కొన్ని సామ్యాలు కనిపిస్తూ వుంటాయి. అందువల్ల - "మాకు తెలిసినవే చెప్పారే" అని ఎవరూ భావించరని మేము ఆశిస్తున్నాము.

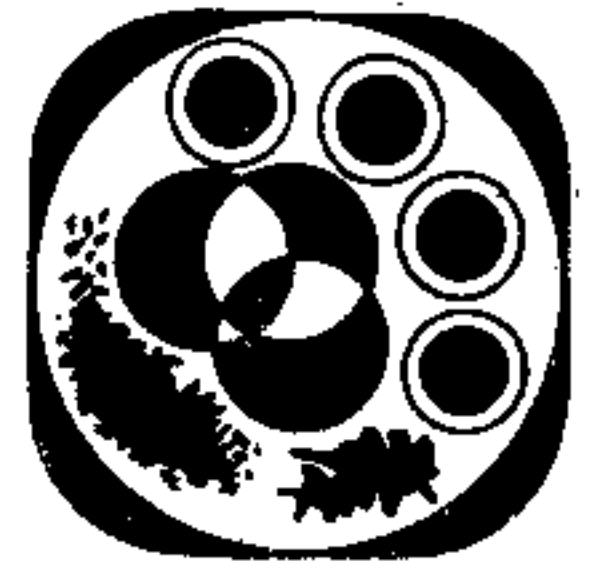

పూరణ్ పోళి

లపని

పూరణ పోలి

ఇది చెయ్యడానికి ముఖ్యంగా కావలసినవి 500 గ్రాముల కందిపప్పు, 300 గ్రాముల పంచదార, నాలుగు ఏలక్కాయలు, 5 గ్రాముల జాజికాయపొడి, 250 గ్రాముల గోధుమ పిండి, 100 గ్రాముల నెయ్యి (లేకుంటే వనస్పతి)

మొదట కందిపప్పును ఒక పాత్రలో వేసి, అందులో నీళ్ళు పోసి ఉడికించాలి. పప్పు బాగా మెత్తగా ఉడికిన తర్వాత, దాన్ని స్టవ్ మీదినుంచి దించకుండానే, అందులో చక్కెర వేసి కలియబెడుతూ ఉండాలి. పప్పులో నీరు ఇంకిపోయేదాకా ఇలా కలియబెడుతూనే ఉండాలి. పప్పు, చక్కెర కలిసి ముద్దలా అయ్యేంత వరకు ఆ మిశ్రమాన్ని అలా స్టవ్ మీద ఉంచాలి. తర్వాత పాత్రను స్టవ్ మీదనుంచి తీసి, అందులోని మిశ్రమానికి ఏలక్కాయ పొడి, జాజికాయ పొడి కలపాలి.

గోధుమ పిండిని తీసుకుని అందులో కొద్దిగా నూనె కలిపి, మామూలుగా చపాతీ పిండి కలిపినట్టు పిండి కలిపి సిద్ధం చేసుకోవాలి. తర్వాత పిండిని చిన్న చిన్న ముద్దలుగా తీసుకుని అప్పుడాల కర్రతో చిన్న వైజా పూరీలా వచ్చేట్లు ఒత్తాలి. తర్వాత ఒత్తిన పూరీలలాంటి వాటిమీద మొదట పప్పుతో తయారు చేసిన మిశ్రమం (పూర్ణం) కొంచెం కొంచెంగా ఉంచాలి. ఆ పూర్ణాన్ని ఒత్తిన గోధుమపిండితో పూర్తిగా కప్పి, గుండ్రని ముద్దలా తయారు చేసుకోవాలి. మళ్ళీ ఈ ముద్దలను చపాతీలలా ఒత్తి, అలా ఒత్తాక పెనం మీద వేసి చపాతీలు కార్చినట్టే కార్చి తియ్యాలి. కార్చి తీసిన తర్వాత ఈ పూరణ్ పోలీల మీద నెయ్యికానీ, వనస్పతికానీ రాచి, వేడివేడిగా తింటే చాలా బావుంటాయి.

ఇవి మన బొబ్బట్ల (పోలీల) లాంటివే. అయితే బొబ్బట్లలో నెనగ పప్పు, కొద్దిరి వంటివి ఉపయోగించి పూర్ణం తయారు చేస్తాము. పూరణ్ పోలీలో నెనగపప్పుకు బదులు కందిపప్పు వాడడం విశేషం.

ఘుఘ్రా

మొదట 250 గ్రాములు, 500 గ్రాముల రవ, 500 గ్రాముల (పొడి, చేసిన) చక్కెర, కాస్త ఏలక్కాయల పొడి, జాజికాయపొడి కొంచెం, 50 గ్రాముల ఎండు ద్రాక్ష, 500 గ్రాముల నెయ్యి (లేదా వనస్పతి) కజ్జికాయలు ముయ్యడానికి ఉపయోగించే ప్రత్యేకమైన స్పూనూ సిద్ధంచేసుకుంటే ఘుఘ్రా చెయ్యవచ్చు.

మొదట ఒక మాకుడులో 4 టీ స్పూనుల నెయ్యి పోసి, రవను అందులో పోసి స్టవ్ మీద ఉంచి లేత గోధుమ రంగు వచ్చేదాకా వేయించాలి. తర్వాత దాన్ని స్టవ్ మీది నుంచి దించి చల్లబడనివ్వాలి. తర్వాత దానికి పొడి చేసిన చక్కెర, ఏలక్కాయలపొడి, జాజికాయపొడి, ఎండు ద్రాక్ష కలపాలి. తర్వాత మైదా తీసుకుని, దానికి కాస్త నూనె కలిపి, నీళ్ళు పోసి పూరీల పిండిలా కలుపుకోవాలి. పూరీలు చేపేటప్పటిలాగానే పిండిని చిన్న చిన్న ముద్దలుగా చేసి ఉంచుకోవాలి. తర్వాత ప్రతి ముద్దను చిన్న పూరీలా వచ్చేట్లు ఒత్తుకోవాలి. తర్వాత అలా పూరీలలా ఒత్తి తీసిన ముక్కల మీద కాస్త రవ మిశ్రమాన్ని ఉంచి, పిండి ముక్కను (మామూలుగా కజ్జికాయలు చేపేటప్పుడు చేపేటట్లు) ఒక సగం అంచు రెండవ సగం అంచు మీద సరిగా ఆనేటట్లు ఉంచి నొక్కాలి. తర్వాత కజ్జికాయలు ముయ్యడానికి ఉపయోగించే ప్రత్యేకమైన చమ్పాతో వీటి అంచులను మూసివేయాలి. ఇప్పుడు ఘుఘ్రాలు సిద్ధమయ్యాయి. కలుపు కున్న పిండికి సరిపడా ఇలా ఘుఘ్రాలను తయారుచేసి కొద్దిగా తడిగా ఉన్న గుడ్డ కింద పెట్టాలి.

ఒక బాణలిలో నెయ్యి (లేదా వనస్పతి) పోసి అందులో ప్రతిసారి నాలుగేసి ఘుఘ్రాల చొప్పున వేసి వేయించి తియ్యాలి. ఇలా వేయించిన ఘుఘ్రాలు పదిహేను రోజులదాకా నిలవ ఉంటాయి.

ల ప సి

ఇది తయారు చెయ్యడానికి 350 గ్రాముల గోధుమ నూక (రవ) 175 గ్రాముల చక్కెర, 50 గ్రాముల ఎండు ద్రాక్ష, 4 టేబుల్ స్పూనుల నెయ్యి, కాస్త ఏలక్కాయల పొడి, బాదంకాయలు ఆరూ ఉంటే చాలు.

ఇది చెయ్యడం ఎలా అంటే—

మొదట ఒక పాత్రలో నాలుగు కప్పుల నీళ్ళు తీసుకుని స్టవ్ మీద ఉంచి కాచాలి. ఇంకో స్టవ్ మీద ఒక పాత్రను ఉంచి అందులో గోధుమ నూకను పోసి కాస్త ఎర్రబడేదాకా వేయించాలి. ఇలా వేగిన నూకకు, వేడి నీళ్ళు కలిపి అది చక్కగా ఉడికేదాకా అలా స్టవ్ మీదే ఉంచాలి.

ఈ మిశ్రమంలో ఎండు ద్రాక్ష, చక్కెర వేసి బాగా కలియబెట్టాలి. మిశ్రమంలో నీళ్ళు ఇగిరిపోయేదాకా పాత్రను అలా స్టవ్ మీద ఉంచి కలియబెడుతూ ఉండాలి.

ఎప్పుడు నిద్రలేచి కరుణించిందో మీరకే తెలియదు. తిరిగి మెలకువ వచ్చి చూచేసరికి ప్రొద్దు బాగా ఏటవారింది. ప్రక్కనే నిద్రపోతున్న నరహరిని చూచి ఖంగారుగా, బిడియంగా లేవబోతుంటే అతడి చెయ్యి ఆమెను గట్టిగా బిడించింది.

“నిద్రపోతున్నారనుకున్నాను.”

“తమ నిద్ర చెడగొట్టడం ఇష్టం లేక దొంగ నిద్ర నటిస్తున్నాను.”

మీర మాట్లాడలేదు.

“ముఖం కడుక్కురా. ఎరైనా వెళ్దాం.”

“ఎక్కడికి?”

“ఏం, ముందుగానే చెప్పాలా?”

మీర మరి మాట్లాడలేదు. మౌనంగా తయారై వచ్చింది.

“ఈహూః! ఆ బట్టలు కాదు” అన్నాడు నరహరి.

మీరా ముఖం చిన్నబోయింది. ఆమె వద్ద విలువైన చీరలేమీ లేవు. ఏమీ అర్పాటాలు పెట్టుకోవలదని నరహరి మరిమరి హెచ్చరించి

నందువల్లనే కాక, “నన్ను వదలుకొన్న తలిదండ్రుల సొమ్ము నుండి నేనేమీ ముట్టను. మీరే పెంచారు. మీ శక్తికొలదీ యిచ్చినవే నాకు మహాప్రసాదం!” అని మీర భీష్మించుకు కూర్చున్నందువల్ల రామదాసు విలువైన చీరలూ, నగలూ ఏమీ ఇవ్వలేకపోయాడు మీరకు. ఒక మాదిరి చీరలు నాలుగైదు. నాలుగైదు సాధారణ మైన చీరలూ. ఒక మంచి తంజావూరు వీణా మినహా మీర వెంట మరేమీ లేవు.

నరహరి నవ్వుతూ లేచి ఒక ట్రైప్ కేస్ తెరిచాడు. అందులో చాలా అందమైన జరీ కుట్టు పూల చీరలున్నాయి. “ఇందులో నీకు వచ్చినది కట్టుకో. పెళ్ళి నిర్ణయమైనాక ఇవి కొన్నానిక్కడ. ఇప్పుడు వెళ్ళి ఇంకా కొందాం.”

గులాబి రంగు దుస్తులలో తయారై వచ్చిన మీర మీది నుండి కొన్ని విముషాలు నరహరి చూపులు త్రిప్పుకోలేకపోయాడు.

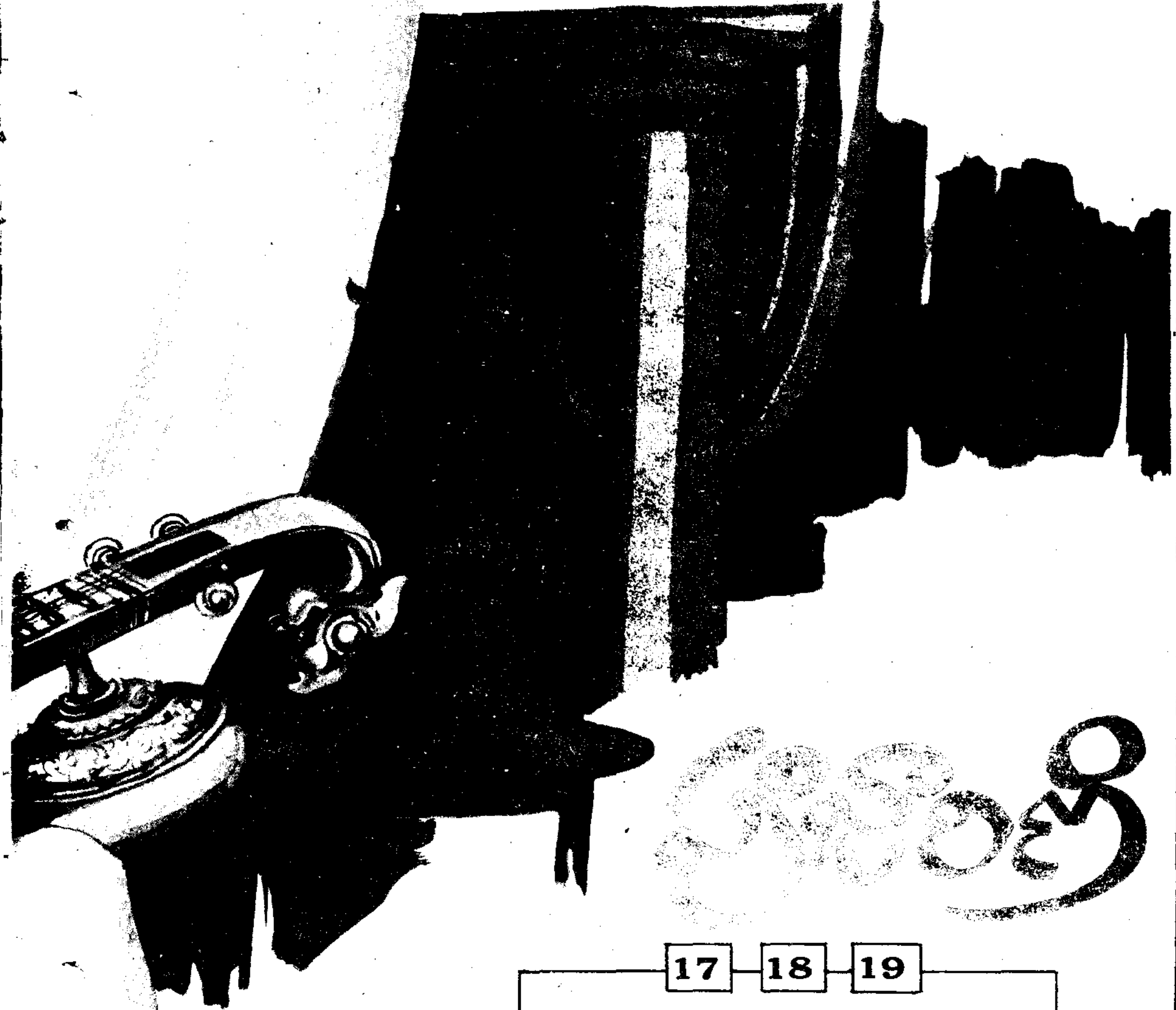
“నను. ఇంట్లో అందరికీ ఓసారి కన్పించి వెళ్దాం.”

కొంపలంటుకు పోయినప్పుడు ఇరిగే అత్యంతావసర సంతాప సభ వంటిది ఇరుగుతున్నది వంట గది ప్రక్కనున్న పెద్ద వసారాలో. ఇంట్లో ఉన్న అదంగులే కాక పెద్దకొడుకు రిద్దరూ కూడా వున్నారా సమావేశంలో.

మీరా నరహరుల ప్రవేశంతో గుసగుసలూ, మాటలూ, అన్నీ అగిపోయి అందరూ నిర్ణీత ప్రతిమలవలె వుండిపోయారు. బుగ్గలు నొక్కుకుంటూ ఏదో వ్యాఖ్యానిస్తూన్న మంగమ్మ చేతులు

17

18

19

వివాహవంతరం మీరా భర్తతో కాపురానికి వచ్చింది. “ఇది మీరాకు వివాహం కాదు. ఉరిత్రాడు” అన్న తల్లి మాటలు ఆమెకు మాటిమాటికీ గుర్తుకు రాసాగాయి. తమతో చెప్పకుండా వరహరి మీరమ పెళ్ళిచేసుకున్నాడని అతని తండ్రి, తల్లి, జ్యేష్ఠ సోదరి జయలక్ష్మి తమ తమ అగ్రహారాలను వ్రదర్పించారు. భర్తద్వారా అక్కడి వాతావరణాన్ని గ్రహించిన మీరా-భవిష్యత్తును గురించి కలవరపడసాగింది.

అలాగే వుండిపోయాయి; క్రొత్తగా లభించిన ఎరను అనందంగా తిరికించే మాధులంగా మీరను ఎగాదిగా చూడసాగిం దామె.

“మీరా! ఈమె మా అమ్మగారు. అమ్మా! ఇదుగో నీ చిన్న కోడలు!”

నరహరి అలా చెప్తుండగానే మీర త్వర త్వరగా వర్తనమ్మ పాదాలకు వంగి నమస్కరించింది.

వర్తనమ్మ చప్పున పాదాలు వెనక్కు లాక్కుంటూ, చూపులలో అసహ్యం తోచికిసలాడ్తుండగా ముఖం మరో దెసకు త్రిప్పుకున్నది.

నరహరి అది గమనించనట్లే యింకా పరిచయాలు చెప్పుకుపో సాగాడు. “ఈమె మా పెద్దక్క జయలక్ష్మి. ఈమె నా చెల్లెలు రజని. వారు మా అత్తయ్య....వద వెళ్ళాం.”

ఎవ్వరి నుండి ఎటువంటి పరికరింపు విన రాలేదు. అందరి స్వభావాలూ నరహరికి తెలుసు గనుక అతడేమీ ఆశ్చర్యపడలేదు. తెలియని మీర మాత్రం గజగజ వణకటమే కాదు, నరహరి ఎదురుగా లేకుంటే మూర్చిల్లి వుండేది.

ఇరువురూ గారేజ్ దెసగా నడుస్తూంటే, వెనుక నుంచి అందరి చూపులూ బాణాలై వచ్చి తనను గ్రుచ్చుకొంటున్నట్లే అనిపించింది మీరకు.

డ్రైవర్‌తో ఏదో మాట్లాడుతున్నాడు నరహరి.

పెద్ద ఆవరణలో, తానంతకు ముందెన్నడూ చూడని రకరకాల పూల చెట్లనూ, వివిధ రీతులలో కత్తిరింపబడిన క్రోటన్ చెట్లనూ పరీక్షగా చూస్తున్న మీర చెవులు స్పష్టంగా విన్నాయి వెనుక నుంచి వినవచ్చిన వ్యాఖ్యానాన్ని. “ఇదనలు కారెక్కిన ముఖమేనా ఎప్పుడైనా?” రజని అంటున్నది.

“దాగా చెప్పావ్. మనవారు కట్టిన పసుపు తాడు మినహా మరేం లేదా మెడలో. చూశావా?” మంగమ్మ అక్కసుగా అంటున్నది.

మీర అంతరంగం దడదడలాడుతూ రోదించ సాగింది: “భగవాన్! నా చిన్ననాటి నరకాన్ని మరలా నా కోసం ఇక్కడ సృష్టించి వుందావా?”

“మీరా! ఏమిటాలోచిస్తున్నావ్?” కారు సాగిపోతుండగా అడిగాడు. నరహరి, ఆమె భుజం మీదుగా చేయి పోనిస్తూ.

“ఈ. ఏమీ లేదు.”

“కాదు. ఏదో వుంది.”

“ఏమీలేదు కానీ, నాకు భయంగా వున్నది. ఏ విషయంలోనూ మీరు మోత్రం నాపై కోపం తెచ్చుకోకండేం? అందరూ నాపట్ల ఆప్రియంగానే వున్నారు.”

నవ్వేశాడు నరహరి. “ఏచ్చిపిల్లా! నేనలా కనిపిస్తున్నానా? అటువంటి భయాలేం వద్దు. న్వేచ్చగా. నీ యిష్ట ప్రకారం నడచుకో. ఎందుకంత సందేహం? నేను నీ భర్తను. అది నీ ఇల్లు. తెలిసిందా?” అతను సుతారంగా బుగ్గపై గిల్లుతూంటే మీరకు ఇదంతా ‘కలా. నిజమా?’ అనిపించసాగింది. ‘ఎంత మంచి భర్తను పొంద గలిగింది తాను! పూజ కొద్దీ పురుషుడంటే ఇదేనా? జీవితాంతం నా భర్త అనురాగం నా యెడల అలాగే వుండాలి దేవా! ఇంతకంటే నాకేమీ వద్దు’ అని రోరోపలే ప్రార్థించి దామె.

20

“చాలా రోజుల తర్వాత తిరిగి వచ్చాను గనుక నాలుగు రోజులు కొన్ని పనులు చూచుకుంటాను. తర్వాత ఎదైనా వెళ్ళాం. అప్పుడు పూర్తిగా రోజంతా నీతో గడుపుతాను. తెలిసిందా?” ఉదయం లేస్తూనే అన్నాడు నరహరి.

అర్థం కానట్లు చూచింది మీర.

“ఏముందీ? ఇక్కడుంటే ఎప్పుడూ బిజీయే నేను. ఎవరో ఒకరు వస్తుంటారు. ఎవరినో ఒకర్ని కలుసుకుంటూ వుండాలి. నీకు విసుగ్గా వుండవచ్చు. మంచి మంచి ఊళ్లు తిరుగుదాం.”

మీర మనసు అనంద లాస్యం చేసినప్పటికీ నిగ్రహించుకున్నది. “నా గురించి మీరు మీ పనులేవీ వాయిదాలు వేయొద్దు. నేను సర్దుకుపోగలను.” అన్నది అతడికి బ్రష్ పై పేస్టువేసి యిస్తూ.

“అబ్బ!” ఆశ్చర్యం కనపరిచాడు నరహరి: “అప్పుడే నా నేవలు ప్రారంభించావన్న మాట! కానీ....అవసరం లేదులే. ఇటువంటివన్నీ నేను చేసుకోగలను.”

“నేనేం చేయాలి గనుక? ఇటువంటి చిన్న చిన్న పనులై నా చేయనీయండి.”

“పెళ్ళివల్ల ఇన్ని లాభాలుంటాయని తెలిస్తే, ఇంకా చాలా సంవత్సరాల క్రిందటే పెళ్ళి చేసుకుందును నుమా!” అతడి కనులలో కొంచెదనం నాట్యమాడింది.

“ఎలా చేసుకుంటారు, మీకు నేను వ్రాసి పెట్టి వుండగా?”

“ఈ(హూ!) నువ్వు చాలా మాటకారివేనే! నువ్వే నాకు వ్రాసిపెట్టి వున్నావని తెలిస్తే ఇంకా చాలా రోజులు ముందే వెతుక్కుంటూ వచ్చేవాడిని. ఔనా? ఇదైనా ఒప్పుకుంటావా?” నవ్వును బిగబడుతూ అన్నాడు నరహరి.

“ఈ(హూ!)” తల అడ్డుగా ఊపింది. “ఇప్పటి నుంచి మాత్రమే మన ఇరువురికీ బంధం ఏర్పడవలసి వున్నదన్నమాట!”

నరహరి పొరపాటు చేసినవాడి లాగా రెండు చెంపలూ వాయిచుకున్నాడు. “నువ్వు తర్కవాగీశ్వరివి, నేనే ఓడిపోయాను. సరేనా? కొంచెం బెల్ నొక్కు. వంటవాడింకా కానీ అనుగ్రహించ లేదు.”

మీర మాట్లాడకుండా బయటికి దారి తీస్తూంటే, “నువ్వెక్కడికి? ఆ స్విచ్ నొక్కు చాలు.” అన్నాడు.

గడపదాటుతూ మీర వెనుదిరిగి చూచింది. చిరుహాసంతో అన్నది. “అదంతా మీరొక్కరే వున్నప్పుడు. నేను స్వయంగా తెస్తానిప్పుడు.” అంటూనే వెళ్ళి పోయింది.

పావుగంట అనంతరం కాఫీక్రేతో ప్రవేశించిన మీర వదనం వాడిపోయి చిన్నబోయివున్నది. అంతకు మునుపు కళకళలాడుతూన్న నవ్వు సంతోషపు చాయలూ ప్రస్తుతం ఆ వదనంలో లేకమాత్రమూ లేవు.

భర్తను రెండు కనులూ ఎత్తి చూడను కూడా చూడలేనట్లుగా కప్పు అతడి ముందుంచి, త్వర త్వరగా అతడి సమక్షం నుండి నిష్క్రమించింది స్నానం చేసే మిషతో.

నిశ్శబ్దంగా తనలో తాను నిట్టూర్పడం మినహా నరహరి ఏమీ చేయలేకపోయాడు. ఉమ్మడి కుటుంబంలో ప్రళాంతతను కోడుకొనే పురుషుని నిస్సహాయ స్థితి అది.

ఇరవై నాలుగు గంటలూ కోడలు — గదిలో కూర్చుని గడపగలగడం అసాధ్యం. నలుగురి నడుమా ఆమె వదనం కళకళలాడం కూడా దుస్సాధ్యమే!

స్నానానంతరం బయటకు వచ్చిన మీర వదనం కొంత ప్రళాంతంగానే కన్నట్టింది నరహరికి.

“నేను స్టూడియోకు వెళ్తున్నాను మీరా. సాయంత్రం ఆయిదు తర్వాత వస్తాను. అంత వరకూ ఒక్కతెవూ వుండక తప్పదు.”

నాకూ ఏమైనా పని చెప్పండి, చేస్తాను" అన్నది వినయంగా.

మంగమ్మకు వెంటనే ఏమనడానికి తోచక చాలా చిత్రంగా చూడ సాగింది మీరను.

"ఆహా! ఏం వినయం! అతి వినయం దూర్త లక్షణమనీ." ఎదురు గదిలో హాయిగా పవ్వళించి వున్న జయలక్ష్మి వ్యాఖ్యాన బాణం దూసుకు వచ్చింది.

పూజ చేస్తూన్న వర్తనమ్మ చేస్తున్న పూజ ఆపి లేచి వచ్చి, క్రొత్త కోడలిని కొట్టుకు తినే చూపులు

అంతర్జాతీయ మహిళా సంవత్సరం దృష్ట్యా సాహిత్య అకాడమీ (దక్షిణ ప్రాంతీయ శాఖ) సెప్టెంబర్ 11 వ తేదీన మద్రాసులోని క్రిస్టియన్ ఆర్ట్స్ అండ్ కమ్యూనికేషన్ సెంటర్లో 'రచయిత్రులు — వారి సమస్యలు' అన్న అంశంపై సాహిత్య సమావేశాన్ని ఏర్పాటు చేసింది. కార్యదర్శి డాక్టర్ చల్లా రాధాకృష్ణశర్మ సభికులను ఆహ్వానించారు. ఆ నాటి కార్యక్రమానికి ప్రముఖ తమిళ రచయిత్రు శ్రీమతి రాజం కృష్ణన్ అధ్యక్షత వహించారు. దక్షిణభారత బాషల్లో ప్రముఖ రచయిత్రులైన శ్రీమతులు ఇందిరా సోమసుందరం (తమిళం); కె. రామలక్ష్మి (తెలుగు); హేమలతా అంజనేయులు (హిందీ); కుమారి సి. అమ్మినికుట్టి (మలయాళం); కుమారి జ్యోతిర్లతా గిరిజ (తమిళం) తమ తమ బాషలలో — రచయిత్రులు చేస్తున్న కృషిని, సాహిత్యంలో కొత్తగా వస్తున్న ధోరణులను వివరిస్తూ, రచయిత్రులుగా కాము ఎదుర్కొనే సమస్యలను గురించి చెప్పారు. కుమారి జ్యోతిర్లతా గిరిజ వందన సమర్పణ చేశారు.

చూస్తూ అన్నది : "నీ పని పాటలు కావాలని ఎవళ్ళేదారు? నిన్నెవడు తీసుకొచ్చాడో వాడికి చేసుకో కావలసినవి."

మీర ముఖం అవమాన భారంతో భూమిలోనికి క్రుంగి పోయింది. 'తాను తీసుకురాబడినదా? తనకు శాస్త్రోక్తంగా వివాహం జరగలేదా? అత్తగారి హోదాలో వున్న ప్రీ మాట్లాడే మాట యిలా వుండవచ్చా?'

వంటమనిషి సుబ్బులు కల్పించు కున్నది. "మేం ఇద్దరం వున్నామమ్మా వంటకి. మీకేం

పనిలేదు. వెళ్ళండి. ఎన్నింటికి కావాలో చెప్తే భోజనం పైకే తెస్తాను." నెమ్మదిగా సరళంగా మాట్లాడుతూన్న ఆమె చాలా మంచిదిలా కన్నట్టింది మీరకు.

"నోరు మూసుకుని నువ్వు నీ పనేదో చేసుకో." మంగమ్మ కసిరింది సుబ్బుల్ని.

తన గదిలోనికి తిరిగి వచ్చిన మీర నిష్టేజంగా ఒక కుర్చీలో కూలబడి ఈ ఇంట తాను మసలుకో వలసిన పద్ధతి గురించి ఆలోచించ సాగింది. అప్పటికి ఆమె కంటపడింది గదిలో ఓ ప్రక్కగా ఇద్దరు పిల్లలు వీణతో ఆడుకోవటం. ఇష్టం వచ్చినట్టు తీగలు లాగుతూ, మీటలు త్రిప్పుతున్నారు.

వాళ్ళు జయలక్ష్మి కొడుకూ, కూతురూ. "అయ్యో తీగలు తెగిపోతాయమ్మా!" అనుకోకుండా అనేసింది మీర.

వాళ్ళేమీ చిన్నపిల్లలు కారు. పన్నెండేళ్ళ వాడూ, పదేళ్ళ పిల్లా. అయినా, పసివాళ్ళలాగా మీరా మాటను లెక్క చేయకుండా మరింత మోరంగా ప్రవర్తించసోగారు.

ఇక చూడలేని మీర మరలా వారిస్తూ, వీణను తివాచీ మీదినుండి ఒక విధంగా బలవంతంగానే తీసి బీరువా పైన పెట్టింది.

వెంటనే ఆడపిల్ల తననెవరో కొట్టినట్లుగా బిగ్గరగా ఏడుపు ప్రారంభించింది.

"ఉండు - మా అమ్మతో చెప్తాను." బెదిరిస్తూ పిల్లవాడు క్రిందికి దారి తీశాడు.

గజగజ వణికిపోతూన్న మీరను తినివేసేలా దూసుకు వచ్చింది జయలక్ష్మి.

తల్లిని చూచిన పిల్ల ఏడుపు అధికమైంది. దోషి దెస చూచినట్లు మీరను చూడసాగింది.

"ఇదిగో....ఓ క్రొత్త కోడలా!" చూపులతోనే చెండుకు తింటూన్నది జయలక్ష్మి. "నీ బ్రతుకూ, నీ కాపురం సవ్యంగా వుండాలంటే నన్నూ, నా పిల్లలనూ చూచి కళ్ళల్లో కారం పోసుకోకు. ఉపేన ఊదిపారేయగలను. ఇది నీ బాబు ఇల్లేం కాదు అందర్నీ అదిలించటానికి. జాగ్రత్త!"

బడబడా వాగేసి, పిల్లల్ని బరబరా యీడ్చుకుంటూపోయింది క్రిందికి.

దడదడలాడే గుండెతో, ఎందుకిలాంటి మాటలు వినవలసివచ్చిందో తెలియక అయోమయంగా

నిలబడిపోయింది మీర, అశ్రువులు కపోలాలపై జారిపోతుండగా.

కానీ ఆ గాలి దుమారం అంతతో అణగలేదు. సుడిగాలిలా వెళ్ళిన జయలక్ష్మి భోరుభోరున ఏడుస్తూ తండ్రికి ఫిర్యాదు చేసింది. "తల్లీ తండ్రి లేకపోతే యేమోకాని, వారు వుండగానే పుట్టిల్లు పరాయిదెలా బొతుంది నాన్నా? నేనూ నా పిల్లల్నూ మీ యింట్లో వున్నాం కానీ ఎవళ్ళ బాబుల కొంపల్లోనూపడి అప్పనంగా తినడం లేదుకదా?"

"ఆహా! తప్పకుండానూ. ఏం, ఎవళ్ళే మన్నారూ?" నిప్పు త్రొక్కిన కోతిలాగే లేచాడు రంగనాథం.

జయలక్ష్మి శోకవేగం అధికమైంది. "నా పిల్లలు అల్లరి వాళ్ళట. తన వస్తువులన్నీ పాడు చేసేస్తున్నారట. ఆ మేడ మీదకు వాళ్ళు అడుగు పెట్టను వీల్లేదట! చూశారా, కట్టు గుడ్డలతో వచ్చిన దానికెంత కండకావరమో?"

రంగనాథం నోరు విప్పకముందే, రుద్రకాళిలా ప్రవేశించింది వర్తనమ్మ. "బాను మరి! ఎవతో. ఏమో తెలియకనే ఇంట్లో అడుగుపెట్టనిచ్చిన నా మంచితనాన్ని చూచి నేనేమన్నా వాజమ్మననుకుంటూన్నదేమో! జాగ్రత్త. ఎవళ్ళ హద్దుల్లో వాళ్ళుండాలి! ఇంకా ఈ వర్తనమ్మ సంగతి తెలియదు ఈ పిల్లకాకికి!....అయినా అన్ని అనర్థాలకే మూలం మీ మెతకతనం. మిమ్మల్ని అనాలసలు." భర్త మీదికి త్రిప్పింది వాగ్వాణాలను. "ఎవతెనో కోడలని అర్థాంతరంగా తీసుకొచ్చి నెత్తి కెక్కిస్తే ఎవళ్ళూయకుంటారు? నేను మంచిదాన్ని గనక సరిపోయింది కానీ!" తన మంచితనాన్ని తానే పొగుడుకుంటూ నిష్క్రమించింది ఆమె.

అన్నీ వింటూన్నది మీర. ఆమెకు దుఃఖం రాలేదు. శిలలా స్తంభించి కూర్చున్నది చాలానేపు. భర్త నిత్యం ఏవేవో పనులతో తల మునకలొత్త వుంటాడు బయట. ఇల్లేమో నరకంలా వుంది. ఇక్కడ తన మనుగడ ఏ విధంగా వుండగలదు?

పెళ్ళికి ముందే తల్లి చేసిన హెచ్చరిక మళ్ళీ స్ఫురో మెదిలింది. 'ఇది మీరాకు వివాహం కాదు. ఉరి త్రాడు! ఈ పెళ్ళి జరగటానికి వీల్లేదు.'

'నిజంగా ఈ వివాహబంధం నా కుత్తుకను ఉరి త్రాడై ఉత్తరించనున్నదా?' మీర ఆలోచిస్తూ కూర్చుంది.

కాలగమనమే గమనించక కూర్చున్న మీర పంటమనిషి ప్రవేశంతో చలనం కలిగినట్టుగా చకితురాలై చూచింది.

“మూడు కావస్తూన్నది. భోజనం చేయం దమ్మా.” అన్నం పళ్ళెం స్టూలుపై వుంచుతూ అన్నది. “చాలా ప్రొద్దు తిరిగింది. మీరే టైమ్మంటారు కదా—నిద్రపోతున్నారేమోనని ఇంత వరకూ తేలేదు.”

మీర మాట్లాడలేదు. అదరంగా మాట్లాడు తూన్న సుబ్బుల్ని పరీక్ష గా చూచింది.

‘మర్యాదా మన్ననలు తెలిసిన వ్యక్తి కూడా ఒకరున్నారన్న మాట ఈ యింట!’

గ్రహించినట్టుగా అర్థంగా నవ్వింది సుబ్బులు. “చూడండమ్మా, అందరూ భోజనాలు చేసి హాయిగా నిద్రలుపోయి గంటపైగా అయ్యింది. మీరిలాగే కూర్చున్నారు!”

పెదవి కొరుక్కుంటూ తలవాల్చుకున్నది మీర.

జాలిగా చూచింది సుబ్బులు. “మీకు వయస్సులేదు; నోరూలేదు. నోరులేని వాళ్ళు బ్రతకగల యిల్లుకాదు తల్లీ యిది!” అసలే అతిమెల్లగా మాట్లాడుతున్న సుబ్బులు కంఠం మరింత తగ్గించి అన్నది మీరాకు అతి దగ్గరగా వచ్చి: “నరహరి బాబు మినహా ఈ కుటుం బంలో ఎవ్వరికీ ఓ పద్ధతిలేదు. అత్తవారింట వుండవల్సిన పెద్దపిల్ల ఈ పుట్టిల్లు వదలి పోదు. గయ్యాళి అత్తకు యుడిసి చిన్నకోడలేప్పుడూ అత్తింటి ముఖం చూడదు. అసమర్థపు భర్తతో ఈ యింట బ్రతకలేక పెద్ద కోడలు నివ్వంటిండు కుని చచ్చిపోయింది. ఇక పెళ్ళికాని చిన్నపిల్ల విచ్చలవిడిగా తిరుగుతూన్నది. ఈ యింటి సంగతులు తెలిసిన ఎవరూ ఆ పిల్లను చేసుకోరు కూడా! ఇలాంటి యింట్లో మీరు తెలివిగా మనులు కుంటేనే నిలబడగలరమ్మా, పనిమనిషిని—ఇంతకంటే ఏం చెప్పగలను?...భోజనం చెయ్యండి.” అని వెళ్ళిపోయింది సుబ్బులు.

‘అది ఇల్లు కాదు, నరకం. మీరాకు ఈ వివాహం జరగటానికి వీలేదు!’ ఆ నాడు అర్ధరాత్రి కల్పకం రామదాసును అర్థించటం మీర మనసున పడే పడే మెదల సాగింది.

‘తెలివిగా మనులుకోవడమంటే ఎలా? వారి లాగే తానూ గయ్యాళిగా మారిపోవాలా! అది

‘ఏమే—ఎంతనేపు పిలిచినా రావేమే?’

“నిద్రపోతున్నానండీ!”

“అహా! ఆ సంగతి అప్పుడే చెప్పిచ్చుగా?”

GKP

సాధ్యం కాదు! కాని పక్షంలో ఆ యింట నరహరి భార్యగా మనగలగడమే కష్టమా? ఇవన్నీ భర్తతో చెప్పాలా, వద్దా?

వచ్చేముందు పార్వతి చేసిన ఉపదేశం మళ్ళీ గుర్తుకు వచ్చింది మీరకు.

“భగవాన్!” వ్రక్కలయ్యే శిరస్సును చేతు లలో యిముడ్చుకుని ఆలోచనలో మునిగి పోయింది. ఆమెకు భోజనం చెయ్యాలని లేధు.

అలా ఎంత సమయం గడచినదో తెలియదు. తలుపుపై టక టక శబ్దం విని ఉలికిపాటుతో తలెత్తి చూచింది.

నరహరి చెల్లెలు రజనితోపాటు మరొక నవ నాగరిక అలంకరణలో నున్న యువతి నిలబడటం చూచి దిగ్భ్రాంతితో చూడసాగింది మీర లేచి నిలబడి.

ఆ నూతన యువతి ఆశ్చర్యంగా, పరిశీలనగా, నమ్మకం లేనట్లుగా తడేకంగా మీరను చూడ సాగింది. ఆ వాడి చూపులలోని అనేక భావాలతో పాటు నిరసన కూడ వ్యక్తమౌతున్నట్లు గ్రహించ గలిగింది మీరా.

“ఈమెగారు కస్తూరి. అన్నయ్య ఫ్రెండ్. నిన్ను చూస్తానంటే తీసుకొచ్చాను.” పొడిపొడిగా అన్నది రజని.

“నమస్కారం” అనటానికి కూడ చాలా

ప్రయత్నం చేయవలసి వచ్చింది, నాలుక ఆడి పోయివున్న మీరా.

కస్తూరి ప్రతినమస్కారం చేయక, నిర్లక్ష్యంగా చూపులు త్రిప్పుకొని, వానిటీ బాగ్ ను షోగ్గా త్రిప్పుతూ తనంతలానే ఒక కుర్చీలో కూలబడింది.

ఇంకా నిలబడేవున్న రజనినే చేయి పట్టుకులాగి తన ప్రక్కన కుదేసింది.

“మీ అన్నయ్య యింకా ఏ ఊర్వశినో తిలోత్తమనో చేసుకుంటాడేమో ననుకున్నాను! ఈ పల్లెటూరిపిల్ల ఎక్కడ దొరికిందబ్బా ఆయన గారికి?” స్వగతం లాగా అన్నది కస్తూరి.

“ఏమో? అవన్నీ నన్నడక్క.” విద్వారంగా చేతులుత్రిప్పుతూ అన్నది రజని. “పేరు కూడా మాకు తెలియదు!”

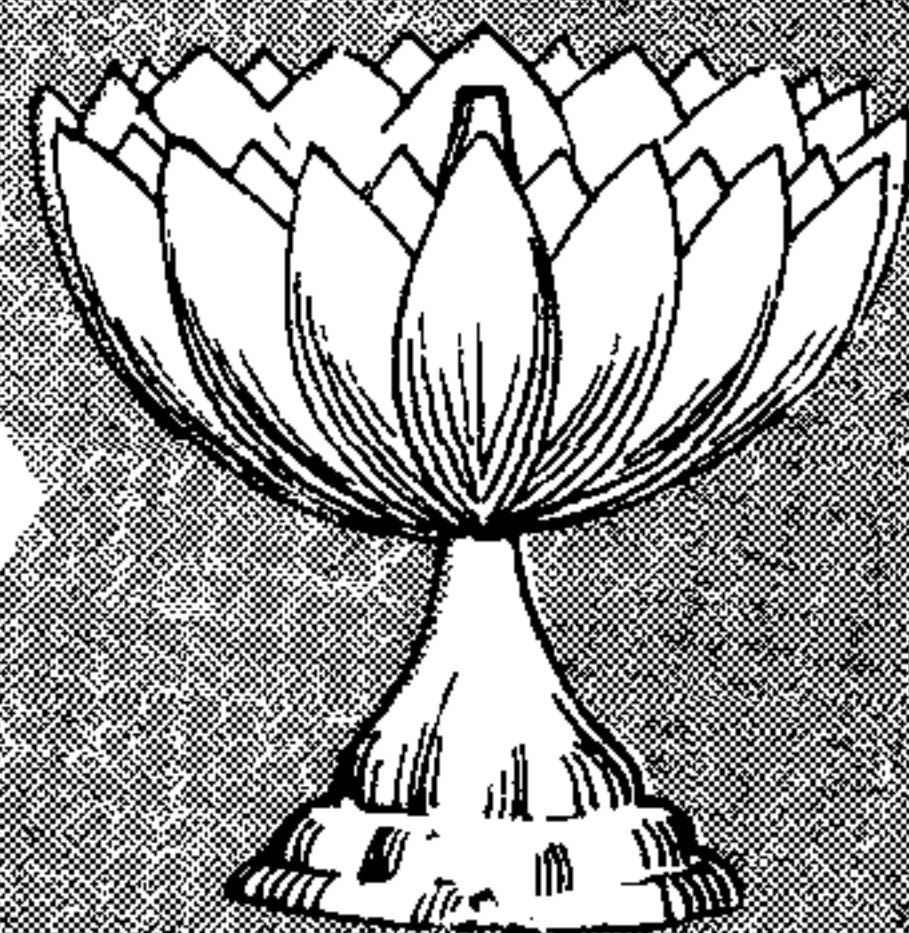
బోనులో నిలబడ్డ ముద్దాయిలా వున్నది మీర పరిస్థితి. తాను వారితో ఏం మాట్లాడాలో ఏం మర్యాదలు చేయాలో బొత్తిగా ఫాలుపోని అయో మయస్థితిలో వున్న దామె. ‘స్త్రీలు ఇలా కూడా వుంటారా?’ అనుకున్నది మొట్టమొదట రజని వేష ధారణ చూచి. కాని ఇప్పుడు కస్తూరి వస్త్రధారణ, భాషావైఖరి చూచిన మీరా, ‘ఇటువంటి ప్రాణులు స్త్రీలా లేక స్త్రీజాతికి చీడ పురుగులా?’ అని ఆలోచించసాగింది. [సశేషం]

**Join our
VBC Monthly
Jewellery Saving
Scheme and
get your
SPECIAL GIFT**

**VUMMIDI
BANGARU CHETTY SONS**

Phone: 39797

**JEWELLERS & DIAMOND MERCHANTS
28, N.S.C. BOSE ROAD, MADRAS-600 001**

75 years of acknowledged excellence

ఈ దీపావళికి
పి. బి. లక్ష్మణ సా వారి
పట్టు చీరలు

ఒక ప్రత్యేకత

పి. బి. లక్ష్మణ సా & బ్రదర్స్
(ఏర్కండివల్)

పానగల్ పార్క్, టి. నగర్, మద్రాసు - 600 017

చింతాద్రిపేట, మద్రాసు - 600 002

తయారుచేయబడు చోటు: 15, మెట్టు వీధి, కాంచీపురం

